

NAGYATÁDI HIRLAP.

NAGYATÁD ÉS VIDÉKÉNEK TÁRSADALMI, GAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAPJA.
A "NAGYATÁD ÉS VIDEKE GAZDAKÖRÉNEK" HIVATALOS KOZLONYA.

Előfizetési árak: egész évre 8 kor., félévre 4 kor., negyedére 2 kor., egyes szám ára 20 fillér.
Megjelenik minden csütörtökön

FELELŐS SZERKESZTŐ:
dr. NEUBAUER FERENCZ

Szerkesztőség és Kiadóhivatal: Nagyatád, Széchenyi-tér.
Előfizetést és hirdetéseket elfogad még: Benyák János könyvkereskedése.

Előfizetési felhívás.

Jelen számunkkal lapunk új évnegyedbe lép.

Kérjük az előfizetéseket gyors megújítással, hogy a lap szétküldésében akadály ne álljon elő.

Felhívjuk a nagyközönség figyelmét, hogy minden igaz és helyes közölgést lelkesen pártoló lapunkra előfizessen.

Minden törekvésünk lapunk tökéletesítésére irányul. Módunkban van kijelenteni, hogy már rövid idő múlva bővebb, új, meglepetésszerű olvasmány-anyagot fogunk lapunkat szaporíthatni. A hírszolgálatot és jobban fogjuk ezután ellátni, közérdekű közleményekre a lap hasábjai mindenki számára nyitva vannak.

Lapunk előfizetési árai:

Egész évre 8 korona.

Fél " 4 " "

Negyed " 2 " "

Tisztelettel

a „Nagyatádi Hirlap”
kiadóhivatala.

Nyomoruság.

Szent István dicső országában teljes a felfordulás. Nézzünk bárhóvá mindenütt széttagoltságot, tévováságot, kipekedés kapkodást lát a szemünk. A régi tekintélyek feltevelni tétebomázva, új tekintély, igazi, sehol.

Politikai nyomoruságunk is nagy.

Nagyatádi Hirlap tárcája

Tisza partján.

Volt nekem volt... Ott az édesvízi folyó partján, amelybe a szerelmes Tiszavirág lemelkezni jár, ott volt nekem gyermekkorom. Tele huncutsággal csalafintasággal. Tele ábránddal, álommal.

Mintha látám azt a borzashajú, cigányképző kislányt, akit gondörbáránynak hívott az egész falu és aki olyan pajkos volt, mintha nem is leány, de egy fiúnak rakoncátlan lelke szorult volna belé.

Bizony én nem szerettem csak a fiúkkal játszani. Nem szerettem én a menyasszonyosdít, meg a tanítócskát. A bábuást, no azt meg éppen ki nem állhattam. Hisz ez olyan látnoknak való volt. Például a jelenyefa tetelére fölkapaszkodni. Vagy tülkén-bokron, keresztül fölkapaszkodni a Kis Gábor Laciék borsalmafájára és onnan nézni a világba. Közben persze telearktam a keblem jóféle birsrel.

Emlékszem, hogy gyűlöltém a cipőt és az új ruhát. Mindig meztelb jártam és rongyosan. Hiába varrta meg áldott jó anyám

a józan, higgadt, igazán művelt elemek itt is félrehúzódnak az utmutató nélkül keresztutak tömkelegétől. De ezzel itt foglalkozni ránk nem tartozhatik. Am társadalmi, gazdasági téren ugyanaz a tájékozatlanság, ugyanaz a félsz a jövőtől.

Hogy jutottunk ide? - Egyesek hibája?

Nem! Ennek így kellett következni. A régi Magyarország megszűntével szabad érvényesüléshez jutott elemek egy óriási törtéte csoportot alkottak, mely önző céljait követve csak arra igyekezett, hogy az előtte vagy velevalókat, habár nem is cnyankális pirulával, de küllömben az eszközök válogatása nélkül eltiporja, utjából eltegye, megelőzve.

A megváltozott kulturális és gazdasági viszonyok egész új feltevéseket, hajlamok érvényesülését engedték meg, melyek élelmessége, kitaratása és nyeresége elvitte a győzelem pálmáját a közéletben kiforrott nyugalomhoz jutott uralkodó és az új szabadságot még érvényesíteni nem tudt alsóbb régi osztályok elől. Közéjük szorította magát és az egyiken uralkodva hatalmat új tökéletesebb eszközzeivel, a másikkal egy rangba, sőt lassan a fölé törekszik jutni.

És a folyamat év tizedeken át

vajudott, született és nevelődött. Lassan ismerék fel az emberek az új helyzetet és meglassabban merték levonni tanulságát.

Aztán megkezdődött a törtéte azok részéről is, kik eddig a régiek közé tartoztak és látták, hogy az új korral csak saját fegyverei elsajátítása mellett lehet megküzdeni. És így tett általában a törtéte, a társadalmi és gazdasági positióért tartó küzdelem.

De még egy baj került mindez mellé. Mert a mindenkéül mellőzött alsóbb rétegek nem várták be mire megtört régi urak megkékül és egybeforradt új urakkal, hanem maga is felismerte a küzdelem jelentőségét, megtanulta annak bármódorát és fegyvereit és ezeket felhasználva maga is belevágta a nagy küzdelembe fejszéjét.

A chaos nagy lett! Egyetlen társadalmi réteg sem alakult ki még, nem tudjuk megállapítani, hogy egyenisége szerint kit hova helyezünk, a legalacsonyabb anyagi küzdelemben megőrölt itélőképeségünk elvesztette a helyes mértéket a viszonyokkal és egyenélkül szemben. Bámulus a tájékozatlanság, iszonyuak a tévelygések.

Senkiről sem tudjuk: az igazi-e, és a mit mond: igaz-e. Bizalmunk nincs. A pillanat hatásainak, előnyei-

az én ruhámat. Az csak addig tartott, amíg a kapun kiértem. Aztán hajrá. Szakadt a szoknya. Ezer karcolás volt az arcomon, ki bánta azt!

Egyeser — jól emlékszem — ünneppal következett. Tudtam, mert új ruhát varrtak. Én megrendeltem a magamét kövekezőképpen:

— Kedves mama, tessék nekem olyan ruhát varni, hogy körül — és itt csípőre mutattam — legyenek rövidebb rongyok és abba tessék húzni egy hosszú ronggot. Az úgynevezett slefnis ruhákat viseltek akkor nagyjában.

Eljött a kis zsidó, a Ritka Dávid és mértéket vett cipőre. Aztán meg lakott a faluban egy uriaszony, az kedveskedni akart édesapámnak, — az unokája hozzá járt iskolába — veit ajándéka nekem is, a nővéremnek is kalapot. Mintha most is látám. Kék volt a szalmája. Formája nagyon hasonlított egy fejőszájtárhoz. Csak egy kicsit laposabb és karimája volt. Ékeskedett rajta, négy nagy másl.

Eljött aztán a nagy nap. Szépen megmosdaltól, megfésült anyám. Persze vislótlan, mint a malac, ha elevenen nyúzzák. Aztán fölöltöztetett anyám tetőtől-talpig

újba. Határozottan rosszul éreztem magamat az egész műtél-alatt. De végkéül odalettem, amikor a kalapot is a fejembe nyomta. A kis kutyánk érezhetett hasonlóképpen, mikor piros szalagon csörgött költöttek a nyakába. Nővérem az egészen jól festett. Begyeskedett, mint valami kis majom, ha elefantáron lovagol. Megköszöntük azépen a ruhát. Aztán elküldött mama megköszönni a kalapot. Nekem persze lélekreható beszéd tartott, amelynek vége az volt, hogy ha kárt teszek a ruhában, vagy majd máséket hat rám, mikor hazijövök.

Elindultunk. Még a Pálkútjait csak birtam a dicsőséget. Az igazat megvallva, egy kicsit tetszett a szép, hosszú rongy, finom selgem én volt az de egészen ellellette ezt velem az es esemény, hogy megláttam Kis Gábor Laciékat a szüretre menni. Rögön kipárolgott belőlem minden prédikáció és fött a fejem a szüretől.

Először is igyekeztem a cipőtől megszabadulni. Leültem a kert mellé és elkezdtem jogtatni!

— Eredj csak előre; Pisz — így becéztem nővéremet — majd megyek én is. De nagyon éget a cipő.

— Megállj, megmondom mamának,

nek és hátrányainak élünk. A jók, undorodva a kússa és jellemtelen összevisszádtól, félrevonulnak vagy tisztá meggyőződésüket megőrvánd és kimutatódnak, szélsőségekbe csapnak. Mert? Mert félnek másoktól s akár így, akár úgy, egyedül akarnak maradni.

A széttagolt rétegek miatt áddz vetélgyársak gyűlölettel nézik egy-mást és mindenben rosszat találnak á tulajdon, a legrosszabb azokban, kiket magukhoz számítanak, de a kik velők ész nélkül gyűlölni és szeretni nemakarnak.

Pedig a kristályt, a tisztá, éles, meghatározott alakú kifejecesedet meggyőződést, azt, mely az összetársadalom, az össznemzet érkeket túlkrozi vissza, ezek a kevesen alkotják, a ma gyűlöltek.

Azok, a kiket ma gyűlölnek a gyűlölők és nem szeretnek a szeretők, mert ilyenek nincsenek. De vagy lesz ismét egy magyar nemzet, egy új, de mégis erős, hatalmas, szívos, összetartó, egybeforrt kulturegység, mely ezt a szent hazát kiveteli ebből az örvényből, melyben most keringünk s akkor ezek ábrándjai fognak megvalósulni, vagy szétnyílnak végleg minden s lesz nagy temetés, de nem olyan, a milget a költő jó-solt s akkor is ezek lesznek a vérték a végső csapás előtt.

Mert a kölcsönös szeretet, a kölcsönös egymást becsülés hozhatja csupán össze jó hiszemű közös munkára és kultúrra a mai küzdő-rétegek javát: Porba fognak hullni akkor a gyűlölő mesterséges, önző szívtól. Vagy talán, megérezve az idők szelet, ők lesznek ott is az első prókátörök. Egy igaz, őszinte megújhódásnál azonban fontos szerephez nem fognak jutni.

Ha pedig a nagy chaosból hamarabb akarunk kijutni, úgy meg kell gondolnunk, mi az igazi önérdék, mi az, a mi másával összefér és mégis előnyös, és a békét, a köl-

csönös tiszteletet és bizalmat képviselők közé kell csoportosulni, hogy azok erősödjének és eredményel, sikerrel működhesse nek.

Nem szabad itélni hirtelen, apró mellékérdek és külsőségek szerint, hanem oda kell fásztani eszünkkel, hogy a kölcsönös méltányos szempontok megfontolásával ítéljük meg a mások tetteit és szabjuk meg a magunkét. Bizzunk mindenkiben, a mig lehet.

Igy tudunk majd lassan egy a bizalommal szorosra zárt oly együttes sereget szaporítani, mely a jövő nemzetté fog fejlődni. A jövő nemzetté, melynek szeretettel egybefog-laló eszméje már él azokban, a kiket ma gyűlölnek és nem szeretnek.

— r. —

A buza meséje.

Mesevilág délibábjában föltűnik egy összakállás öreg ember. Ős napkelet csodátévő varázsolója. Ez a mese róla szól, a boldogságról tanít benne az öreg, a boldogságot örökké őrizó csodaszerről.

Elt egyszer napkeleten egy ifjú fejelem. Szép volt, szomorú és ápadt, gon-dózkodó és virágos lelkű. Kegyes fejedelmé volt népének. Álmokban töltötte el a nyug-ságot, álmokban, amiket maga szót, a sa-ját lelkével és körülövezte magát velők. Megvalósult bennük minden vágya; ame-lyek teljesülését hiába várta volna így élet-től. Az álmait elzárták őt a világól, az örökkévalóság és a végtelenség zenéje áradt belőlük. Az álmaiban örökös végtelen, gazdag volt az élet örök az ifjúság és a sze-relem, örök a boldogság. Ha néha kilépett az álmai közül az ifjú fejedelmé és a világ-ha nézett, arca elfordult a fájdalomtól. Lá-ta, hogy az embereket kegyetlenül megcu-solta az élet, hogy minden pillanattal fogy az életük és hogy -tűnik a szerelmé és a boldogság. Megdermedt a fekete hajszálak fehérre változását ha látta, és szomorúság fogta el a lelkét, amikor érezte, hogy éle-tének legboldogabb pillanatát a semmiség-ben lesznek. Nem tudta megállapítani az

időt, nem tudta örökké tenni a boldogságot. Ebben töltött percei nagy szenvedést okoztak a fejedelmének, nehéz órák okozó-lak. Megállítani további boldogságot, erre gondolt mindig és betegie lett a tova-siető időnek.

Ekkor-hire jött, hogy messze a hegyek között él egy ember. Nincsen előtte. Lehe-tetlen, csodákban gazdag az élete. Az ifjú fejedelmé elhatározta, hogy felkeresi őt és tőle tudakolja a rettenes problémára van e megoldás? Utank indult s oda is ért. Az ifjú elmondotta a nagy kérdést, mely idő-zí szüntelen.

— Őh, rettenetes ha látom hogy éle-ted szerelme és sorsod sirja az elmúlás, hogy nincsen mód megállapítani a boldog pillanatot, nincsen szer, amelyleg fogva tarthatom az elsiető percet késleltetetlen a mámorlól való fölébredés!

— Őh az időt megállítani nem tudom. De esztendővé változtatni a boldogságot erre van mód, erre van szer.

— Őh mutasd meg nekem, — szolt az ifjú.

Ilt van válaszolt az öreg, lehajolt a földre és egy marék magot vett kezébe. Ma-gokat, melyek öröklésre vártak.

— Hiszen ez buza! kiáltott fel csa-lódottan a fejedelmé.

— Az, mert lásd lábaink alatt feluk vannak és városok és magányosan álló kastélyok, és bennük sok ember, sok élet és sok reménykedés. Minden reménység tár-gya ez a buza. Ha sok van örül a nép, ze-ne szó hallik az aratás után és ölelkezés és csókok zenéje teszi nap tüzénél is forró-bá a levegőt. Ilyenkor bőven vannak a házasságok és sok gyermek születik. Mert a buza csodaszér, Elűntet minden bajt, betegséget, civakodást.

A buza bősége, naggyága, erőssé, kie-légültté teszi a testet és a kielégült test alapja a lélek szabadságának. Könnyű a gazdának jónak lenni, és a buza bősége megőrzi a boldogságot. Hol nincsen szük-ség ott nincsen kivódás, szinte öntudatlan boldog élet folyik ott. Buzát, sok-sok bu-zát adj a népnek a meglás megszűnik a rab-szolgák bőségse, szenvedők sirása, le-hangyatlak a gazdag útrétre emelt keze.

hogy nem emeléd föl a szöknyád, mikor leültél — szolt ő és ellibegelt.

Egy-kettőre leragattam a cipőt, beledugtam a harisnyát, összekötöttem a per-tit keresztülvettem a vállamon és úgy futottam a Pisze után.

Hogy milyen hatást szült megjelenésem arról nem beszéltek. A néni rögtön nem ígerte meg az uszont, hanem ígért ehelyett mást. Az én önértelen mindezt nyugodtan hagyta. Dult bennem a szüret.

— Pisze, gyjere csak — szoltam testvéremnek. — Tudod, hogy Kis Gábor Laciék szüretelnek?

Addig sugtam-bugtam, mig rávettem, hogy menjünk ki a szüretre. Elszóktünk egyenként a vendégségből. Aztán, usgye a szüretre.

Csakhamar leréptt a kalap is a fejemről. Kihúztam a hosszú rongyot. Bele-gyömösöltem cipőmet a kalapba. Vettem a hosszú rongyot és odakötöttem az egészét a gyomromra. Hogy lássam mindig, meg-van-e?

Kis Gáborékat meglepte hivataln és váratlan megjelenésünk. De aztán nem tö-rődtek velünk. Pisze jóllakott szülőval.

Hallgatott, anig evett. De aztán leült egy fa alá és piszegett. En elemben voltam. Fá-ról le, fáról föl. Szólt, no azt anig ettem, hogy utóbbie kellett oldoznom a gyomrom-ról a pakkot, mert nem bírtam...

Pisze végre is addig piszegett, hogy hazaindultunk. Engem rossz előérzetek kez-tek bántani.

— Tudod mit Piszikém, te majd be-mégy előre és megmondod, hogy ne bánt-sanak.

Eleinte vonakodott, utóbb mégis csak rávettem.

Alighogy betette a lábát Pisze, gya-nús csattanások hangzottak ki. No nekem sem kellett több. Usgye, föl a szénapadlá-sra. Belecsatam magamat az illatos széná-ba. Ott kuporogtam, végre elaludtam. Estefelé ébredtem föl.

Kimásztam a padlásigyakon. Láttam, hogy nagy lófás-futás van az udvaron. Apám épp akkor bocsátkozott a kutha egy hosszú csáklájával. Anyám sirva fordítla a kezét.

— Édes Gőndörbárnykám, biztosan odafuult.

— Tghű! most lett csak igazán melegem. Lesz ne mulass, lesz szüret, csak elő-

kerüljek. Ezer félelem közt kecmergettem le a padlászót és mint a macska, a fal tövé-hez lapulva, csuszam a kis kőfalig.

Es a kis kőfal felett végeztem. Ugyanis a mi és a szomszéd ház közé volt építve. Alacsony volt; könnyen rámasztam. Aztán ha mivelőlnék kerestek, átszusztam. Ha arról kerestek, visszacsuszam. Egyszer aztán kerestek, visszacsuszam. Egyszer aztán kerestek mindkét felől és ott maradtam a ke-ritésen ülve...

Lekaptak. Bevilek, itt aztán jött a bus tragédia. Erről ne beszéljünk.

Ilyen bájos történetek szép számmal fordulnak elő az én multamban. De én mégis lehajtom fejem és könyes szemmel gon-dolok gyermekkoromra, amely ott játszó-dott le az édesvízi folyó partján...

Badul Ferencs.

A földmívelésügyi minisztérium híradása szerint ebben az esztendőben husz millió métermázsával nagyobb buza termés várható, mint az elmúlt esztendőben. Hogy mennyi ez a husz millió métermázs, erre vonatkozólag álljon itt, hogy az elmúlt esztendő összes buza termése harmincegy millió métermázs volt.

Az emberiség jötevője.

Megváltó született Frankfurtban. Az emberiség egy új megváltója, azok közül, a kik a keresztet és a töviskoronát emészto tudománys munkásság, éjszakai virasztások, gondok és tépelődések képében viselik.

Az új megváltót csak Ehrlichnek hívják és orvosprofesszor Frankfurtban. De az emberiség egyik nagy kinszenvedését, a melylyel az erendő a bűnben sújtja a végzet, veszi le róla. Ehrlich professzor megtalálta a vérhaj szérumát.

Régi küzdelme és törekvése ez a tudomány. A vérhaj, ez a lebben álló rém, halomszáma nyilazza le az embereket. Teljesen védtelenül fedetlenül, paizs nélkül áll vele szemben az emberiség. mint bárányok nyája a hegyesfogu farkassal szemben. A tudomány nem tudott segítséget. A higany, melyet gyögyszerül használtak, nem tudományos szer volt, hanem emberemlékezet óta, mint tapasztalati szer használták, a melyről véletlenül fedezték fel, hogy gyógyít.

Sokan meggyógyultak és boldogok lettek. Sokan azonban a legborzasztóbb nyavajákat nyögtek a vérhaj utóhatásaként. Váratlanul rohanta meg a beteget az agylágyulás, hátgerincbajok, ideg és agyba-jok, vakság és ki tudja mi minden, a mi mind a gyökereken ki nem gyógyított vérhaj következményei voltak. Csecsemők születtek csenevészen, egész életükre magukon hordva az átkot, a mely ellen hibába sirt segítségért millió és millió ember.

Ettől az átktól most megmen-tett Ehrlich professzor. A berlini orvos egysülteben felolvasás kére-tében számoltak be nagynevű dok-torok a Ehrlich féle szérummal tett kísérleteikről. Mind ujongva beszélt-tek a teljes és biztos gyógyulásról, a mit a frank-furti tudos szere hozott betegeknek. Az egyik elmondta, hogy volt egy betege, egy törvényszéki bíró, a vérhaj következtében elmebajban singlódott egy tébolyda-ban. Ehrlich széruma meggyógyította és a bíró ma ismét teljesíti hi-vatását.

Az emberi haladás története ezzel egyik legjelentősebb diadal-pontjához jutott. Az Ehrlich nevét nem fogjuk elfelejteni, a mig értel-mes emberek lájkák a földgolyót.

Az emberiség jötevőjeként kö-zöntheti sz ősz frankfurti tudost. Széruma egy-kettőre forgalomba fog-jónni, millió és millió kétségbeesett, életükéről-temondott ember fogja ál-dani nevét és a generáció, amely e szérum használatba vétele után fog megszülni szép erős és egész-séges generáció lesz.

Sportünnepegy Nagyatádon!

Életrevaló eszme!

Végre megalakul a nagyatádi sportegylet!

Kaposvári atlétika Nagyatádon.

Éltre való eszmét pendített meg a nagyatádi sportkedvelő ifjuság a helybeli túzóltó egylettel karöltve. Arról van szó ugyanis, hogy a túzóltó egylet szokásos nyári mulatságával kapcsolatban nagy atléti-ka és football versenyt rendez, amelynek felgámn a rég óhajított sportegylet végre megalakulna.

A megalakulást nagyban, elő fogja mozdítani a »Kaposvári Atlétikai Club» mely teljes első football csapatát és versen-ző gárdáját küldene Átádra, hol a football csapat egy atádi csapattal, az atlé-tik pedig az aládi versenyzőkkel mérnek össze erejüket. Az eddigi proposíciók szer-int a verseny a következő számokból állna:

1. 100 gardos síkfutás.
2. 220 „ „ „
3. 14 angol mérőföldes síkfutás.
4. Magasugrás.
5. Távolugrás.
6. Diszkoszvetés.
7. Salgudobás.
8. 4x100 méteres staféta futás.

Ezen nyolc számból álló atlétikai ver-senyt követi, a football mérkőzés.

A verseny eredményei ránk, atádiakra nézve veiememem szerint nagyon kedve-zően végződnek. Különösen a futási szá-mok azok, amelyekben biztos győzelekre számíthatunk. Így különösen Roter Jenő révén, ki országos viszonylatokban is első-rangu eredményeket ért el, ki csak nemré-g a Kaposvári Atlétikai Club versenyén ki-váló fősikolai futókat vert, le a 100 gardos távon pedig 10 és 45 másodperccel új lo-kális rekordot állított fel. Az ugrási és do-bászi számokban szintén kiváló erőket ren-delkezünk, kiknek képességeiről azonban eddig nem volt alkalomunk meggyőződni.

A football csapatról még nem szólhat-unk. Atádon alig ismerik a foot bált. Eze-lőtt öt évvel volt már ugyan egy kis fajta sport tömörülés mely leginkább diák gyere-kekből állott, akik a nyári hónapokban nagy szenvedéllyel hódoltak a sportnak, különö-sen a footballnak, de akik anyagi eszko-zók hiányában csakhamar szűntek meg.

Az atádi footballisták életrevalóságá-ról különben nem sokára lesz alkalomunk meggyőződni, ugyanis tervezetek szer-int Hétfőn kezdődne meg a hetenkinthárom-szor tartandó football tréning, mely az atá-di footballistákat egy táborba gyűjtené. Így aztán kellő gyakorlással úgy a footballban mint az atlétikában bátran felvehetjük a küzdelmet Kaposvárral.

De még valamirol kell szólnunk. Mivel a megalakítandó egylet aktív tagjai nagyobbbrészt közé és felső iskolai tanu-lókból fognak állani, azok, a nyári hónapok elmúltával tanulmányaik folytatása véget, elitavoznak, így tehát az egylet működését beszüntetné. Ebből úgy lehetne segíteni, hogy az ősz és tél hónapokban az egylet tagjai tornával és vívással foglalkozzanak, amely célból szükséges hogy az egylet ve-gye fel programjába nemcsak a footballt és

atlétikát, hanem a tornát és vívást később a teniszt, és uszást, sőt az evezést is mert erre a Ringa folyó kiválóan alkalmas lenne. Így az egylet tagjai tetszésük és rátermet-tségük szerint a sport bármely ágát űzhetik, mégpedig az év különböző azaiban s így nem kell félni hogy az egylet működése csak keves időre is megszakadna.

De hogy az egylet életképes legyen erre szükséges, hogy városunk társadalma-nak vezetőférfiai álljanak az élére. Így az-tán bekövetkezhetik a minden Demosthenes-nél szebben beszél a tett mondan.

Mi a magunk részéről is sok szeren-csét kívánunk a sportegylet megalakulá-sához a bár minél előbb e lap hasábjain szá-molhatnánk be a nagyatádi sportegylet me-galakulásáról.

Mr. B. R. offer.

HIREK

Az belsősomogyi ref. egyházmegye lelkész kiara f. hó 6-án tartotta Nagyatádon a szokásos negyedévi gyűlést, melyen az egész kerületi papsága nagy számban volt jelen.

Fényen bucsulakomát adott a nagy-atádi Casinó távozó alelnöke dr. Szabady Lőrinc nagykanizsai kir. törvényszéki bíró tiszteletére f. hó 2-án szombaton este a Ko-rona szálloda kertelyiségében. Az ünnepelt barátai és tisztelői nagy számban jelentek meg és több szónoklatban ünnepelték érde-meit, melyekre viszont dr. Szabady Lőrinc megható szavakban válaszolt.

Hivatalvizsgálat céljából Kulán Sándor kir. főügyészhez, a kaposvári kir. ügyész-zé vezetője f. hó 5-én Nagyatádon járt és megvizsgálta a nyomozatok ügymenét, a foglyok kezelését és a fogházat. Mindent a legnagyobb rendben talált.

Az erdőcsoknyai földmives ifju-ság június hó 26-án tartotta meg ünnepiálát elég jó anyagi, de sokkal több erkölcsi si-kerrel, a mely a mi derek földmíves ifju-ságnak becslését vált, mert szép impo-záns. Viselkedésüket követendő példaul mer-ják állítani, akár milyen nobilis körök ta-gjai est; Eljenek a mi derek ifjaknak a tiz-ta jóvedelem a polg. olv. kör javára lesz fordítva, az összes bevétel 70 korona ed-dig, de lesznek még utólagos fizetések is. Felülfizetők névszerint ezek: Szabó István orozgy. képviselő, Verebelyi Hajnal József gyögyszerész, Szalóky Dániel tanító, Barto-nics Ferencz, Föglér Miklós, Kappel Jó-zsef, Bagi Arisztid, Bódi János, Vörös Sándor, Krausz Sándor, ifj. Deák József, Pel-hes István, Csapó József, Csoribics Antal, Szilványi J. tanár, Zsuzovics László és Bíró Sándor. Felül fizetésből bejött össz. 9 korona.

Meghívó. A »Vízvári Polgári Olvasó-kör» 1910 július 10-én, egyál könyvtára ja-vára a község közvetlen közelében levő Dráva-parti erdőben zártkörű táncmulatá-got rendez. Belepdől: személyi egy 1.20 K, családjegy 3 K. Kezdeté délután 3 órákor. Halászkor által főzött halászléről, más jó ételek és italokról gondoskodva van. Ked-vezőtlen idő esetén a mulatság zárt helyen lesz megtartva. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak. A Dráva partján csónakok ál-lanak a vendégek rendelkezésére.

Füldöbe utazó betegek figyelem-be! Mindazon betegeket, a kik görvölgye, csusz, asztma, ideg, gümör és boriátések-kei járó vérnyomában szenvednek és füldö-be szándékoznak menni, saját érdekükben

Rendelésszerüen

készült

átmeneti kabátok

felöltők,

utczai öltönyök,

elsöranqu kivi-

telben és jutá-

nyös árákon

kaphatók

Deutsch F. Károly

és Társa

férfiszabóknál

BUDAPEST,

IV., Ferencziek-tere 2.

felhívjuk, hogy mielőtt ezt megtennék, el ne mulasszák Dr. Kovács fővárosi intézetét (Budapest, V. Váci körút 18.) felkeresni és orvosi tanácsát kikérni, amennyiben ezáltal tetemes idő és pénzmegtakarítást eszközölhetnek. Dr. Kovács gyógymódja a vérgyógyítás, kizárólagosan a vér tisztítását a vérkeringés rendezését és új élet-tani létezés vérték képződését szorgalmazza. Ezáltal emeli a test összes szervének munkát és ellenálló képességét. Ezen gyógymódról most írték: „Homopatia” című könyvben, terjedelmesen ír a szerző, Dr. Kovács. Ára egy korona. Diszkrétan kapható minden könyvkereskedésben és Dr. Kovács Izsónál, Budapest, V. Váci körút 18.

— **Somogyvármegye főrendjei.** A hivatalos lap e heti száma közli azon főrendházi tagok névsorát, akik az 1910—1915. évi országgyűlés főrendiházában —ülés- és szavazati joggal bírnak. — Somogy megyéből örökös jogon tagjai a főrendiháznak: Festetics Kálmán, Hójos Miksa, Hunyady József, Jankovich Tivadar, Jankovich László, Somssich Adolf, Somssich Imre, Széchenyi Frigyes, Széchenyi Géza, Széchenyi István, Zichy László grófok, Pallavicini György öröf, Inkey László és Inkey Pál bárók. — Életösszignai kinevezés után tagjai a főrendiháznak: Festetics Vilmos gróf, Mátyás Emil és Pallavicini Ede öröf.

— **A vasút és az aratás.** A vasutak igazgatóságától beérkezett felhívás folytán az alisan figyelemzteti a gazdálkodó közönséget, hogy a learatott gabonát a vasuti sínektől legalább 100 méternyi távolságra helyezze el, mert különben a vasutak nem felelősek a mozdonyok szikraszórása következtében előállható tűzvesztésekért.

— **A főváros legelső mintá zongoraterme.** A zongoravásárló közönség szíves figyelmét felhívjuk Keresztély hírneves mintá zongoratermére, Budapest VI. Váci körút 21., mely cég évtizedek óta nemcsak a főváros zongoratulajdonosai körében, hanem az egész országában a legnagyobb és méltán megérdemelt népszerűségnek örvend. Hangzatos reklámokkal nem dolgozik a cég, hanem e helyett kitűnő zongoragyártmányainak és világhírű zongoragyárak gyártmányainak a legideálisabb feltelek mellett való eladásával teszi napról-napra ismertebbé és kedveltebbé magát. Olvasóink, ha zongorát vagy pianót akarnak venni, közzükkel ezen szándékukat a Keresztély céggel, ahonnan teljesen díjtalanul nyernék felvilágosítást és kézhez kapják a cég legjobb árjegyzékét is, melyből a szolid eladási feltelekre nézve tájékozást nyernek.

— **Milyen idő lesz?** Meteorológusok és szerinte július havának változása napja 4, 5, 6, 4, 13, 14, 16, 22, 29 és 30-ra esnek. A legerősebb hatásuk a 4, 13, 18 és 19-ik. A sűrűen egymásra következő változások napok ezen hónap első felében változó jellegű időjárást ígérnek. Eleinte hűvös majd csapadékos és pedig szeles, esetleg viharos jelleggel, mely utóbbi egész a hónap közepéig benyúlik, hogy inkább csak a 16-iki változás nap ígér állandóbb száraz, meleg időt. Segíti ebben a 19-iki és 22-iki változás napig a 29 és 30-iki ismét a hűvös, csapadékos jellegű állás vissza. Ami azt mutatja hogy július hónapnak inkább csak második fele hoz kellemes nyári időt.

— **Drágább lett a vasuti jegykedvezmény.** A Máv. a félárú jegykedvezményre jogosító könyvecskékre ráfizet. Ezekért eddig a jogosult felek 1 koronát fizettek ezután 2 koronát kell fizetni; az elvesztett, vagy megsérült könyvecske pótlásáért pedig az eddigi két korona helyett hármat.

— **Az aratás és a fegyvergyakorlatok.** A honvédelmi minisztérium elrendelte annak idején, hogy a póttartalékosoknak fegyvergyakorlatra való behívásánál az aratási elfoglaltságra való hivatkozás a legmegtűnőbb figyelemben részesüljön. Ha mindazon által megtörténnek itt-ott, hogy a mezei munka miatt való felmentés iránti kérés fi-

gyelemben nem vétetik, akkor a honvédelmi minisztérium, az hozzá érkezik az ügy, minden egyes esetben felmenti az illetőt a fegyvergyakorlat alól. Sok esetben azonban maguk a behívottak szívesebben szolgálják le a fegyvergyakorlatot most-mint ősszel, a mikor az harmincöt napra, tehát jóval több időre terjed.

— **A „Vasárnapi Újság,”** július 3-iki száma egész tömegét közli a krassó-szörénymegyei árízról szóló képeknek, melyekből mindenki fogalmat alkothat a pusztulás teljes mértékéről, vannak e számban képek a király Budapestre érkezéséről, a képviselőház első üléséről, egy új fővárosi leánynevelő-intézetéről, a váci vásárról stb. Szépirodalmi olvasmányok: Sász Béla és Dutka Akos versei, Zsoldos László regénye, Báronyi István elbeszélése, Takács Sándor történelmi tárcája, Anthony Hope angol regénye, stb. Egyéb közlemények: Fittler Káimill, Gerhardt Gusztáv arcképe, a tápióbicskei új honvédelmi képe, tárcákja a hétről s a rendes helirovatok. Irodalom és művészet, sakkjáték stb. A Vasárnapi Újság előfizetési ára negyed évre négy korona a Világkrónika-val együtt négy korona 80 fillér. Megrendelhető a Vasárnapi Újság kiadói hivatalában Budapest, IV. kerület, Egyetem-utca 4. szám. Ugyanitt megrendelhető a Képes-Néplap a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre két korona 40 fillér.

CSARNOK.

Az időmérő.

Írta: Mark Twain.

A nevét, azaz hogy évei számát gyöngédségből elhallgatom. Egy évről van szó ugyanis, egy évről, melyet a ferdeségek évének lehetne nevezni. Minden ember, kivált ha benőtt egy kissé a feje lágya, tudni fogja melyik évet kell érteni ezalatt. A legfiatalabb nemzedék előtt minek nevezzem meg? Az még ügysem tud — beszélni.

A városunkban, mindjárt az év elején megjelent egy gondolatolvasó, a ki még olyan emberek agyából is gondolatokat olvasott ki, a kiknek nem voltak gondolataik. Azután mutattak nekünk egy disznót, mely nem tudott élni szappan, fogkefe és tyúkszámolás nélkül. /ég egy tenoristát is kaptunk, a ki sohasem szeggett szerződést. Hanem az érvben a legfurcsább maga az év volt. A nyár hidegen hagyott bennünket. Összel derekasan izzadtunk. A nap, úgy látszik elvesztette valahol a szebnaptárját. Lehet az is, hogy a nyáron úgy elcsodálkozott a sok kormányozható léghajón, hogy sütni is elfelejtett. Leikiismeretességéből aztán ősszel pótolta a mulasztást.

En főleg ennek az időjárásnak a hatásáról akorok beszélni. Hogyan hatott a főnökünkre? Itt meg kell vallanom, hogy a főnökünk lelkes, ideális ember. Még a piaci legyekkel is humánusan bánik. Cukros papírral írta őket, hogy édes legyen a haladtuk. Nos ez az év, boldonság időjárásával, i trehozta azt, hogy szelid és jámbor főnökünk vért gyilkos sárkányvérré változtatta.

Főnökünk júliusban a hegyek közt mászkált. Megfagyott, lábujjal jött vissza. Nyomta a cipője, de nyomott lett a hangulata is. Ehhez járult, hogy az üzlet meglankadt s mindnyája friss, hívós öszre vártunk. Ehelyett meleg lett. A hőmérő napról napra szállt, főnökünk kedve pedig esett. Vásárolt egy barométert vizsgálta, mi meg főnökünket vizsgáltuk. A vásárlók bőségesen hagytak erre időt.

Szeptember elmúlt, október elmúlt, a főnökünk Nos a főnökünk egy reggel télikabátban jött az üzletbe. Megdörzsölte a kezét:

— Ma hidegebb van. Most már úgy látszik tél lesz.

Am a thermométer és a barométer mintha összeesküdtek volna. Főnökünk kedve rohamosan alászállt s végre elpárolgott. Mi csak rossz időért imádkoztunk.

November eleje válságos volt. Nem az idő, hanem a főnökünk miatt. Megint csodaszép nap volt, egy felhő sem látszott az égen. Ennek dacára, Vagyis épen azért nálunk valami kellemetlen volt a levegőben.

Főnökünk ott állt a megfigyelő állomáson, vagyis az irodájában és úgy látszott, hogy egy új barométerrel kísérletezik. Mintha minden a szerszámból fűzött remény is higanygyá változott volna, olyan magasan állt a barométer és ez a magas oszlop nemrég letűnt, hanem tartós, szép időről regélt.

E keifélen előkészített hangulatban kopogtatott be egy utazó B.-ből. Már a köszöntés mutatta, hogy főnökünk más, mint ez előtt. Rövidesen odavágta:

— Kedves barátom, magától nem veszek semmit.

— De az Istenért, — kiáltott fel az megrökönyödvé, mert mindig jó ügyfelei voltak — miért nem?

— Mert olyan emberektől, a kik novemberben még nyári felöltőt viselnek, elvből nem vásárolk. Előbb menjen haza és intézze úgy a dolgot, hogy tél legyen.

Egy utazó sok mindent megtesz a vásárlóért, de ez nehezen teljesíthető volt. Ha az időt nem változtatja meg, legalább a beszéd tárgyán változtatott és üzleten kívüli dolgokat emlegetett. Főnökünknek azonban rögeszméje lett az időjárás kérdése. Erre tért mindig vissza. Egyéb nem érdekelt. E közben kiöntötte minden epéjét, pedig ilyesmire eddig nem fordult elő nála.

— Hol szállt meg ön itten?

— A «Négy Évszak»-hoz címzett fogadóban.

— Az a fogadós is jobban tené, ha a szállójának időszerűbb nevet adna. Itt már nincs négy évszak.

Az utazó megint más tárgyra tért. Elmondta, hogy nemrég megházasodott. Azt hitte, hogy most van ennek az ideje és mindenkinek addig kell útni a vasat, a mig meleg.

— Micsoda, — mordult át a főnököm — még nem akar az ur tanítani? — Meg ilyen meleg van, mint most, addig az én vasamat nem

kovácsolhatom. Azt különben maga is tudhatná.

— Csodálom, hogy ilyen érzékeny kedvében találom Önt. Sajnálom, hogy épen ma zavartam Önt. Egyébként engem az étele támadás egészen hidegen hagy.

— Most meg a hidegről beszél — óbagatott a főnök. — Ez a barométer egy csöpp hideget sem mutat, itt mindig nyár van s alighanem nyár lesz a jövő évig, különben... ez a jószágot is azért vettem pár hete drága pénzért, hogy egy félórával előre tudjam, lesz-e hűvösebb idő. Szinte azt hiszem, hogy az idő csak azért nem változhatik meg, mert a barométer ilyen magasan áll.

E gondolat, hatása alatt fogta a barométert és úgy sarokba dobta, hogy fa, higgany és üveg szertesét gurult.

Na, a kutyafáját, talán most másképp lesz!

Ezzel a kalapja után nyult, ott hagyta a faképnél az utazót és kirohant az üzletből, köszönés és felöltő nélkül. Nem is láttuk többet aznap.

A nyeli napon pedig a barométer csodított mondott, éjjel a hőmérőketben is csod állt be. A hőmérő zérus alatti és másnap reggel érezhető hideg volt. Főnökünk, a ki meglepő napokon télikabátban járt, ezen a hideg napon felöltő nélkül jött az üzletbe. Egy pillantást vetett arra a helyre, a hol ezelőtt a barométer lögött és megdörzsölte a kezét. Ehhez elég csipős is volt a levegő.

Mikor aztán, napközben a téli időről beszélt s az üzletünk is mozgalmassabb lett, megint csak odasandított az árus falra és így morfogott:

— Úgy látszik, ez használt. Kár, hogy előbb nem jutott eszembe, s előbb nem vágtam a földhöz...

1029 sz. 1910. tkv.

Árverési hirdmény kivonat.

A nagyatádi kir. járásbírósg mint telekijárási hatóság közli, hogy Mátyás Illés végrehajtónak Amadi István és neje Barabás Katalin végrehajtást szcnevadó ellen 150 korona tőkebetétes és járuléki iránti végrehajtási ügyében a kaposvári kir. törvényszék a nagyatádi kir. járásbírósgj területén levő Erdőcsokonya községben fekvő a csokonyai 527. számú telekijárási hatóságban A. 1. 380 a helyrajzi számú szőlőre 186 koronában, a csokonyai 962 számú telekijárási hatóságban A. 1. alatt felvett 1243 b. 1259 b. 2069 b. 2052 b. helyrajzi számú és 5-6 rdézsámu urbéri birtokra 167 koronában az ugyanazon számú telekijárási hatóságban A. 1. II. alatt felvett 56a, 940 b. 1093 a. 191 a. 1743 a helyrajzi számú és 6-7 rdézsámu urbéri birtokra 297 koronában és a csokonyai 1104 számú telekijárási hatóságban A. 1. alatt felvett 336 a és 336 b helyrajzi számú urbéri birtokra 356 koronában ezenen megálapított kiállításban elrendezte, hogy az árverés megtartására határnapul

1910. évi július hó 25-ik napjának d. e. 10 órakor Erdőcsokonya község-házánál megtartandó

és hogy az ekkor megtartandó nyilvános árverésen a fenti ingatlanok elfognak adatlant, de csak az esetleg ha a kiállítási árak 2-3-részt beérlik.

— Árverezni számdeközők tartoznak az ingatlanok becsárának 10%,-át vagyis 18 ko-

rona 60 fillért, 16 korona 70 fillért, 29 koron 70 fillért, és 35 korona 60 fillért, készpénzben, vagy az 1881. LX. l. c. 42 §-ában elszett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 szám alatt kelt igazságügyminisiteri rendele 18 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiállított kezébe letenni, vagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánáspénznek a bíróságnál előtértes elhelyezésétől kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Nagyatád, 1910. március hó 21-én. A kir. járásbírósg, mint telekijárási hatóság. Dr. SZABADY s. k. kir. járásbíró. Kivándy hitelel: EGYED tdkvezető.

Köhöges, rekedtség és harut ellen nincs jobb a Rethy-féle

PEMETEFUJZUKORKÁNL.

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan Rethy-félet kérjünk, mivel sok haszontalan utánazata van.

1 doboz ára 60 fillér.

Csak Rethy-félet fogadjunk el!!

Szőlősgazdák!

Homokon át kötött földön.

A ki borait mindenkor jó áron és hamar akarja eladni, ültessen Delaware szőlőt szántóföldekre is, és a hianyszó tökelt ezzel pótolja, az ilyen vegyes bor olyan finom lesz, hogy drága és hamar elkel.

Ezt bizonyítják, kik már termelték és bizonyítják a nagy borkereskedők, a kik 60-80 koronát is megvesznek hektárral, ha szászcer hold ilyen teremése is. Permetezés nélkül a miut évben is perenosporától mentes nagy termést adótt (holdanként 35 hektó.)

Vesszőről árjegyék ingyen és bérmentve. NAGY GÁBOR szőlőszaggyirtokos, KÖLY Bihar-n. Posta távirda és távbeszélő állomás.

Levelezés magyar, román, horvát, szerb és német nyelven.

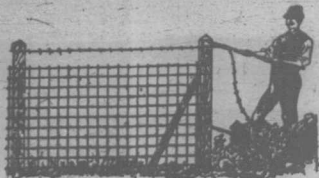

Ugyeljen a védjegyre, a mely a Máriacselel Szűz Máriát ábrázolja, a város színti csomagtárolás; és az aláfásra, mely az 'oldalt levő' kép másolata.

Bámulatosan olcsó kerítések!

Hazai gyártmány! — Nem tévesztendő össze a 6 szögletes osztrák gyártmánnyal!

**Mezőgazdák és
szőlősgazdák
figyelmébe!**

**Baromfi-és nyul-
tenyésztők
figyelmébe!**

A mai kor legolcsóbb, legjobb és legkönnyebben kezelhető sodronyfonata, mely az összes eddigi sodronyfonatokat felülmulja és az összes európai államokban, valamint az Északamerikai Egyesült államokban szabadalmazva van a

Hungária sodronyfonat, (Horganyozott sodronyból készül.)

Szállítja: ROTTER BERNÁT NAGYATÁD vaskereskedő cég.

Gazdasági- és varrógépek gyári raktára.
A világhírű John-féle szab. mosógépek kizárólagos helyi raktára.

Mindenemű takaréktűzhelyek, a leg-egyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig.

Épületvasalások, vasgerendák.

Szab. bácskai ekék és alkatrészek. Gazdasági vetőmagok.

„Cornélia” és „Sophiana” permetező és alkatrészek. 1^a kekkő és raffiaháncs.

Szénkénegzők.

ÉPÍTKEZÉSI ANYAG NAGYKERESKEDÉS.

Jegyzői nyomtatványok nagyraktára.

KÖNYVNYOMDA.

KÖNYVKÖTÉSZEZET

BENYÁK JÁNOS
NAGYATÁD.

KÖNYV-, PAPIR-, ÍRÓ
ÉS RAJZSZER
KERESKEDÉS.

RAKTÁRON TARTOK:

Imakönyveket egyszerű és finom kivitelben. Üzleti, jegyzet és zsebkönyveket. Író, fogalmi, itató és ívlevélpapírt.

Rajzpapírt és kartont egész ivekben és felvágva.

Egyszerű és finom dobozlevélpapírt fényképalbum emlékkönyv stb. nagy választékban, nemkülönben mindenemű írókészletek és rajzszerkeket.

ELVÁLLALOK:

Gazdasági, ügyvédi és pénzügyi nyomtatványok, művek értesítők, gyászlapok, eljegyzési és esketési meghívók a legizlésebb kivitelben.

Értesítések, körlevelek, levélpapírok, a legdivatosabb bál meghívók, névjegyek szóval mindenemű alaku és kivitelű nyomtatványok pontos és izléses elkészítését jutányos árban.

Könyvkötészeti munkák kifogástalanul a legolcsóbb áron készíttetnek.

Levélpapírok nagy választékban.

Hirdetések jutányosan felvételnek a kiadóhivatalban.

NAGYATÁDI HIRLAP.

NAGYATÁD ÉS VIDÉKÉNEK TÁRSADALMI, GAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAPJA.

A »NAGYATÁD ÉS VIDÉKE GAZDAKORÉNEK« HIVATALOS KOZLONYE.

Előfizetési árak: egész évre 8 kor., félére 4 kor., negyedére 2 kor., egyes szám ára 20 fillér.
Megjelenik minden csütörtökön

FELELŐS SZERKESZTŐ:
dr. NEUBAUER FERENCZ

Szerkesztőség és Kiadóhivatal: Nagyatád, Széchenyi-tér.
Előfizetést és hirdetéseket elfogad még: Benyás János könyvkereskedése.

A termés.

A politikánál most sokkal érdekesebb dolog tartja magát felszínén az aratás és annak eredménye. Az idei őrvendetes kilátások majdnem minden vonalon megvalósultak és most már beszámolhatunk az aratás eredményéről.

Az ország nagyrésztében aratnak, sőt e hét végén már tekintélyes mennyiségű gabona lesz betakarítva, készen arra, hogy értékesítessék. Isten áldása szállott ez évben Magyarországra, a buza hozamát a legutolsó hivatalos becslés 54.63 millió métermázsára teksdja, ez 23.29 millió métermázsával több az 1909-ik évi tényleges eredménnyel, roszból is 4.46 millió métermázsával kapunk többet, mint tavaly. Inden más mezőgazdasági reménydus hozamot ígér, nevezetesen a tengeri, a burgonya, a hüvelyesek, a kerti vetemények, kender és len, dohány, csukorrépa, takarmányneműek stb. A szőlővel, még nem vagyunk tisztában, több nevezetesen rajomban a szőlőt a jégverés tönkre lette, más helyeken azonban jó szüretet várnak, téli gyümölcsből is jó közepértmérés számíthatunk.

Magyarország tehát mezőgazdasági szempontból ez évben szegény országból gazdag országgá

vált és ismét belépünk az exportáló országok sorába, holott tavaly jelentékeny importra szorultunk. A gazdasági helyzet ekként való megváltozása kereskedelmi forgalomban is jelentékeny változásokat idéz elő melyeknek miként való kialakulásával már most foglalkoznunk kell.

Első sorban a gabona és liszt üzlet fellendülése-ek nézünk eléje. Igaz, hogy az európai gabona-exportáló államok valamennyije többé kevésbé aratásnak örvend, de az ezek közt leglényegesebb országot, Oroszországot az aratás tekintetében mi jó egy hónappal előzzük meg, és így a nyugati fogyasztó piacokon, de különösen Ausztriában jóval előbb értékesíthetjük gabonánkat.

Bő aratás azonban a kereskedelmi forgalom más ágazatait, mondhatjuk: összes ágazatait fellendíti. Csapad bubából legalább 25 millió métermázsá felesleget vihetünk piacra, ennek értéke a ma legutolsó piaci ártár szerint számítva több mint 550 millió korona, míhez más mezőgazdasági termények, különösen tengeri és hüvelyesek eladása útján befolyó összegeket hozzáálve, bátran tehetjük 1000 millió koronára ezen összeget melyet mezőgazdasági terményeink feleslegének értékesítése útján beveszünk. Mivel pe-

dig az 1909-ik évig kedvezőtlen aratási eredmény miatt a fogyasztók nagyrésze csak a legnélkülözhetetlenebb szükségleteit szerezte be és minden olodázható beruházás elhalasztott, igen nagy minden czikkben a beszerzendő szükséglet.

Még pár ilyen esztendő és kiheverjük ezt a sok küzdelmet és nyomort, amit a folytonos silány termések okoztak!

Kétféle igazság.

Írta: Nagy Zoltán.

A mátszalkai kir. albiró: Sovány Dezső ismeretes esete és esetében a fogyelemi bíróságnak hivatalvesztést kimondó ítélete újra tapátára vitte azt az örök és még mindig megoldatlan kérdést, a mely az igazság, a földi igazság keresésében állt.

Hát igazság-e az, jadtul fel az egyik rész, hogy egy meghurcolt, agyonkínzott embert, kinek csak sorsa, végezte az talán, hogy élethivadsa pályája a bíról tiszt; jogerősen felment a büntető bíróság egy szörnyű vád alól a jogos védelem fenntartását látván bebizonyítottak s ugyan azt az embert hivatalvesztésre ítélt fogyelemi bírósága: elveszté tőle, családjától a kenyeret, restitú az erkölcsi megítélés saágyen: bélyegét: tönkre teszi? Hát kétféle az igazság: veti ellen a kétkedés még nem szűnő hangja, mikor ott nem látja bebizonyítottak a bűnösséget és

Nagyatádi Hirlap tárcája

Alkony.

A karsau hűjő ngőszöröve, jobbra balra himbálódva közködött a jégdarabokkal, a melyek harsogva, lármázva surolták oldalát. Lúdszürke ködfelhő állt a víz felett, a mely puhán, selymesen, bot sóstétében, hol világosabb árnyalatban variálódva borult a víz fölé és egybeolvadt a parttal.

Egyedül állt a fedélzetén és átengedte magát a nagy lemondásnak, a mely a végtelen szürke képből áradt feleje. A hűjő hosszu, fekete utat hagyott maga után, a melyet lassan-lassan léptek el újra a lomhán uszó légtáblák.

Megdidergett. Metsző szél borzolta föl a haját, tépte a fátját. Hagyta. A kormánynak fajhatott a keze, mert ügyetlenül vezetett. A hűjő nekivágódott a kikötőnek.

Egyedül szállt ki. Lassan haladt a fák közt, a melyek olyan csonkán, reménytelen szomorúsággal meredeztek a havas földből, mint egy gyermektemető rideg, tisztelen, fakó keresztjei. Sűrű hópihéek kezdtek hullani, a melyeket a dumi szél arcába csap-

dosított. Belenézett a levegőben kavargó hó-örvénybe és ezt mondta félhangosan.

— Sülszerű.

A nap már lebuokott az ég percéről és az alkony homályos uszálghat—ráterített az utakra. Mégis csak egy gyalogutra fordult és ment előre. Ment magányosan a magányos szigeten, amely kérgesen, a tavalyi örömeket feljéte feküdt a fagyos hullámok közt.

Az óriás platánok vágyakozva nyujtogatták karjikaik a rózsálgetek felé:

— Szókefűrtől llatlányok, hol vagytok?

A lilomláblák mellett haladt el. Kiaszott, özvegy körákat zörgetett a szél a kevély, kábító keblő virágok helyén. Eszébe jutott, mit sugott neki, mikor itt elhaladtak.

— Piros lilom.

Minden lépésnél száz emléket kiáltott feleje az élet busz temetője. Itt jártak egytt. Ezerszer ismételték egymásnak kevélyen, az örök szerelembé bizakodva!

— A míg a csókokban nem alszik ki, hanem újra éled a vágyak piros lángja, a míg szemünkben a farság bágyadságból új örömek gyulnak ki ragyogva, addig maradunk együtt. Mi a mámorrozsák hervá-

dását nem fogjuk újra megkínnyezni. Az alkonyatuk is parás legyen és elillandk egymás mellől pirosok njakkal, kacagva, szerelmi lázban vergődve. A mi együttélésünk sargadzó tavasz, arany színi nyár. Az ósz dere nem fogja énni a mi mezőnket.

— És elment. Alkony ment el, mikor még perzelt a nyár. Vagy ó már megsejtette a nedveskeblő azintelen ködfelhőket, amelyek sandán leselkedtek a páslit selyme és, az aranyszínű hegyoldalak mögött?

Elment.

De ó latni akarja megegyezzen az ő buja nászúk tanyáját, a hol a levegő hullámar lágyan zengett az utolsó csókok zenéjé.

Megállt a kupu előtt. Kínca engedett a kőnebb nyomásra. Belépett. A puha szőnyeg a negyedik lépcső földét most is kezhegy egy kicsit. Az ablak egyik fényes szem most is el van havadva. A nagy lámpának csak egyik korja világít. Minden úgy van, mint mikor utoljára járt itt. A szoba ajtó nyitva.

A levegőben ismerős parfüm uszik. A vázában kevélyen, büszkén páváznak a kaméliák, az ó kedvenc virágai.

Letészi lassan a kabátját, kalapját a

felment; itt az ítélet erejénél fogva büntöset állapít meg?

Oh nem, korántsem. Az igazság mindig és mindenkor egy. Örök változhatatlan. Alapja az erkölcs, biztossága a tisztesség, megnyilatkozása a becsület.

Oh nem, korántsem. Az igazság mindig és mindenkor egy csak alkalmazása más és más emberek, helyzetek és viszonyok szerint. És ha ezt megértjük — meg is akarjuk érteni — a szánalom, a részvét feltétlenül érezteti, mint hangulatokat leküzdő bár, megismerjük, kell, hogy megismerjük az igazságot.

Tudott, ismeretes a mátszalkai kir. albiró esete. Boros, italos fővel éjszaka be tévedt egy ismeretlen magán házba, a hol hangos volt a jó kedv. Szóvaltás keletkezett a házigazda kémenysépről vendége és az albiró között s mikor már-már tetelgességre fajult a dolog, az udvaron nyert a vita befejezést s a bizonyítékok azt és úgy állapították meg, hogy Sovány Dezső halálisan megtartja a kémenysépről, ki pár napra elhalt. Önvédelem, jogos önvédelem volt a védelem. A jogtalan és közvetlen súlyos támadás jogos elhárítása. Ezt és így fogadta el a legfelsőbb bíróság s ez alapon mentette fel az albirót. Jogászai nyelven úgy nevezzük ezt, hogy beszámítást kizáró ok. Érteleme, tartalma a tény, a büntetés megdöntése bár, de felmentés. A büntügyi iratok le voltak zárván, nem úgy Sovány Dezső esete, ki mint ember közhatalomnak és hozzá illető bírónak, a jogi hivatás első principiuma az intact, szeplőtlen jellem, érdemesség a közbecsülésre.

A fegyelmi bíróság hivatalvesztésére ítélte a bírót, mert érdemtelenség tartotta őt ezen esete folytán a közbecsülésre.

És itt meg is állhatunk a nélküti, hogy a fegyelmi bíróság ítéltehez csak egy szót, egy fogást fűzhetünk. Megváltathatunk, a nélküti, hogy a szánalom, a részvét hatása lelkünköl ki nem váltánna a tapasztalatot és tanulságot, mely az igazság kereséséből megérezhető lehet. Sajnálhatjuk az embert, részvétet válthat ki belőlünk egy család jövője, sorsa, de az ítélet, mikor azt egy ítélő-bíróra alkalmazta, helyesnek, jogosnak és igazságosnak kell elfogadni. És csak ezt az

ilyen ítéletet, mely más és kétféle nem lehet, hanem csak egy, a mint maga az igazság és mindenkor egy.

Az a bíró, a ki végzetesen megfélemlizik magáról és megfélemlítésében bármi címen és alakban a maga megfélemlítése előidézte helyzetben megtorlást keres; tisztelre, közbecsülésre nem érdemes. Sovány Dezső kir. albiró, maga kereste a sorsát végtelen és nem a vak véletlen-pecsételte azt meg. Büntössege emberileg, általános emberi felfogás szerint számíthat beszámítás hiányára, mentésére s ez alapon felmentésre: de mint bírói cselekedetére nincs mentés csak megtorlás.

Oh nem elrettentés, példaadás nem: csak méltó büntetés. Mint bíró elvesztette az erkölcsi alapot hivatása gyakorlatához, mint ember, joga, jussa van, hogy expálja a multat, javuljon és okuljon.

Mert nem kell feledni a curiának egy közismert indoklását, mellyel az ügyvédi kamara elutasító határozata ellenében egy hivatalvesztésre ítelt bírót a kamarai tagok köze felvenni rendelt mikor kimondta, hogy egy kinevezett bíróhoz utalva vannak a felek, reá kell, hogy bízzák ügyük eldöntését; míg egy működő ügyvéddel szemben mindig a felekkel függ, hogy bizalommal alapuló meg-bizaksággal felkeressék.

Igy és ez áll a mátszalkai albiró esetében is. Mint bíró érdemtelenné vált fizike jogközlésére, mint ember kell, hogy keresse és bizonyára meg is fogja találni a boldogulós újút. S ha megtalálja, ez lesz az ő igazsága. De nemcsak az övé, hanem maga az igazság eszménye is, mely ebben az esetben is, mint mindig és mindenkor csak egy lehet.

A "Kaposvári Athletikai Club" és a "Pécsi Athletikai Club" Nagyatádon. Nagy athlétikai és football verseny. Az augusztus 7-iki tűzoltó ünnepély.

Múlt számunkban már részletesen foglalkoztunk derék tűzoltóink fényesnek ígérkező nyári mulatásával, amely olyan kere-

lialatos, illa levélkék hullnak az ölébe belőle elővez egyet és olvassa. Olvassa a valomásoktól hangos és könyörgő vágytól panaszos sorokat olvassa. . . Aztán csöndesen, bémá mozdulattal bejeli a lobogó lángok közé. . . A sejmest, finom papír sísterege föllobban és kialszik. A hamu egy pillanattal még egy darabban marad, a fekete sorok összefutnak. Aztán szétesik. A második levélnek csak a dátumát nézi meg. Kivárlól is tudja mi van benne. Aztán az is a tűzbe hull. . . Közben észre sem veszi, hogy a süsügarzó meleg pirosa égeti fel arcát.

A függöny libben. A szoba mostani ura, Thimér, az író, aki hirtelen elszórt, barátjától vette át a lakását és abban mindent értelesen hagyott. Belép. Meghökkenve nézi ismeretlen vendégét, aki a világító tűzhöz hajolva, hangosan betűz egy levelet melőlőt örökre megválnak tőle: "Vannak olyanok, akiknek a tegnapiuk, a májuk gyötreljen, a holnap kétségbeesés. En ilyen voltam, és jöttél te és elapadt a könnyem megtanultam kacagni."

A láng mohón nyaldosta körül a levelet. Thimér halkán lép egyet. Hosszra nyúlt árnyéka az aszony lába elé esik. Az

tek közt fog lefolyni, hogy az sokáig emlékeztet fog maradni közönségünk előtt.

Ugyanis, alkalmunk lesz olyan küzdelmekben győngörködni, mely meg sokkal nagyobb városokban is joggal irigységet kelthet.

E versenyre városunkba érkezik a Kaposvári Athletikai Club első football csapata s az egyesületnek mintegy 15 atléta-ja, akiket az egyesület vezetői kísérnek Nagyatádra.

Ugyszintén itt lesz a Pécsi Athletikai Club, mely ugyan még végleges választ nem adott s így lehetséges, hogy helyette a Budapesti Egyetemi Athletikai Club, vagy a Műegyetemi Athletikai és Football Club lesz a kaposváriak ellenfele.

Érdekesnek és tanulságosnak tartjuk ez alkalommal megismertetni a kaposvári Athletikai Club fejlődését, mely méltán szolgálhat buzdító példát a Nagyatádon megalakuló sportegyletnek. A Kaposvári A. C. 1903-ban alakult meg. Az első években még súlyos vereséget szenvedett a fővárosi egyesületektől. A csapat tudásának a fokmérőjét minden évben a Műegyetemiekkel tartott mérkőzés mutatta, amely sokszor igen csunya színben tündítette fel a kaposváriak játékutadsát. Így tartott az 1907-ig amikor ugyanis a tavasz elején a Pozsonyi Torna Egylettől súlyos vereséget szenvedtek. Ez kijózanította végre az egyesületet s a vezetőség a régi öreg játékosokat fiatal erőikkel cserélte fel. Ezek aztán csakhamar megmutatták, hogy mit tudnak.

Ugyanezen év tavaszán már megnyerték nagy küzdelmek árán Délmagyarországi labdarúgó bajnokságot s 1910-ben Dunántúli bajnokságot. Legértékesebb győzelmeiket azonban most május 29-én aratták, amikor legyőzték 7-4 arányban azt a Műegyetemi Athletikai és Football Clubot, amely őket tulajdonképpen a footballjátékra megtanította s amelytől már nyolcszor súlyos vereséget szenvedett. Mióta egyik legjobb vidéki csapatnak tartják a Kaposvári Athletikai Clubot. Jelenleg olyan fényes formában van a kaposváriak csapata, hogy bármely egyesülettel bátran felvehetik a küzdelmet.

A football mérkőzés előtt az egyesülettől mérik össze erejüket, akikhez azon-

feléje fordítja tekintetét. Ránéz. Tudja hogy az nem az akit most lát először. Azt sem tudja, hogy kicsoda, nincs közük egymáshoz. Talán annyira különbözők érzésben, gondolatban, izlésben, hogy amit ő felelőnek lát, amaz fehérek. Mindegy. Ő temet, feledni jótt ide. Ő azt akarja élni még egyszer, utóljára azt, ami úgy vihartzott le ebben a szobában, mint egy szerelmi Számunk.

Félig öntudatlanul buz ki ismét egy levelet. Feloldat megvilágított arcát az ismeretlen felé fordítja, olvasás közben rá-rá emeli tekintetét.

"Mint hogyha feküdném tubaróza ágyon és nyúlnék körülöttem száz aranyvirág. Bárányosok kegyhükben gyémántharmat csillog. Minthogyha feküdném tubarózágon. . . Körülöttem száz színes angyal, akiknek a szépe én szerelmesem te vagy. . . Te vagy. . ."

Óda sem nézve ejtő tűzbe a levelet. Thimér megigézte lép újra egyet és még mindig nem szól. Ő is érzi, hogy a mi most itt elhangzott, nem neki szól. De lekötve tartja az ígéret, a különös helyzet.

Az aszony hátrádól lehunja a szemét. Ezer emlék korbácsolja. Az ajka eped

pár lépést tesz előre. Itt van a pamlag. Itt a himzett vankosok, amelyek közt remegve, hullámzó, reszkető szívvel ült először. Lám, itt van rajta a bibirtakáró. . . Ragyogó, hízeglő sejmest szerelmesen simul habtestéhez, mikor a "Hajnal"-festette róla. Szembe a nyitott ablakból ömlötték be a kelő nap friss sugarai.

Leborul a pamlagra, arcát a vankosok közé temeti. Hinni akarja, hinni, hogy ő most is ott van a tűz szobában. A diskrét függöny lebenni fog. Kacagva jön be, mellé térdel és csókivágásokkal hinti tete arcát, haját, nyakát. A lámpát még soká nem gyújtja fel, hanem összebörnyű, pihogva nézik a bizarr árnyakat, a melyeket az ablakban behúzódó sötét rajzok a falakra, szőnyegre, butorra. . . Jönni fog. . .

Lassan föláll. Tétován lép a könyhszekerekhez. Peopárdi könyveit veszi ki. A fenséges bánat kirkristályosodott győngyű. A könyv kinnylik: Egy nomád pásztor éjjeli dalja a holdhoz. Ott nyílt ki, ahol egygútt olvasták.

A kálha mellé ül: A nagy puha karosszékben élvez karcsu alakja. Fehér kezéből lecsuszik a könyv a szőnyegre. Újjai győnggyel himzett zacskójával babrálnak.

ban már az atádiak csatlakoznak. A tulajdonképeni érdekfeszítő küzdelem, az atádi között fognak telofalni, s reméljük, hogy ezeknek végküzdelmeibe városgunk fiatalasága is bele fog szólni.

Ezek a küzdelmek meg fognak gőzödni mindenik az atádié, s a football nemes voltáról s ugy hisszük, hogy fiatalaságunk fokozott mértékben fog hozzá, hogy a kaposváriak példájára ok is sikerrel állhassák meg helyüket abban a küzdelemben, amelyet már évek óta Dunántul bajnokságért Kaposvár, Pécs, Székesfehérvár, Szombathely, Fiume, Mohács és Monor folytat.

Ma már az összes vezető tényező belátták, hogy a testedző mekkora fontos-sággal bír a nemzetek életében s így joga-san várhatjuk el vezető köreinktől is, hogy e szép és nemes tervnek a kivételét teljes erejükből támogassák.

Szabó István sikere.

Nem politikai lap létünkre sem hagyhatjuk említés nélkül kerületünk országgyűlési képviselőjének: Szabó Istváné és h 9-iki fényes sikerét a függetlenségi és 48-as gazdapárt felirati javaslata benyújtásakor tartott országgyűlési beszédével.

Konstatáljuk, hogy az egész fővárosi sajtó a legnagyobb elismerés hangján szól ugy előadásai modoráról, mint beszédének realis tartal-masságáról. Szereplése a népvérvény-sülés egy új diadalmas lépcsőfokát képezi. Nem egyetlen társadalmi osztály kárvérőndő diadalát mutatja, hanem éppen az igazi demokrátiá diadalát a társadalmi osztályok vad irigye-kezdése fölött. Mert minden igaz értelmiség ember örömmel ádvózta a nép emberének értelmi győ-zelmét.

Le kell vetni az osztályelzáró-dás csunya irigységét, ma már a nép

a csóksomjúságtól. Álmolni akar itt, ál-molni, ha hazug is az álom. Miel valaki, kell, aki mellette van, forró eleven való-ságú éknek pezzeg a vére, a két karja ölelő. A ki igazán hazudja neki ezt az órá-t, és a szerelmet tömör órá. Lehunyt szemmel lágyan susogja:

— Szeretsz?

A férfi lerogy.

— Szeretlek.

— Mindig? — Mialatt ezt kérdé átvillan egyén: Ó van itt... Ó... Akarom hinni, akarom.

A férfi lázasan litéget:

— Mindig... mindig...

— Az asszony előrehajol. Szemei a sötétben megtalálják a másik szempárt, a melyek vágyban lozsfőreszkálnak feléle. A tűz bugga lobog a kállyhátra. Az asszony még előbbre hajlik, két karját a férfi feleje nyúlja, s ki kabultán a térdén csuszok közelbe. Már érzik egymás tüzes tehetetét és...

Ebben a pillanatban aszkázva, vakított gyul ki az ablak alatt a sziget egyik livám-pája...

Megdermedve merednek egymásra. Az asszony göröcsben bukik hátra, aztán esze-lősen kupa kalapját, kabátját és rohan ki, mintha tüzes ostromal csapkodnak...

Haraszthyiné Szodorkényi Anna.

jogos érvényesülési vágyával szemben, mely ugy gazdasági, mint társadalmi téren mindenképen jogosult.

Nevetségessé lettek azonban a szabati napon azok, a kik csupán a külszín miatt voltak adáz ellenségei a nép fia érvényesülésének ke-rületünkben, valamint azok is, a kik a választás eredményében szeggyent látták első sorban ugyan csak ma-gukra nézve, de nyilvános beszéde-ikben az egész kerületre.

Vajjon juthattunk volna méltóbb szerepléshez a parlamentben?

De a tiszta osztálygyűlölet önző szítóit jól sejtették ezt az eredményt már előbb. Csak a jóhiszemű embe-reket akarták magukkal rántani a rossz érzelmek felkeltésével, hogy ez a paraszt, ez a trágyahordó földmíves mennyire méltatlan arra, hogy tanult emberek képviseljen az ország tanácsában. Mintha éppen az igazi műveltség az Isten adta tehet-ség méltó érvényesülése előtt elis-méréssel meg nem hajolna!

A legcsunyább osztálygyűlölet szításával, vallás elleni izgatással, felfoldító tanok hirdetésével, a tulajdon szentsége elleni töréssel védőt-ták a lecsufalabb módon éppen az osztályonzés legelrettentőbb példái. Alaposabban még ember rosszízse-miségét kimutatva nem láthatta, mint ezek az «urak», a pesti-lapok most vasárnapi számainak ama elismerésében, hogy demokratikus felfogása mellett éppen az igazságos mérséklet a legkiemelkedőbb jellemvonása Szabó István beszédjének és a függet-lenségi és 48-as gazdapárt felirati javaslatának.

Közlekedési reformok.

Hét esztendő választ el az új kieg-ezés tárgyalásoktól. Nagyon rövid idő; ha megfontoljuk, hogy mennyi féendő vár reánk egy komoly és nagyszabású közlekedési politika megvalósítása tekintetében. Meg kell fontolnunk, melyek azok az eszközök, melyek azok a paraeventív intézkedések, melyeket életbe léptetnünk kell, hogy Ausztria a vasutakat államosítása révén a kezében összpontosult hatalmát ellenünk ne fordíthassa. Természetes, hogy több mint tílmillárdnyi osztrák ipari behozatalnál a represszállak számok eszköze áll rendelkezésünkre. Ez azonban harci eszköz, melyhez végső szükség nélkül nem szabad nyulnunk. A természetes védelem legfőbb eszköze: közlekedési hálózatunk megerősítése, új utárrákkal való kibővítése és kivitteli utárrákok megerősítése. Erre Magyarország földrajzi fekvésénél fogva két utárrág kínálkozik: az egyik Fiume, a másik a Duna tengeri kikötői: Galacz és Braila. Ami a Fiumei utat illeti, ez gyökeres átalakításokra szorul. Míg Ausztriának fogalmát Triesthez 2 vágány bonyolítja le, addig a magyar for-galmat-Fiumével csak egy vágány szolgálja, melynek teljesítő képességéhez sok szó fér itt tehát föltétlenül új vasúti összekötte-tésekről kell gondoskodnunk. Fiuméből má rendes hajóforgat csak nyugat felé indulnak, a keleti forgalom-lebonyolítása az Osztrák Lloyd kezében van, mely a ma-gyar kivitteli és behozatali forgalmat amennyire lehet — Triestben összpontosítja és

a magyar árukat osztrák cégér alatt hozza a keleten forgalomba. Ezt a türethetetlen és káros helyzetet meg kell szüntetni; eman-cipálni kell keleti forgalmunkat attól a hajózási vállalatától, mely egészen osztrák be-folyás alatt áll s nem szolgáltathatjuk ki keleti forgalmunkat az osztrák vállalat ké-negye-kedvénye. Teremtünk kell tehát egy hatalmas hajózási vállalatot, mely kivitteli-kelet, Fiuméből a Levantára és a keletre bonyolítja. Minthogy Erdély és Délmagyarország termelése, illetőleg ki-vitele, a földrajzi fekvésénél fogva nem le-rehelhető Fiume felé, mint fontos kivitteli utárrágok a Duna tengeri kikötői-Galacz és Braila jelenteknek. Rendszeres hajóforgatnak ezekből nincsenek, miert is ezeket ugy a keleti, mint a nyugati utárrágban létesíteni kell. Nem szabad megfeledkezni arról, hogy ez utárrágokra való berendezkedés és ez intézmények fejlesztése időbe kerül, miha-marább hozzá kell tehát látnunk, ha azt akarjuk, hogy hét esztendő múltán számba-jövő és export érdekeinket támogatni tudó hajózási vállalatok álljanak rendelkezésünkre. Tulán nem felesleges utalnunk arra, hogy itt nem pusztán ipari érdekek érvényesíté-séről van szó, hanem arról is hogy agrár terményeinknek tárnunk fel új piacokat.

Magától értetődik, hogy mindazt meg kell előznie az államvasutak hálózata teljes rend-behozatalának, hogy az áru és személyfor-galom terén tapasztalt nagy visszásságok a forgalom lebonyolítását gátló akadályok el-háríttassanak. Nagy pénzalapozatok igényel és program végrehajtása; nem vélek sokat mondani, ha egy tílmillárdra teszem a költsé-gket, melyeket beruháznunk kell, ha azt akarjuk, hogy hét esztendő múltán mint egyenlően erős két jelenlünk meg a küzdő-téren, ezeket a beruházásokat azonban, lo-vábbra előadnunk nem lehet és ennek költ-ségei ép oly föltétlenül előteremtendők, mint ahogy előteremtettük volna egy eset-leges mobilizáció költségeit, mert ne állas-suk magunkat és beruházások nélkül az új kiegészítést ismét alul maradunk.

A Máv. jelentékeny tarifareformra ké-szülnek, mely elsősorban a magyar iparra róna nagy áldozatokat. Ha ez a tarifame-lés azt a célt szolgálja, hogy az államva-sutak teljesítő képessége helyreállítsanak, akkor a magyar iparra ezek az áldozatok teljesen elviselhetők lesznek. Ebben a ré-ményben és feltevéseben vállalta a magyar ipar a tarifameelés terheit.

HIREK

— A városház emelete építése ügyében tartott rendkívüli közgyű-lést-folyó hó 9-én d. u. 2 órákor közsgyűnk képviselőtestülete, mely a tárgy érdekességénél fogva nagy számban gyűlt egybe. A Kun és Tratt-ner cég által bemutatott tervek mindenkinek igen tetszettek s így az anyagi oldala az ügynek lett csu-pán vita tárgya. Az építkezés a költ-ségvetés szerint 36000 koronába fog jönni, a miből árjelítés útján még valami el is eshetik. Ez az összeg 40 év alatt amortizálendő, a miből házbérben 2200 korona körül évi összeg áll rendelkezésre, tehát a do-log finanszíralter semmi új terhet a közsgyűnek nem okoz. Hosszabb, ma-gas színvonalu vita után a képvis-

Rendelésszerűen

készült

átmeneti kabátok

felöltők,

utcai öltönyök,

elsőrangú kivitelen és jutányos áron

kaphatók

Deutsch F. Károly

és Társa

főfőrszabóknál

BUDAPEST,

IV., Ferencziek-tere 2.

selőtestület jelen volt tagjai egyhangulag hozzájárultak, a városházának ily körülmények közt való emeltele építéséhez, mely határozat 1911 év tavaszán lesz jogervényessé emelkedése esetén végrehajtandó. A kaposvári siketnéma intézetnek évi 20 kor. segélyt szavaztak meg. Egyébb érdemleges tárgya a közgyűlésnek nem volt.

— A német császár Somogyban. Mint megbízható forrásból értesülünk, Vilmos német császár szeptember hó elején Magyarországra jön, hogy Frigyes főhercegnek Baranyamegyében levő birtokán rendezendő őszi vadászaton részt vegyen. Vilmos császár Bécsen át jön berlinből, s ez utján vonata Zákány, Gyékényes, Barcs, Szigetvár állomásokat is érinteni fogja.

— A közigazgatási bizottság ülése. Somogyvármegye közigazgatási bizottsága július 13-án délelőtt 9 órakor. Makfalva Gyéza főispán elnöklésével ülést tartott.

— Az állandó választmány ülése. Somogyvármegye állandó választmánya július 14-én, csütörtökön délelőtt 9 órakor a vármegyeház kistermében Kacsovics Lajos alispán elnöklésével ülést tart. Az ülés az agószus 1-én tartandó vármegyei rendes közgyűlés tárgyalási anyagát készíti elő.

— Áthelyezett szolgabíró. Bárány Sándor központi szolgabíró Stet Zoltán dr. helyébe Lengyel Tibor helyezte át a főispán.

— Átrepültek bennünket. F. hó 10-én vasárnap délután 3 óra körül szokatlan tömegtől vették észre lőbbent az égbolton déli táján. A szerkezet, mert az volt, és nem madár, gyorsan haladt északi irányba kb. 1000 méter magasságból és északra eltűnt. A kik látták mind határozottan állítják, hogy a jelenség sem madár, sem léghajó nem volt s így csak repülőgép lehetett. Hogy honnan jött és hova ment, azt megállapítani nem sikerült, mert a nagy lapok mil sem szólnak arról, hogy Magyarország ezidőig bárki is repülne.

— Valamennyi főszolgabíróknak! A ministeri rendelet pedig így szól: Az igazságügyministeriumtól nyert értesülésem szerint többször tapasztaltattam, hogy a fejletlen kor házassági akadályai előfelmentésért (1894. XXXI L-c. 7. §) beadott orvosi bizonyítványokban az illető hatósági orvosok a házasságot leány kellő fejlettségét igazolják a nélkül, hogy a véleményük alapjául szolgáló ténybeli adatokról és különösen a leány fejlettségének fokáról említett lennének s így a bizonyítványok szövege arra enged következtetni, hogy az illető leány csupán korának megfelelő fejlettséggel bír. Ennélfogva, tekintettel a korai házasságépésből származható bajokra, felhívom a címet utaltatva a hatósága területén működő hatósági orvosokat, hogy a fejlettségi bizonyítványok kiállításakor a legnagyobb szigorussággal és óvatossággal járjanak el s amennyiben a fejlettséget minden kétséget kizárólag megállapították, az erről szóló bizonyítványban mindenkor külön említésként meg az i, hogy az illető leány fejlettsége életkorát meghaladja és egy 16 éves leány átlagos fejlettségének felel meg, továbbá, hogy a házasságkötés ebből a szempontból akadályba nem ütközik.

— Megbokrosodott lovak. Bíró János kumtelpi lakos loval f. hó 9-én reggel 7 és 8 óra között az új szivatutól megjeldevé nekimentek a járási tükarekénztár előtti hídnak és a kocsit és gazdjukat az árok-

ba döntötték, a lovak is megsérültek. Bíró Jánosnak dr. Weiss Jakab nyugtatta az első orvosi segítséget.

— A hölgyközönség figyelembe! Női kalapokat a legutolsó divat szerint, gyorsan és olcsón alakít, díszít elismert külön fővárosi divatárúsnő: «Friedrik Mariska» Budapest VI. Vörösmarty utca 73. Elegendő az alakítandó, vagy díszítendő kalapokat néhány magyarász sor kíséretében beküldeni, azok a legrovidebb idő alatt vadonat új kalapokként, feltűnő olcsó árak felszámításával érkeznek vissza a t. hölgyközönséghez. Levelekre készséggel és díjtalanul válaszol.

— Alumínium mint divatcikk. Alumíniumból készült szövetek az őszi idény egyik legjobb divat-attrakciójai lesznek. A gyöngyözt csillogó fém vékony fonalakká hengerelve és megszövege olyan benyomást kelt, mintha, folyékony ezüst volna. Nemcsak egyedül, hanem sellemmel keverten is szövik és a legkülönbözőbb czélokra fogják használni. Az angol szövőkék kapták fel ezt az anyagot, amelyet elsősorban szinpad-öltözetekre szánlak, de azért estélyi és uicni ruhákhoz is alkalmaznak mondják az alumínium szöveteket, amelyek úgy látszanak, mintha körülfolynak a hölgyek természetét. Az alumínium-sálók, színházi köpenyek és más ruhadarabok olyan hatásosak, hogy nem lesz nehezé divatba hozni. Hogy megleget alig adnak, azt a divathölgyek aligha fogják hibának belátni, mert rendkívül könnyűek és szépen kiemelik a kecses női idomokat. Készítenek még ebből a fémből háloszerű szöveteket ajtó és ablakfüggönyöknek, falikárpitoknak, takaróknak stb. Az alumínium-rizikálókat az angol és francia hölgyek már a legkülönbözőbb alakokban, színókkal, szallagokkal, más felületekből készült veretekkel, finom díszeselmével, szellőben-hosszában viselik.

Fürdőbe utazó betegek figyelembe! Mindazon betegek, akik görbvelgyőr, csusz, asztma, ideg, gromor- és bőrkülférésekkel járó vérhajokban szenvednek, és fürdőbe szándékoznak menni, saját érdekükben felhívjuk, hogy mielőtt ezt megtennék, el ne mulasszák dr. Kovács fővárosi orvos intézetét (Budapest, V. Váci körút 18.) felkeresni és orvosi tanácsát kikérni, amennyiben ezáltal tetemes idő és pénzmeztakarítást eszközölhetnek. Dr. Kovács gyógymódja a vérgyógyítás, kizárólagosan a vér tisztítását, a vérkeringés rendezését és új élet-tani tökéletes vérmek képződését szorgalmazza. Ezáltal emeli a test összes szervének munka- és ellenálló képességét. Ezen gyógymódról most megjelent «Hemipatia» című könyvben terjedelmesen ír a szerző, dr. Kovács. Ára 1 korona. Diszkrétésben 2 korona. [Kapható minden könyvkereskedésben és Dr. Kovács Lászlónál, Budapest V. Váci körút 18. szám.]

— Politikai naplap kaposváron. Augusztus 6-án új politikailag független naplap indul meg Kaposvárott dr. Szónyi Hugó fő- és Gándor Ferenc szerkesztőségében.

— Az újságírás szennázója Az Est, ez a fővárosban naponta korán délután megjelenő izléses, bátor, szabad és becsületes lap. Az est új színekkel új formákkal vág utat az események áradatába és mindenütt ott van ahol szükség van a gyöngöses vagy az nem ismert érdem védelmére, és ahol szüksége mutatkozik a bűnök leleple-

zésének. Az Est újságírói gárdája a legnevesebb újságírókból áll, akik mindent odaadnak a közönségnek, a mit csak független, tisztá kezű és a nagy emberi ideálért küzdő újságírók odaadhatnak: szívüket, eszüket és munkájukat; cserébe csak a közönség szeretetét kéri. Az Est mindennap a legelső délutáni gyorsvonattal indul Budapestről szerteszét az országba és így az ország minden fájra legalább fél nappal előbb viszi meg az azzani, események híreit, mint a többi fővárosi lapok és azért előfizetési ára mégis havonta csak 1 kor. 40 fillér. Előfizetést akármelyik postahivatal elfogad.

A levegő meghódítása.

Két ember a repülőversengőri tér haza és beszélget:

— Na, ezen is túl vagyunk. Láttunk repülni.

— Igen láttuk a repülőgépeket — gurulni.

— Azok magyar repülőgépek voltak, a melyek gurultak

— Csak hagyja békében a magyarokat. Igaz, hogy azok megteremtették a gurulási világrekordot, de gurultak a franciák és gurultak a németek is.

— Maga nem volt künn csüförtökön, azért beszél ilyen lelkisngelő hangon a repülőkről. Csüförtökön nagyszerűen repültek. Ott van mindjárt a Frey. Gyönyörűen repült vagy 10 métert és ha el nem törik a kormánykereke, még tovább repült volna.

— Hja! Ha el nem törik a kormánykereket!... Sz, ez az!

— És legyen nyugodt, ha el nem törik a kormánykereke, nem zuhanat volna le a közönségre és nem csapott volna agyon vagy hat embert.

— Hal! Mindig ez a sok: hal! Lásza, ezért nem tetszik nekem a repülés! Hiszen repülnek, repülnek néhány percig a levegőben, ha teljesen szélcsendes idő van, de aztán vagy a motor romlik el, hol a csavar törik el és mindegyik gépnek lezuhanás a vége. Olyan biztos ma a repülés, hogy a mezőknek számolni kell azzal a körülménnyel, hogy a fejük fölött röpködő gép esetleg a nyakukra esik. Szép kis repülés.

— Hiszen igaz van. A repülés, mint olyan még nem tökéletes, de napról-napra fejlődik. Az unokáink esetleg repülőgép omnibuszokon fognak keletkezni tenni.

— Lehet, hogy így lesz. Most azonban nem egybe a repülés, mint egy szép, merész mutatvány, a mely cirkuszba való. És mit gondol — azok az aviatikusok, a kik repülnek, nem így fogják fel a dolgot?

— Nem értem önt.

— Pedig érthető a dolog. Összesereglett Budapestre vagy negyven aviatikus. Egyik sem tudja, hogy mit hoz a jövő, hogy melyiknek sikerül számottevő díjakat nyerni. Ez a véletlen dolga. A közönség előtt látszólag küzdenek a díjakért, de

mindegyikük nagyon jól fűdja, hogy mi haszná lesz a repülésből.

— Most még inkább nem értem az egészet.

— Olyanok ők, mint a cirkuszi atléták. Legyen nyugodt, már előre elosztották maguk között azt a sok szép díjat, a mit tőlünk el fognak vinni. Mindegyik a legpontosabban tudja, hogy mennyi fog reá esni.

— Hm! Lehetőség.

— Ezért nem komoly dolog az ő repülésük és ezért nem lesz komoly dolog mindaddig a repülés, a míg azt idegizgató cirkuszi mutatványként kezelik.

— Aláírom mindenben az ön szakértői véleményét és mos engedje megjegyeznem, hogy nekünk magyaroknak mégis több eszünk van, mint a franciáknak, angoloknak és a németeknek, mert mi — nem tagítunk egyelőre az édes ányaföldtől.

— Ebben igaz van. A magam részéről még egy csöppet sem óhajtom a repülést.

Persze, persze. Elégedjünk mi csak meg avval, hogy nálunk az ételmi és egyéb cikkek árai röpködnek félelmetes biztossággal és magasságban...

Más, komolyabb témára terelik a beszélget.

HIRDETÉSEK

550 szám 1910 végre.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a szigetsvári kir. járásbírósnak 1910. évi Sp. 904. §-számu ügyvése következtében dr. Pichler József ügyvéd által képviselt Breuer Ferencz javára 633 kor. 02 fill. s jár. erejéig fogantatott kielégítés végrehajtás utján lefoglalt és 906 kor. 80 f. becsült következő ingóságok, u. m. fűszer, rőfös árúk, bolti alvágnyak nyilvános árverésen eladának.

Mely árverésnek a nagyatádi kir. járásbírósnak, 1909-ik évi V. 275. §-számu végzése folytán 633 kor. 02 fill. tökéletesen ennek 1910. évi június hó 8. napjától járó 5 %, kamattal és eddig összesen 117 kor. 42 fillérben bírólag már megállapított költségek erejéig, Drávaszentsejen alperes üzletében leendő megtartására

1910. évi július hó 20-ik napjának d. e. 10 órája.

határidőből kitézik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében kézzépenfizetés mellett, a legtöbbet ígérnek, szükség esetén becsáron. alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és feidfogintatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Nagyatádon, 1910. évi július hó 6. napján.

SZABÓ JÓZSEF
kir. bír. végrehajtó.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle

PEZETEFU CZUKORKÁNÁL.

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan Réthy-féleket kérjünk, mivel sok hasonlatos utánzata van.

1 doboz ára 60 fillér.

Csak Réthy-féleket fogadjunk el!!

Szőlősgazdák!

Homokon át kötött földön.

A ki borait mindenkor jóra és hamar átvárja eladni, hiszen Delaware szőlőszőlő-földekre is, éha a hányzó tökélt ezzel pótolja, az ilyen vegyes bor olyan finom lesz, hogy drága és hamar elkel.

Ezt bizonyítjuk, kik már termelik és bizonyítják a nagy borkereskedők, a kik 60-80 koronáért is megveszik hektóját, ha százezer hold ilyen teremne is. Permetezés nélkül a múlt évben is perenosporától mentes nagy termést adott (holdanként 35 hektó.)

Vesszőről árjegyzék ingyen és bérmentve.

NAGY GÁBOR szőlőngyirtokos,

KÖLY Bihar-m. Pósta távra és távbeszélő állomás.

Levelezés magyar, román, horvát, szerb és német nyelven.

BRÁDY-féle gyomor-cseppek

A MÁRIACSELI SZÜZ MÁRIA védjeggyel ellátva, melyeket Máriaceli gyomorcseppeknek nevez a nép, hárminc esztendő óta úgy beállta, hogy nélkülözhetetlen minden háztartásban. E cseppeknek utárláhatatlanul jó hatása van mindenféle gyomorrontás, gyomorfájás, székrekedés, fájó és gyomorégés, hányás, álmatlanság, vérszegénység és sápkór ellen.

Kapható minden gyógyszerárban. Egy kis üveg 40 fillér, nagy üveg 1 K 40 fillér, 6 üveg 5 Korona, 3 duplaüveget 4 K 50 fillérért franko küld a későbbi BRÁDY K. gyógyszerára a "Magyar Királyhoz", Wien, I. Fleischmarkt 1. Depot 241.

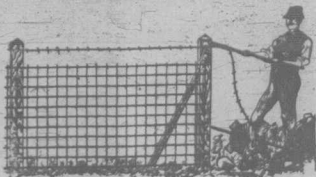
Ügyeljenek a védjegyre, a mely a Máriaceli Szűz Máriát ábrázolja, a török zsinat csomagolásra, és az aláírásra, mely az oldali levő kép másolata.

Egy jó házból való fiú,
tanoncznak felvétettik.
Benyák Jánosnál Nagy-
atádon.

Bámulatosan olcsó kerítések!

Hazai gyártmány! — Nem tévesztendő össze a 6 szögletes osztrák gyártmánnyal!

**Mezőgazdák és
szőlősgazdák
figyelmébe!**

**Baromfi-ésnyul-
fenyésztők
figyelmébe!**

A mai kor legolcsóbb, legjobb és legkönnyebben kezelhető sodronyfona, mely az összes eddigi sodronyfonaikat felülmulja és az összes európai államokban, valamint az Északamerikai Egyesült államokban szabadalmazva van a

Hungária sodronyfona, (Horganyozott sodronyból készül.)

Szállítja: ROTTER BERNÁT NAGYATÁD vaskereskedő cég.

Gazdasági és varrógépek gyári raktára.
A világhírű John-féle szab. mosógépek kizárólagos helyi raktára.

Mindenmű takaréktűzhelyek, a leg-
egyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig.

Épületvasalások, vasgerendák.

Szab. bácskai ékek és alkatrészek. Gazdasági vetőmagok.

„Cornélia” és „Sophiana” permétezők és alkatrészek. 1° kekkó és raffiaháncs.

Szénkénevezők.

ÉPÍTKEZÉSI ANYAG NAGYKERESKEDÉS.

Jegyzői nyomtatványok nagyraiktára.

KÖNYVNYOMDA.
KÖNYVKÖTÉSZET

BENYÁK JÁNOS
NAGYATÁD.

KÖNYV-, PAPIR-, ÍRÓ
ÉS RAJZSZER
KERESKEDÉS.

RAKTÁRON TARTOK:

Imakönyveket egyszerű és finom kivitelben. Üzleti, jegyzet és zsebkönyveket. Író, fogalmi, itató és ivlevélpapírt. Rajzpapírt és kartont egész ívekben és felvágva.

Egyszerű és finom dobozlevélpapírt fényképalbum emlékkönyv stb. nagy választékban, némkülönben mindenmű-írókészletek és rajzszereket.

ELVÁLLALOK:

Gazdasági, ügyvédi és pénzügyi nyomtatványok, művek értesítők, gyászlapok, eljegyzési és esketési meghívók a legizlésebb kivitelben.

Értesítések, körlevelek, levélpapírok, a legdivatosabb bál meghívók, névjegyek szóval mindenmű alaku és kivitelű nyomtatványok pontos és izléses elkészítését jutányos árban.

Könyvkötészeti munkák kifogástalanul a legolcsóbb áron készíttetnek.

Levélpapírok nagy választékban.

Hirdetések jutányosan felvétetnek a kiadóhivatalban.

NAGYATÁDI HIRLAP.

NAGYATÁD ÉS VIDÉKÉNEK TÁRSADALMI, GAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAPJA.

A »NAGYATÁD ÉS VIDÉKE GAZDAKÖRÉNEK« HIVATALOS KOZLONYE.

Előfizetési árak: egész évre 8 kor., félévre 4 kor., négyedévre 2 kor., egyes szám ára 20 fillér.
Megjelenik minden csütörtökön

FELELŐS SZERKESZTŐ:

dr. NEUBAUER FERENCZ

Szerkesztőség és Kivádhivatal: Nagyatád, Szechenyi-ter.
Előfizetést és hirdetéseket elfogad még: Benyák János könyvkereskedése.

Kibontakozás.

Társadalmi bonyodalmainknak most értünk tetőpontjára. Meglátszik ez mindenben. Az izzás általánossá vált és mindenki ébredt szemekkel néz a tűzhányó kráterébe.

Senki sem hisz senkinek. Mindenki tisztában van mindenkinek rossz szándékaival. Szemérgem, alakoskodás, sőt a frázis is már levetésbe került és teljesen pörére vetkőzve folytatjuk a harcot.

Mi lenne itt, ha nem félnének oly sokan egymástól?

Ezután az ut már csak lefelé haladhat. Az egyetlen egy vihartól dult kopár szirttetőről az új magyar nemzet sorsa már csak a völgybe vezethet. Csak az a kérdés, milyen hegyoldalon haladunk alá. Lassan kezdett, következetesen, méltóságon növekvő gurulással foglaljuk-e el a fejtőnek lefelé minél tarkább virágyait, vagy holt dűhösen nekihódulva, hol egy-egy fensík által előidézett kínos veszteségekben önmagunkat tovább dülve a megállás és szaladás váltakozása által okozott nagy rázkódásokkal jutunk a völgy ölébe? És vajon mikor érünk majd termékenységre igaz talajára?

A 48 által politikailag egyenlővé tett magyar nemzet gazdasági és

társadalmi egységgé még maig sem vált. Hosszu felszázad s még több idő kellett ahhoz, míg a magyar nemzetnek politikailag felszabadított törzs-rétegei gazdasági és társadalmi öntudatra is ébredtek, önlelüket érteni kezdték és önkaratuk önálló érvényesítését óhajtott merészelték.

Eleinte csak örömmel és hálával vették a robot és uriszek alól való felszabadulást és változott helyzetükben, annak közvetlen gazdasági előnyeit élvezve, a közéletet, a gazdasági és társadalmi szereplést teljesen átengedték előbbi uraiknak.

Azonban előbbi vezető osztályaink ezt a szerepet betölteni mind kevésbé tudták és viselkedésükkel az egész nemzet érdekeit nem elégitették ki. Mert tekintélyben és erőben alászáva önállóságukat úgy gazdasági, mint társadalmi téren elvesztve oly erők behatása alá szügyedtek, melyek anyagi erejükkel fellettök uralkodni látnak.

A helyett, hogy régi történelmi osztályaink a felszabadult nemzet új alap-rétegeiben kerestek volna fegyvertársat az új idők bajaival szemben, így elszakadtak tőlük, talajt veszítettek lábuk alatt és előállott az, a mit az u. n. értelmiség elszigeteltségének nevezünk. Az, hogy semmi igazi közös érzelem a

tanult ember és a keze munkája után élő ember között nincs.

Mint hogy így egészen véve felsőbb néprétegeink ma már nem foglalják magukban azt az anyagot, mely érzelmi közösségbe tudná egyesíteni magával a magyar nép zömét, a nemzeti kibontakozásnak új utakat kell keresni.

Ez az út pedig nem lehet más, mint a dolgozó nemzet, a nép önmaga kell kioldozza az önmagából kiemelve azt az új méltó, szellemileg munkáló osztályt, mely a nép által és a népből keletkező s annál teljes érzelmi együttérzésben vegye át a nemzet szellemi kultúrájának vezetését.

Ez egy óriási feladat. Idő és végtelen küzdelem kell ehhez. Számítalakon egyén fog ennek vértelen harcában elpusztulni, míg nemzedékek munkája árán az új magyar nemzet ismét egységesen előtűnik fog állani.

Az osztályok, a néprétegek ez iszonyú harcában, mely a jelenlegi szellemi osztályok romjain, azok derék maradványaiból és népünknek a harcban kiemelkedő dalaiból fogja kihasználni az új életet, tömötlen lesz a vereség, a bukás, a pusztulás azok részéről is, a kik az új nemzet tételeit küzdenek.

De a végeredmény tekintetében kétségben nem lehetünk. Az új ma-

Nagyatádi Hirlap tárcája

Rövid mese ...

Szöke leány barna fiút szeretett ... Szenvédett is szegény lányka eleget, Majd elaludt-e és szép világ alatta: Barna ifjú szivtellenül kacagta!

A bánattól majd elhervadt a szegény ... Rá nézett egy szöke fiú: szép ölébe? S gyogyult, vidult észrevétlenül a leány ... Hozzá is ment új esztendő tavaszán!

Hogy asszony lét — a barna is szeretete. Sopánkodott, sóhajtozott mellette, Hogy ajkáról csak — egy csókot csak szaszakozon: Szegény fiút kikacagta az asszony!

(Debreczen)

Gyökény Endre.

A luganói fiu.

A luganói fiu kint ült a kávéház teraszán és hazudott. Mivelhogy senkinek sem illt körülötte, hát magának hazudott igen szépeket és igen érdekeseket.

A luganói fiu tulajdonképen riporter volt és nem a naplósítes olasz Luganóból származott, hanem valahonnan. Mármaros-

megyéből. A luganói előnevet a lügen szó megolvasztásából kapta, mert a luganói fiu professzionátus hazug volt, nem rosszindulatból, csak belső hajlamból.

A luganói fiu tehát kint ült a kávéház teraszán és önmagának hazudott. Délután lövészengven volt és este egy illusziórt an angol lapban Viche fürdőraját látta. Ez a két impressió elég volt ahhoz, hogy a luganói fiu hazug östítoinei élelmözgásba induljanak és két különböző dolgot egy sikerült egészbe kombinálják össze. A luganói fiu azt hazudta magának, hogy nyert a lövészengven ... mennyit is? Igen, hiszen harczernegységek koronát és lerándult Vichybe nyaralnak.

Más embernél az az illeszmít ábrándozásnak hívnák, de a luganói fiunál ez is hazugság volt, két okból. Először, mert sokkal jobban értett a lovakkhoz, semhogy valaha egy fülért is nyerhetett volna; másodszor pedig azért, mert a luganói fiu ezt sem a magának képzelte el, hanem másoknak. Ő már akkor tisztában volt azzal, hogy a Vichy-i nyaralást még az éjszaka folyamán beadja valakinek, vagy valakinek.

Tehát nyert tizenhatzernegységek koronát és elutazott Vichybe. A luganói fiu

lelküismeretes volt tehát azonnal papírost vett elő és számitani kezdett. Teteleir-teteleire kiszámította, hová és hogyan fogyni el a tömérdek pénz. A garderojbát három ezer korona értékű ruhadarabokkal egészítette ki, ami természetesen is, hiszen Vichyban magának nyaralnak, akik szmokingban ebédelnek és naponként hatszor öltöznek át. Réselelesen megállapította utazási és szállodalaköltségeit. Mindössze a frankokra való át-számitás járt némi nehézséggel, de a luganói fiu ezen is segített. Hozatott a a pénz-cérel egy Börsencouriert segítségével minimális pontossággal megállapította, hogy mennyi tizenhatzernegységek frankokban. Mert háromzert már levont a ruhaköltségre.

A technikai nehézségeken átesvén, következtelt a szinezés. Mindenképp meg-egyszer áttanulmányozta az angol lapból a Vichy-t, megtekintette a tengerpartot és körülményes tudomást szerzett a lapokból mivel tölti a Vichy fürdő boldog közönsége a napot és az éjszakát.

Most következik a regény — gondolja a luganói fiu — mert hibba, asszony nélkül semmit nem ér az élet.

Elővette a papírost, és fölírta: »Megismerkedés az angol lady-vel.«

gyarnemet csak így születhetik meg s a ki bizik nemzetünk jövőjében, annak sziklaszilárdan meg kell győződnie lennie arról, hogy ez a titáni küzdelem csak diadalai végződhetik.

Mert ha ez nem így lenne; hogyha a mai, egyedül a pénzért, az aranybörjért, az anyagi előnyökért lelkesedő, élő-haló s ezért mindenre kész értelmeség szelleme venné birodalmába egész nemzetünk kultúr-életét, ha ezt a nagy nyugót, melyet a létért való küzdelem ádáz chaosa borított nyakunkba, lerázná nem tudnók, akkor nemzeti sajtóságaink végpusztulásával elpusztulna a magyar nép és vele a magyar nemzet.

Társadalmunk, nemzet gazdaságunk megújulásának egyetlen alapja az elmúlt száz évi pereztés munkájából előforrt új nemzeti osztályok diadalmas besoroztatása közéletünkbe.

rf.

Az augusztus 7-iki nagy tűzoltó ünnepély.

A Budapesti Egyetemi Athletikai Club és a Kaposvári Athletikai Club mérkőzése.

Már teljesen befejeződtek azok a tárgyalások, melyeket az augusztus 7-iki ünnepély sikere érdekében a tűzoltó egyesület folytatott, melynek értelmében a Budapesti Egyetemi Athletikai Club és a Kaposvári Athletikai Club fognak Nagyatádon megjelenni, hogy közösen megünnélik a futólabda játékok bemutatóját s atletikát egymással megmérkőzzenek.

Mi már most abban a helyzetben vagyunk, hogy olvasóinkkal már most közölhetjük a két egyesület football csapatának az összehállását.

A Budapesti Egyetemi Athletikai Club csapata a következő lesz:

Déri

Dr. Maglódy. Máthe.

Blatsek L., Schmidt, Dermár, Blazsek A., Dr. Blazsek, Csontos, Burghardt, Oláh.

A csapat kapitánya: Dr. Blazsek-Dezso.

A kaposvári Athletikai Club csapata a következőképpen áll fel:

Kun

Szlovák Péter

Betknár, Wagner, Frabal, a Dr. Simon, Rechnitzer, Rotter, Szilágyi, Madarassy.

A csapat kapitánya Szlovák J. Elemér.

A mérkőzés Pozsonyi Imre, a New-Yorki Football csapat kapitánya vezeti, aki jelenleg Kaposváron tartózkodik, és aki pár évvel ezelőtt egyike volt a legjobb magyar játékosoknak.

Az atletikai számokban is neves atleták fognak résztvenni. Az atletikai versenyek a következők lesznek:

- 1) 100 yardos síkfutás.
- 2) Súlydobás.
- 3) Magasugrás.
- 4) 4 x 100 méteres staféta futás.
- 5) Discosvetés.
- 6) 1/4 ang. mf.-es síkfutás.
- 7) Távlográs.
- 8) 220 yardos síkfutás előnyverseny.

Az egyes számok között tűzoltóknak mutatnak be szerelést gyakorlatokat.

A legerősebb szám kétségkívül a 4 x 100 m-es staféta lesz, melyben a budapestiek, kaposváriak és a nagyatádiak vesznek részt négy-négy futóval. A pestiek négy futója a következők lesz: Oláh, Sárj, Ullrich, dr. Schmidt.

A kaposváriak stafétája: Dr. Simon J., Krausz, Dr. Simon P., Rotter.

Az atádiak még nem állapították meg a végleges összeállítást.

Erőseksnek tartjuk közöttük a kaposvári népszerű alelnökének Dr. Simon István ügyvédnek levelet melyben többek között ezeket írja:

A legnagyobb örömmel és lelkesedéssel üdvözlöm a megalakítandó nagyatádi sportegyletet megalakulásának küszöbén. Egyesületünk, amelynek uttörő munkája közepette oly óriási küzdelmekkel kellett megvívnia, bajtársi szeretettel karolja fel

az önkéntesített s kívánja, hogy a sport eszméje/Nagyatád talaján is erős és kilírtatlan gyökereket verjen. Épp ezért a Kaposvári Athletikai Club, mely egyesületi programjának egyik sarkalatos pontja a sport eszméjének minél szélesebb körökben való terjesztése, örömmel nyújt segédkezt a rendezendő versenyben való részvételével a nagyatádiak nehéz munkájához, amiért egyesületem nevében van szerencsém tudomásra adni, hogy az augusztus 7-én rendezendő versenyen teljes atlétagárdánkkal s legjobb football csapatunkkal megjelenünk.

A kaposváriak meg akarják mutatni, hogy ma már ők is féltelen ellenfelei a fővárosi csapatoknak s így teljes erővel és lelkesedéssel mennek a küzdelemben s hiszik, hogy legyőzik a pestieket.

De nemcsak a résztvevő egyesületek, hanem városunk minden szépért és nemesért lelkesedő emberei is mindent elkövetnek, hogy ez az ünnepély minél fényesebb keretek között tartsassék meg.

A rendező bizottság ezúton is felkéri mindazokat, akik a sport nemese eszméjét megértik, hogy a verseny fényét tiszteljedj adományozásával emelni vagy ezeknek beszerzéséhez hozzájárulni szíveskedjenek.

A katolikus népszövetség megalakulása Nagyatádon.

A nagyatádi plébánia hivatalát ellátó szent ferenczrendi atyákösszeállítására f. hó 17-én d. u. 3 és fél órakor Nagyatád, Henész és Bodvics közös katolikus lakossága nagy számba gyűlt össze a katolikus népszövetség megalakítása végett a szentferenczrendi zárda udvarára összehívott népgyűlésre.

A gyűlést Makovényi Bernardin atya, házfőnök nyitotta meg, lelkes szavakkal üdvözölte a nagy tömeget megjelenteket és megható beszédben esztette a népszövetség megalakításának rendkívüli jelentő-

Jött a megismerkedés Mauddal.

A tadnyek azonban nevet is kell adni, még pedig kereszt és vezetéknévet. Keresztnevet csak talált volna a luganói fiú, sőt még is állapodott azonnal a Maud névben. A vezetéknév azonban sok gondot adott neki. Törte is egy darabig a fejét de végre mégis sikerült kiadnia, és azt is fölírta papírosra, illetékesen:

"Mrs. Maud Garden Party."

Még csak egy angol urat akart a játékba keverni, és annak is talált nevet. Az angol urat a luganói fiú jegyzetelbe Lord Oil Company Limited-nek hivatta.

— És most térjünk át az aszszonyra — fűzte tovább a hazugságok fonatát a luganói fiú — ecc, micsoda, gyönyörű aszszony, ccc!

A luganói fiú ugyanis háromszorosa — val fejezte ki legnagyobb elragadtatását

Maud aszszony természetesen karcsu volt, ahol karcsunak kellett lennie és izmos ahol izmosnak kellett lennie. Tenniszezett vívott, lovagolt és örömlen szerette az urát, mindaddig, amíg a luganói fiúval meg nem ismerkedett. Azonkívül halálisan imádta az az angol ur, akinek ő Oil Company Limited nevet adott. (Ezzel meg is fogok verekedni) — gondolta a luganói fiú — de természetesen csak kúszóban.

Borzasztó nehéz hozzáférni ezekhez az angol nőkhöz — gondolta a luganói fiú, miután hasztalan erőlködött valami sablonról eltérő megismerkedési módozaton. Végre is kénytelen volt egy göröcsrohamban megállapodni, amely a szabad tengerben érte utól a szép aszszonyt. Önagysága sikoltozott és kapálódzott, de az utolsó pillanatban megérkezett ő és természetesen megmen- tette. Maud halála itt már magától következett, valamint az a párhaj is, amelyet a féltékeny angol lord inscenált a körön. A párhaj után szökie kellett, ami éppen idejében jött, mert a luganói fiú akkor már az utolsó ezerfrankost is főtárolta.

A luganói fiú itt megszakította a mese fonatát, mert eszébe jutott, hogy bizonyítékokról is gondoskodnia kell. Kihálasztott a szebből egy csomó fényképet, — a ligetben vetté őket darabját egy krajcért, hogy bizalmasan megmutathassa ismerőseinek legújabb szeretőjét — és kiválasztotta közülük azt, amelyik legjobban passzolt Maud aszszony fönt változó személylétfására. Mikor ezzel készen volt, elővette a tollat és ráírta az arckép alája hegyes csillal betűkkel:

„Ernest By

Maud."

Azután a hajfürtraktort szedte elő és rakta a dedikált arckép mellé.

Jó félóraig tartott az ügy, a luganói fiú készen volt a legnagyobb námszörög mindennel és hébe-korba belepiantolt a jegyzetekben, hogy mindent emlékeztetnie véss. Mindössze azzal nem volt még tisztában, megölje-e lord Oil Companyt, vagy csak veszedelmes sebet ejtsen rajta. Végre is úgy határozott, hogy ezt az utolsó perc inspirációjára bízta, majd ha mese közben idáig jut.

A luganói fiú most elhatározta, hogy ennyi elég lesz mára; így is megét belőle egy hétig. Csak az áldozatra lesett és az áldozat meg is érkezett. Egy kedves, gömbölyű, vidéki bácsi ment el a kávéház előtt és a luganói fiú, aki vidéki hírlopó korából ismerte meg, rákiáltott:

— Jó estét, Paczoly ur!

— És Paczoly ur bejött, leült és tátott szájával hallgatta, amint a luganói fiú beszélt, halkán, melegen, csak egyes töredékeket lehetett elkapni mesejéből:

— Ecc... micsoda aszszony! Megmutatom az arcképét...

A luganói fiú belengült a tárcájába és diszkrétan megmutatta Mrs. Maud Garden Party arcképét.

Kálmán Jenő.

ségét. Senkit sem akarunk támadni, ugymond csak saját törvényadta jogaink gyakorlására, anyagi és szellemi javunk karoltott előmozdítására szövetkezünk.

Utána Früchtl Ede, fővárosi hírlapíró, a Katholikus Népszövetség országos központjának kiküldöttje ismertette majdnem egy óráos beszédében a katolikus szervezkedés országos szükségességét a katolikus népszövetség célját, eszközét és hívta fel a közönséget a katolikus sajtó támogatására. A rendkívül élénk, megkapó, közvetlen érdekességgel teli beszéd mindvégig erősen leköttette az egész halgatóság figyelmét, úgy hogy befejeztével általános lelkesedés mellett szölitotta fel a jelenlévőket a katolikus népszövetségnek megalakítására, a mit a népgyűlés egyhangulag ki is mondott.

Ezután népszövetségi igazgatóvá a nagyatádi plebaniáhozvalat elkészte, ez idő szerint Makovényi Bernardin atya lett megválasztva, kinek köszönet szavai után, indítványára ügyvezető igazgatóvá Nagyatád-részére dr. Neubauer Ferencz, Bodvicza részére Gubidó Lajos és Henész részére Bécsi Vazul atya lettek megválasztva.

A megválasztott ügyvezető igazgatók nevében dr. Neubauer Ferenc köszöntö meg a beléjők helyezett bizalmat. Teljes szavakkal emelte ki a katolikus népszövetség nagy jelentőségét a helyi társadalmi és közéletre nézve, melyet különösen a mi zilált viszonyaink között az egész széles többség méltányos és sokoldalú célirányos vezetése alá hivatott vezérelni s aival községünk életében egy szebb jövő biztosítását rejti magában. Szavait sokszor megszakította helyeslés és általános eljenzés közt fejezte be.

Makovényi Bernardin atya ezután lelkesítő szavakkal befejeztéknek gyűlvánította a népgyűlést felhívta a jelenlévőket, hogy most már egyenként jelenkezzenek a katolikus népszövetségbe való belépésre.

Felhívása fényes sikerrel járt. Bár a népgyűlés közönségének nagy része a felhívás elhangzása előtt eltávozott, mégis pár perc alatt 80-an jelentkeztek, kiknek száma azonban a lap zártkör való értesülésünkig 200-on felül emelkedett.

Ezerint mint tényt állapítjuk meg, hogy a katolikus népszövetség mint intézmény Nagyatád és a közeli községek életében létét megkezdte és átvös hatását bizonyára nem sokára érezni fogjuk minden közérdekű ügyben.

Amerikai milliárdosok.

Ira. Lombroso Gézár.

A milliárdos főformán szoham mutatja a lángész jellegzetes vonásait. A homlok legtojobbjánál magas, szögletes, az alkapocs, mint Gould, Rockefeller, Pates, Sage Morgan és Vanderbilt esetében erősen fejlett és jelzi a kiváltságos energiát.

Leüküket és jellegzetes tulajdonságokat elemezve, megállapítható, hogy a milli-

árdosok megghadják ugyan az átlag ember, de köránsem közelílik meg a kivételes zeai típusát, Carnegie szerint a következő képességek mellőzhetetlenek a milliárdos pályafutásában: villámserű gyorsaság valamely kintálkozó vállalkozás megítélésében és ha használna kecsesget, végehatóságban; mindig tiszta, mindig nyugodi agyvelő, főszérségig hajtott takarékosaság, hajszálnyi pontos tudása valamely cselekvőkörnek, a mi viszont az egy térre szorítokozossu és kitartó munkának a jutalma. Én még hozzáteszem: bőség eredeti ötletek termelésében és határozottság azok megvalósításában.

Vannak azonban a milliárdosok között is egygyáran, a kiket megillet a lángész elnevezés, de velük szemben sem lehet a művészet, az irodalom és tudomány apostolának gondolni. A barok lángészű hőseihez hasonlatosak, mert könyörtelenül haladnak előre, a tervük szabiá utón.

Van azonban egy rokónvonás a lángész és milliárdos között: kornérlettség. Mindkettőjük pályafutása csaknem kivétel nélkül már a gyermekkorban kezdődik és példának okáért Segantium, Guarázi Stuart Mill tizenkétéves, Patarka 14 éves, Ruskin tizenöt éves volt, mikor már megmutogatta az ügyvezetői oroszolánkormóket. És a milliárdosok? Stedien Girard tízéves és már pénzér fel; a tizenöt éves Cordon Beni már vezetője, egy betűszedő műhelynek; Gould, amikor tizenkétéves, egy rendruhat és két szilinttel kap családjától utravalónak, de három évvel később már társulajdonos a egy bányának.

Egy másik jellegzetes és általános vonása a milliárdosok osztályának a teljes műveltség. Legtöbbjüknél ez természetes, hiszen szegény szülők gyermekeit.

A jövedő meggazdagodás egyik legfelsőbb rugója a fiatal korban áttelt nyomorúság. Ez így van azoknál is, akik jömodu családból valók. Clark például nemek volt, de mindig alább és alább ereszkedett. Volt tanító farmer és végül mint közönséges bányamunkás szerezte meg az első öt ezer dollárját.

Szegénynek szülni — mondja Carnegie — nagy erő. Az embereknek fája szegénység, pedig kétségtelen, hogy csakis a a szegénység érthetik el az élet legnagyobb sikereit.

Ez ezek után következik a legszomorubb fejezet, a mely milliárdosok véghetetlen kapzsiságáról, mélységes önértékesről beszél. Maga Rockefeller mondotta egy ízben, hogy n-ki és osztálytársainak a pénzszerezés nincs módok szemérmeseznek lenniök és kénségedniök. Sok milliárdos azt hangoztatja, hogy a korrierhez feltétlenül hozzátartozik a becsületesség. De a milliárdosok csak ugynevezett. műbecsületességgel dicsekedhetnek. Előre törtetve, igen gyakran suróják ok a büntető törvénykönyvet de óvatlan elkerülik a nyílt öszoztokozést, bár ez is megcsik, ha tudják hogy hatalmukon megörök a törvény ereje.

Igaz, több milliárdos a milliók való ságos öszozt bocsájította szíjéit, hogy a mecenásságban való versengés divatjának is hódoljan, ha szabad modern köntösbe öltöztetve a Szodomáról szóló példázatot, bátran mondhatni: volna csak ilyen milliárdos minél több és az emberiség fejlődése bizonyára gyorsabb lépésben haladna előre.

Körlelő a madár védelem érdekében.

A Magyarországi Állatvédő Egyesületek Szövetségéhez csatlakozott egyesületeknek.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület hivatalos közlönyében, a „Körlelők”-ben két tudományos intézetet vezető között polemia folyt lényegében a fölött, vajjon a rovarvédő madaraknak gazdasági jelentősége van-e és azok ebből a szempontból részesítendő-e védelemben?

Ennek a kérdésnek megvitatása a gazdaság körében nagy feltűnést keltett, annál inkább, mert a két előlelő tudományos intézet vezetőink vitakozása a dolog természeténél fogva a kérdés eldöntésére nem vezetett.

Mellőzök a mindkét oldalról felhozott érvek és adatok szembeállítását és bírálatát, mert polemikába keveredni egyáltalában nem óhajtunk.

Köteltségünk azonban nekünk is a kérdésben elfoglalt álláspontunkat a t. társ. egyesületeknek és ezek útján az érdekelte nagyközönségnek tudomására hozni.

Álláspontunk pedig az, hogy a leghatározottabban valjuk a rovaroktól táplálkozó madaraknak azt a kiszámíthatatlan nagy hasznát és jelentőségét, hogy a mezt és öszoztatásukat a rovarok milliárdnyi értékekrugó kártételeitől megóvják és hogy ennél fogva az állami hatóságoknak épogy, mint a társadalomnak köteltsége mindent elkövetni a végre, hogy a rovarvédő madarak szaporodása előmozdításuk.

Merőben feleslegesnek ítéljük, hogy álláspontunk indoklására adatokat hozzunk fel. Elegendőnek véljük, ha egyszerűen arra utalunk, hogy álláspontunk egyezik földmívelési kormányunk irányával és egyezik — lehet mondani — az egész művelt és tudományos világ nézetével is.

A rovarvédő madarak gazdasági jelentősége mellett állást foglal a földmívelési kormány, midőn 1896-ban az addig tisztán a madárvonulások megfigyelés érdekében fennállott ornithológiai központot saját ügykörébe átvette és a gyakorlati madárvédelem érdekében áptótsádat megbízta;

midőn 1899-ben a törvényhozás hozzájárulásával 62,000 korona költséggel „Magyarország madarai különös tekintettel gazdasági jelentőségükre” (Chernel István írtja) című nagy alapvető munkát kiadta;

midőn 1901-ben egy törvényben alapuló rendelettel 89 madaraját ebolhat hasznosnak jelentett ki és azokat minden kivétel nélkül való feltétlen védelem alá helyezte;

midőn a haladó kultúra következtében megfogott természetés fészkelő helyek pótlás érdekében a mesterséges fészkelő odúk tömeges gyártását és terjesztését megindította;

és végre midőn a nagy, kir. ornithológiai központot megbízta, hogy a madarak hasznának és kárának kérdését azok táplálkozásának folytatásában és állandó megfigyelése útján tanulmányozza és ennek a tanulmányozásnak támogatására az állami megvizsgáló és az állami rovarvati állomásokat utasította.

De a rovarvédő madarak gazdasági jelentőségét teljes nagyságában az a körülmeny tünteti fel, hogy e madarak védelmét épen a földmívelés nézve megállapított hasznos voltuknak fogva az egész művelt világ szérségszenk elismerte és a madarak megvédését nemzetközi érdeknek jelentette ki.

Hazánkban egy nagy fia, gróf Andrássy Gyula volt az, aki mint közös külügyminiszter már 1875-ben indította meg azokat a tárgyálások, melyeknek célja az volt, hogy Európa valamennyi államai egyetértő köteltségek vállalásával nemzetközileg biztosítsák a hasznos madarak védelmét.

Azóta, tehát közel 4 évtized óta, lehet mondani az egész művelt világ illetékes természetűdoai és a különböző államok kormányai és diplomatái azon munkálkodnak, hogy Európa valamennyi államát egy megfelelő nemzetközi egyezmény megkötésére bírják, mely munkálkodás eredménye a Párisban 1902. évben a hasznos madarak vé-

delme érdekében létrejött első nemzetközi egyezmény volt, mely nálunk is törvénybe iktatott.

Ennek az első nemzetközi egyezménynek jelentősége kitűnik abból, hogy a 36 madrfitrajnak, mint hasznosnak nyújt védelmet 12 különféle államban.

Ezt a jelentőséget 1909. december hóban elismerte még Olaszország is, mely a római nemzetközi mezőgazdasági intézet közgyűlésén hozzájárult ahhoz a határozathoz, hogy a párisi nemzetközi egyezményhez még nem csatlakozott államok és így Olaszország is az egyezmény kötelekebe lépjen. Ennek jelentősége annál nagyobb, mert ezzel a lépéssel Olaszország, hol az apró madarak milliárdjai a nagy néprétegek állandó fogyasztási cikkét képezik, a madarak gazdasági fontosságát a nép-élelmészeti érdekek fölé helyezte.

Eltelünkint a madarak gazdasági jelentőségét mellátó tudományos munkák, emlíktirak és tanulmányok, kísérletek és intézkedések impónáló nagy számúak és még csak egy momentumra utalunk:

az amerikai egyesült-államok épolý életrevaló, mint gyakorlati érzékű nemzete a rovarverő madarak gazdasági hasznát oly fontosnak és minden kétfelyen kívül állónak ismerte el, hogy ennek tudatát az egész nép érlelőbe beoltandó, a madarak és ezzel összefüggésben a fák kultuszának két külön ünnepe napot szentel az egyesült államok területén levő valamennyi népiszkolában.

Mindezek után felkérjük a t. társesysölöket, hogy saját hatáskörükben kövessenek el mindent, hogy földmívelő országunk egyik legjelentékenyebb érdekét képviselő madárvédelem nagy jelentősége iránt a gardaközönség bizalma nemcsak hogy meg nem ingatassék, hanem gazdiánk saját jól léfoogott érdekükben fokozott rokonszenvvel forduljanak az okszerő madárvédelem fejlesztése felé, melynek általános felkarlása alapos kiliást nyujthat nekik arra, hogy belátható időben a rovarverő madarak, mint a garda legtermészetesebb és legigénytelenőbb szolgátségei meg fogják őket óvni a terményeiket pusztító bogarak kártételeitől és a rovarirtás mindenféle költségétől és zaklatásaitól egyaránt.

A gyakorlati madárvédelem rendszeres felkarlása és fejlesztése csak mintegy 5 évvel ezelőtt indult meg. A mozgalom tehát oly annyira új és a kezdet nehézségeivel küzd, hogy minden támadás csak a legkárosabb visszahatással lehet a még meg nem erősödött közvéleményre. Ezért kétszeres kötelességünk, hogy munkatársaink figyelmét és segítségét kikerjük arra, hogy madárvédelmi törekveink még zsonge kezdetének megakasztását a gardaközönség megfelelő felvilágosítása után ellensúlyozni igyekezzenek.

A Magyarországi Államiok Egyesületek Szövetségeik nevesen:

Monostori Károly,
nyug. ny. t. tanár, Hódmező

Máday Izidor,
ny. min. tanácsos, cink

HIREK

— Vármegyei közgyűlés. Somogyvár-megye törvényhatósági bizottsága f. évi augusztus hó 1-én tartja rendes évnyegyes gyűlést.

— Vátsári rendőri hírek. Orbán Ágnes széplaki lakos Lauffer Adolfné kaposvári rófoskereskedő sátorából 2 vég csipkét akart ellopni, de tetten érték. Hívatás Pál csavargó kereskedőségét pedig Szabó István Ádám komárvárosi lakos zsebét dézsmálta meg, de ezt oly nyomatlakktal tette, hogy a zseb ura is észrevette. Menekülni próbált s egész hajtvadást volt elfogása, végül a bicakájával védekezett, többeket megszur, de sikerült lefogni, mielőtt komolyabb sérülést okozhatott volna.

Elmaradnak az ellenőrző szemlék. A m. kir. honvédelmi miniszter rendeletben értesítette a közigazgatási hatóságokat, hogy

az összetartódo katonai teendők folytán idén sem a közös hadserégbeli, sem a honvédségi ellenőrző szemlék nem lesznek megtartva.

— Csődött nyitott a kaposvári kir. törvényszék f. hó 13-án Berger Antal helybeli kékkész és rófoskereskedő ellen. Csődbiztos: dr. Csaly Béla, tömeggondnok: dr. Sztetsey István, helyettes: dr. Csonka Ede. Bejelentési határidő 1910. szeptember 17.

— Modern hirdetési iroda. Ugy a bel-földön, mint a külföldön előnyözes ismerik Leopold Gyula hirdető vállalatát (beléti társaság) Budapesten Erzsébet-körút 41. A legnagyobb hirdető czégek e megbízható iroda után eszközölhetik az összes hirdetéseiket, mert kiváló szakértelemmel, odaadó lelkiismeretességgel és felülmúlhatlan pontossággal teljesíti az összes megbízásokat.

— Mennyi adó folyt be? A pénzügyigazgató kimutatása szerint június havában egyenes állami adó fejében a különböző adóhivatalokba a következő befizetések történtek:

A kaposvári kir. adóhivatalba	17.643.77 K
A szigetiári " "	29.943.14 "
Az igali " "	1.221.97 "
A csurgói " "	3.511.11 "
A lengyeltői " "	2.498.43 "
A marcali " "	9.768.98 "
A nagyatádi " "	17.090.73 "
A tabi " "	5.847.93 "
Osszesen	82.526.06 K

Egybehasonlitya ezen eredményt a múlt év ugyanezen havának eredményével 15 ezer korona többlet mutatkozik.

— Lekaszálta a lábát. Megrendítő esetről ad hírt tudósítónk. Alexandra pusztán történt, hogy aratás közben Bálint Ferencz arató akart az első kaszás lenni. Miután ő volt a sorban a harmadik, előre tolakodott és egy kasza súhantással Ferencz Mária 18 éves marokszedő lányának lábát ügytelenségében kaszával levágta. A boldogtalan teremtes végre pirosra festé a tarlót és ájultan esett össze. Az orvosi segítség nem használt, mert a leány elvérzett és meghalt.

— A „Vasárnapi Ujság” Julius 10-iki száma 44 képpel és gazdag szépirodalmi tartalommal jelenik meg. Két regényt közöl egyszerre. Zsoldos László eredeti regényét „Vicza regénye” címmel, s a „Helena útjain” című angol regényt; Vértessy Sándortól „Végzet vagy véletlen” címen novellát, Oláh Gáborról és Babits Mihályról költeményeket hoz e szám. Takáts Sándortól pedig becses történelmi rajzot a török világból. Illusztrációi között ott találjuk a képviselőház és főrendiház elnökeinek arcaképeit, a képviselőház új alelnökeit és jegyzőit, sok aktuális képet Roosevelt hazaférkezéséről, a bolgár király párisi látogatásáról, a kínai katonai bizottság budapesti időzéséről stb. Mint eredeti érdekességet, külön említjük meg azt a nagy képcsoportot, mely a világ különböző országaiból nem kevesebb, mint 15 katona zenekarnak a képet gyűjtötte össze, változatos egyenruhákban, s nem kevésbé változatos zeneszerreikkel. Tárcaclika hétről s a rendes hetirovatok. Irodalomés művészet, sakkjáték stb. A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyed évre négy korona a Világkrónika-val együtt négy korona 80 fillér. Megrendelhető a Vasárnapi Ujság kiadóhivatalában Budapest, V. kerület, Egyetem-utca 4. szám. Ugyanígy megrendelhető a Képes-Néplap a legol-

Rendelésszerűen
készült

átmeneti kabátok

felöltők,

utczai öltönyök,

elsőrangú kivi-
telben és jutá-
nyos áron

✓
kaphatók

Deutsch F Károly

és Társa

férfiszabóknál

✓
BUDAPEST,

IV., Ferencziek-tere 2.

csöbbsé ujság a magyar nép számára, félére két korona 40 fillér.

— **A hölgyközönség figyelmébe!** Női kalapokat a legutolsó divat szerint, gyorsan és olcsón alakít, díszít elismert földművelési dívtársnő: „Friedrik Mariska” Budapesti Vörösmarty utca 73. Elegendő, az alkantidó, vagy díszlő kalapokat néhány magyar ábrázoló sor-kísérletben bekezdni, azok a legrovidebb idő alatt vadonat új kalapokként, feltűnő kicsi árak felszámításával érkeznek vissza a t. hölgyközönséghez levelekre készséggel és díjtalanul válaszol.

— **Fürdőbe utazó betegek figyelmébe!** Mindazon betegek, akik görvélkór, csúsz, asztma, ideg, gyomor- és bőrkütesekkel járó verébajokban szenvednek, és fürdőbe szándékoznak menni, saját érdekükben felhívjuk, hogy mielőtt elmennek, el ne mulasszák dr. Kovács fővárosi orvos intézetét (Budapest, V. Váci körút 18.: felkeresni és orvosi tanácsát kikérni, amennyiben ezáltal tetemes idő és pénzmegtakarítást eszközölhetnek. Dr. Kovács gyógyszerésze a vérügygyógyítás, kizárólagosan a vér tisztítását, a vérkeringés rendezését és új életani tökéletes vének képződését szorgalmazza. Ezáltal emeli a test összes szerveinek munkát és ellenálló képességét. Ezen gyógyszeréről most megjelent, „Hemopatia” című könyvben terjedelmesen írt a szerző, dr. Kovács Ára 1 korona. Diszkontó 2 korona. Kapható minden könyvkereskedésben és Dr. Kovács Izsónál, Budapest V. Váci körút 18 szám.

— **Az újságírás szencziációja Az Est.** Ez a fővárosban naponta korán delután megjelenő izléses, bátor, szabad és becsületos lap. Az est új színeket új formákkal vag utat az események áradatába és mindenütt ott van a győngöses, vagy az el nem ismert érdem védelmére, és a hol szükség mutatkozik a bűnök leleplezésének. Az Est újságírói gárdája a legnevesebb újságírókból áll, akik mindent odaadnak a közönségnek, a mit csak független, tisztá kezű és nagy emberi idealokért küzdő újságírók odaadhatnak: szívüket, eszüket és munkájukat; cserébe csak a közönség szeretetét kéri. Az est mindennap a legelső delutáni gyorsvonalattal indul Budapestről szerkesztő az országba és így az ország minden tájára legalább fél nappal előbb vi-
— **Hol készülnek a legszebb íróp-munkák és sokszorosítások?** Régen értett hiányt pótol a „Copying Fair” gépi és sokszorosító iroda (Budapest, V. Nádor utca 8) itt készülnek a legszebb íróp-munkák a legpontosabb kivitelben és a kövön gyorsasággal lehozott íróp munka sokszorosítások olganygára, tökéletesek, hogy még a szakavatott szem is azt hiszi, hogy minden egyes példány külön lett írópén megírva. Olvasóinknak ha íróp-munkákra és sokszorosításra szüksegek van, el ne mulasszák a cég olcsó áránálant bekérni.

NYILTÉR).

Budapest 1910 július 18-án.

Kedves Barátunk!

Megbizásonnak megfelelőleg keresztül Mészáros Tivadar címzetes rendőrtanácsost, hogy magyarázatot

k'rtünk tőle f. é. június 3-án Somogy-szobon. Vele szemben tanusított magatartására nézve. Minthogy Mészáros Tivadar lakását csak f. hó 7-én sikerült megtudnunk csak e hó 8-án kereshettük őt a Felső-Margitszigeten lévő nagyszállodabeli lakásán. Nem találván azonban ott otthon, ismételve kerestük, a mikor is kérdéseinkre a következő nyilatkozatot tette:

„Kijelentem, hogy nem emlékszem arra, hogy a jelzett időben és helyen vagy máskor és máshol a »gazember« kifejezést használtam volna, dr. Neubauer Ferenc nagyatádi ügyvédrel szemben. Nem lehetetlen azonban, hogy a vádaskísérlet okozta izgalom hevében használtam vele szemben ezen kifejezést. De hangsúlyozom, hogy sértő szándékom nem volt. Nem volt és nincs semmi okom arra, hogy dr. Neubauer Ferenc-et megsejtssem. Arra sem emlékszem, hogy bárki előtt is oda nyilatkoztam volna, hogy dr. Neubauer Ferencel szemben használtam az előbb említett becsmérlő kifejezést.»

Miután te a közted és Mészáros Tivadar közt felmerült ügy elintézésének módját reánk biztat szíves tudomásodra hozzuk, hogy mi Mészáros Tivadar ezen nyilatkozatát kijelölték tartjuk s így továbbhi eljárásnak szükségére nem forogván fenn, az ügyet befejeztünk nyilvánítjuk.

Szívélyes üdvözléssel
dr. Händel Béla
Heincz Albert

Tekintetes

dr. NEUBAUER FERENCZ
ügyvéd urnak

NAGYATÁD.

A REKLÁM

Állandó, ésszerű és ügyes reklámozás minden gyári, kereskedelmi, ipari vállalatnak, üzletnek a lelke, rugója, az életelője.

Hogyan, hol és mikor hirdethető a leg-sikeresebben legjobban és legolcsóbban, megtudható

LEOPOLD GYULA
hirdető vállalat betéti társaság-nál
BUDAPEST, VII., Erzsébet-körút 41.
ahol kiváló szakértelemmel, odaadó lelkiismeretességgel és páratlan pontossággal eszközölnek hirdetések és reklámokat az összes budapesti és külföldi lapokban és napitárakban.
256 külön naptár kizárólagos bérlete!

Költségvetések és . . . Telefon
tervezetek ingyen! 12-06

ELADÓ TELEK

Az Iskola- és Árpád-utcák sarkán a volt Ferlindis-féle telek szabadkézből

eladó. Tudakozódni lehet.

Krammer Sándor

kereskedőnél

Nagyatád.

Mohóság, cékedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle

PEMETEFÜZÜKORKÁNÁL.

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozatlan Réthy-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz ára 60 fillér.

Csak Réthy-félét fogadjunk el!!

Szőlősgazdák!

Homokon át kötött földön.

A ki borait mindenkor jó áron és hamar akarja eladni, állessen Delaware szőlőt szántóföldekre is, ésha a hlányzó töltéssel ezel pótolja, az ilyen vegyes bor olyan finom lesz, hogy drága és hamar elkel.

Ezt bizonyítjuk, kik már termelték és bizonyítják a nagy borkereskedők; a kik 60-80 koronáért is megveszik keltőit, ha százezer hold ilyen teremne is. Permetezés nélkül a muli évben is perenospórtól mentes nagy termést adott (holdanként 35 hektó.)

Vesszőről árjagyzék ingyen és bérmentve.

NAGYABOR szőlőnagybirtokos,
KÖLY Bihar-m. Pósta távra és távbeszélő állomása.

Levelezés magyar, román, horvát, szerb és német nyelven.

BRÁDY-féle gyomor-cseppek
A MÁRIACELI SZÜZ MÁRIA védjegyével ellátva, melyeket Máriaceli gyomor-cseppeknek nevez a nép, harmincz esztendő óta úgy beváltak, hogy nélkülözhetetlenek minden háztartásban. E cseppeknek utóérhetetlenül jó hatása van mindenemű gyomorrontás, gyomorfájás, székrekedés, fej-és gyomorfájások, hányás, álmatlanság, vérsegegyesség és sárga ellen.

Kapható minden gyógyszerárban. Egy kis üveg 80 fillér, nagy üveg 1 K 40 fillér, 6 üveg 5 korona, 3 duplaüveget 4 K 50 fillérért franko küld a készítő BRÁDY K. gyógyszerár a „Magyar Királynak”, Wien, I. Fleischmarkt 1, Depot 241.

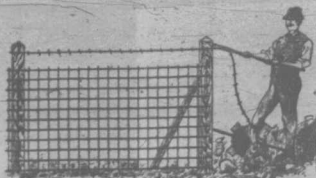
Ügyeljünk a védjegyre, a mely a Máriaceli Szűz Máriát ábrázolja, a városi és csomagoltatás, és az aláírásra, mely az oldalt levő kép másolata.

Egy jó házból való fiu, tanoncznak felvétettik. Benyák Jánosnál Nagyatádon.

Bámulatosan olcsó kerítések!

Hazai gyártmány! — Nem tévesztendő össze a 6 szögletes osztrák gyártmánnyal!

**Mezőgazdák és
szőlősgazdák
figyelmébe!**

**Baromfi-és nyul-
tenyésztők
figyelmébe!**

A mai kor legolcsóbb, legjobb és legkönnyebben kezelhető sodronyfona, mely az összes eddigi sodronyfonaikat felülmúlja és az összes európai államokban, valamint az Északamerikai Egyesült államokban szabadalmazva van a

Hungária sodronyfona, (Horganyozott sodronyból készül.)

Szállítja: ROTTER BERNÁT NAGYATÁD vaskereskedő cég.

Gazdasági és varrógépek gyári raktára.
A világhírű John-féle szab. mosógépek kizárólagos helyi raktára.

Mindennemű takaréktűzhelyek, a leg-
egyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig.

Épületvasalások, vasgerendák.

Stab. bácskai ekék és alkatrészek. Gaz-
dasági vetőmagok.

„Cornélia” és „Sophiana” permetezők és
alkatrészek. 1. kekkő és raffiaháncs.

Szénkénezők.

ÉPÍTKEZÉSI ANYAG NAGYKERESKEDÉS.

Jegyzői nyomtatványok nagyraktára.

KÖNYVNYOMDA.

KÖNYVKÖTÉSZET

BENYÁK JÁNOS

NAGYATÁD.

KÖNYV-, PAPIR-, ÍRÓ

ÉS RAJZSZER

KERESKEDÉS.

Levélpapírok nagy választékban.

RAKTÁRON TARTOK:

Imakönyveket egyszerű és finom
kivitelben. Üzleti, jegyzet és zsebköny-
veket. Író, fogalmi, íratós és ívlevélpapírt.
Rajzpapírt és kartont egész ívekben
és felvágva.

Egyszerű és finom dobozlevélpapírt
fényképalbum emlékkönyv stb. nagy vá-
lasztékban, nemkülönben mindennemű
írókészletek és rajzszerkezetek.

ELVÁLLALOK:

Gazdasági, ügyvédi és pénzügyi
nyomtatványok, művek értesítők, gyász-
lapok, eljegyzési és esketési meghívók
a legizlésebb kivitelben.

Értesítések, körlevelek, levélpapírok,
a legdivatosabb bálai meghívók, névjegyek
szóval mindennemű alaku és kivitelű
nyomtatványok pontos és izléses elké-
szítését jutányos árban.

Könyvkötészeti munkák kifogástalanul a legolcsóbb áron készíttetnek.

Hirdetések jutányosan felvétetnek a kiadóhivatalban.

NAGYATÁDI HIRLAP.

NAGYATÁD ÉS VIDÉKÉNEK TÁRSADALMI, GAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAPJA.

A "NAGYATÁD ÉS VIDÉKE GAZDAKÖRÉNEK" HIVATALOS KOZLÓNYA.

Előfizetési árak: egész évre 8 kor., félre 4 kor.,
gyedőre 2 kor., egyes szám ára 20 fillér.
Megjelenik minden csütörtökön

FELELŐS SZERKESZTŐ:

dr. NEUBAUER FERENCZ

Szerkesztőség és Kirodóhivatal: Nagyatád, Seéchenyi-tér.
Előfizetést és hirdetésekért elfogad még: Benyák János
könyvkereskedése.

Szabad-lyceumunk.

A nyári eseményszünetelés eszünkbe juttatta csekély helyi kultúránk eme fontos és mégis mostoha intézményét.

Két éve keletkezett. Nagy tüzzel indult, bár eleinte erősen szenvedett a kezdett nehézségei alatt. Idő kellett, míg végre a technikai akadályok megszűntek és a vetítés igazi tökélye mellett minden igényt kielégítő előadásokban lehetett részünk.

Az 1909–1910. évi téinek fényes programmal indult neki az egyesület. Az előadások tervszerű beosztásával és számadánk emelésevel akarta tulajdonképpen teljes munkásságának első évét bemutatni.

Sokban kívülről eső körülmények okozták ennek elmaradását. Egyrészt az előadások vetítő anyagainak beszerzése körül merültek fel nehézségek, másrészt az előadási helyiség elfoglalt volta képezett akadályt. Így aztán be kell ismerjük, hogy a múlt évi szezon az azelőtti való esztendeit mivel sem multa felel, sőt anyagi tekintetben a mögött el is maradt.

Mi bennünk is volt a hiba. A közönség komolyabb része vagy nem pártolta kellőleg a szabad lyceumot,

vagy hozzá még oly kritikát gyakorolt, a mely lehetőleg talán némileg jogos, de semmiesetre sem volt méltányos.

Az előadások előkészítése, tartása ugyanis egy oly ideális kulturmunka azok részéről, a kik benne részt vesznek, a melyet már a legkisebb belső tartalomnál is csak elismerésben lehet részesíteni. Más foglalkozás, nehéz munka mellett ilyesfével töltött a szabadidőt, önfeláldozás, mely nagy produktúra, már az idő hiányánál fogva sem nyújthat módot s így annak miként való előállítását tekintetében nem szabad igényesnek lenni, csak azt kell nézni, hogy mi az, a mit maga az előadás nyújt.

Azután az előadás tárgya, formája, tartalmi beosztása és előadási módja is igen különböző lehet és egy közérdekű intézménynek nagyon sok oly igényt kell kielégíteni, a mit egy-egy műveltebb lélek, a ki avval ma jólakott, unalmasnak talál. Itt nem is az előadó, hanem a többi hallgató közönség iránt kell figyelemmel és elnézéssel lennie az átlagosnál műveltebbnek.

Végül az izlések is oly különbözőek, hogy azokat mind kielégíteni nem is lehet.

A Szabadlyceum vezetősége mindenesetre igyekezni fog, hogy mult évre igértéket a legközelebbi

évadban tényleg valóra váltsa. Ezt el fogja érni, mert már a vakáció befejeztével munkába lép és már korán ugy előfogja készíteni előadásait, hogy azok mi akadályba se ütközhesenek.

Minden héten lesz egy előadás, többnyire vetített képekkel, de lesznek irodalmi és közhasznú oly előadások is, melyek témájuknál fogva kizárják az illusztrálást. Tervezik több előadásokra terjedő ciklusok tartását is, mi átmenetet képezne a szabad iskolára, A tervszerű iskolán kívüli tanítás ugyanis az igazi célja a szabad lyceumnak.

Mi csak arra kérjük közönségünket, hogy a multból gyászos következtetéseket ne vonjon le, ne forduljon, etől a kulturszegénységben oly fontos intézménytől el, mert bízalma gyümölcsét meg fogja teremni.

Azokat pedig, a kik valami okból már eddig elfordultak, reméljük, hogy sebtében előadott érveink meggyőzték őket és bizhatunk abban, hogy a től beálltával ismét látogatóivá fognak válni a Szabadlyceumnak. Méltányos mértékre szállított kívánalmak ki lesznek elégítve.

Legjobban annak kell örülnünk, hogy a két évi sok küzdelem nem kedvetlenül tette el azokat, a kik önzetlen tevéleg munkáit az intéz-

Nagyatádi Hirlap tárcája

A végrendelet.

York Edgar hadnagy fájdalmas sőt háttal felte íróasztalára a végzetes sürgönyt mellél értesítették, hogy alya nővére, miss York Amália elköltözött az elők sorából.

Ms. York Amália váratlanul érte a fiatal tisztet, ki éppen Londonba akart utazni Utazásának célja igen fontos volt.

York hadnagy ugyanis a nyár folyamán hosszabb ideig tartozkodott Skóciában, egy igen kedves barátjának falusi birtokán. A zöld erdők, a ragyogóan füstölő szőlő az s enyhe skóciai szellő az ő titokzatos suhogásait, megkedveltették Yorkkal e zordon regényes tájat, de az ő kis szelgős szive csak akkor kezdett rajongó vonzalommal viselkedni Skócia természet szépségei iránt, amikor boldogságai közepette megismerkedett miss Folker Annával.

A bájos szőke leányt ki e környék Stounnerhousei rózsáinak neveztek, egy ezredes árva volt, ki a szudáni hadjáratban, Vadhalálánál elesett.

Nyolc hétig tartózkodott York hadnagy

Skóciában és ez idő alatt oly szenvedélyes szerelme gyűlt a szép leány iránt, hogy egy napon minden különösebb bevezetés nélkül lábait elé borult.

Amny, meghalok önért — mondta és szeme oly fájdalommal tekintett, tapad a leányra, hogy ms. Amny könnyekre fakadt.

E naptól kezdve York hadnagy a legboldogabb ember lett a földön. Midőnn az lett be kellett vonulnia ezredéhez, távozása előtt eljegyzése kedvesét. A házasság megkötéséhez azonban meg kellett nyerniök ms. York Amália beleegyezését, mert a fiatal tisztnek díszes egyenruháján kívül semmi egyebe nem volt. York hadnagnak e körülmény nem sok gondot okozott, mert biztosra vette a duszadag matróza beleegyezését, hiszen ez ugy szerette őt, mint-ha saját gyermeke lett volna.

Skóciából visszatérve rögtön felkereste nagynénjét, hogy elhalálozását közölhesse vele. Nagy volt azonban meglepetése, amikor a hadnagy arról értesítette, hogy ms. York néhány nap előtt orvosi tanácsra szintén Skóciába utazott.

Hetek múltak el anélkül, hogy York hadnagy érintkezésbe léphetett volna nagynénjével. Annál nagyobb volt meglepetése,

midőn egy napon asztalán egy terjedelmes levelet talált, melynek borítékán megismer- te néne írását. A levél tartalma valóságos villámcsapásként hatolt a hadnagra. Tartalma ez volt:

Kedves Edgar!

Régi kívánságom volt, hogy téged előbb utóbb mint házias embert üdvözölhesselek. E forró kívánságom azonban ezideig teljesítetlen maradt. A sors véletlenje, ugy társzik, engem szemelt ki arra, hogy neked megmutassam az utat, mely a boldogság-hoz vezet. Skóciai utamban egy közel rokonunkat, egy elhagyott szegény leányt fedeztem fel. Rövid ismeretségim alatt annyira szívemhez nőt, hogy nem tudtam többé nélkülözni. Elhatároztam tehát, hogy adoptálni fogom. A kedves gyermek fölvettem nevetem és ezután házmármól oly jogokat fog évezni, mintha tulajdon leányom volna. Azt akarom, hogy e napokban meg- látogass, mert meg vagyok győződve, hogy mihamar ms. Yorkot meglátod, a legforróbb óhajom teljesedni fog.

York hadnagy e levél előolvasása után megismerésülve roppant egy székre.

Aztán utazni akart rögtön. Meg akarta mondani nagynénjének, hogy az ő szíve

ménynék és lankadatlan buzgalommal készek ezután is szabad idejüket e nemes célra feláldozni.

A házasulandók kötelező orvosi vizsgálata.

Megszívleendő fontos mozgalom indult meg. Évezredek óta állandóan panaszkodnak, mikép lehetne a jövőendő-nemzedék egészségre megvéni ama rettenetes fertőző és átróköltető betegségektől, melyek ugyszólván megtizedelik az emberiséget. Csaknem egyöntú a vélemény, hogy e bajokon csakis a házasulandók orvosi megvizsgálása segíthet. Egyes külföldi államokban erős kézzel mertek belenyúlni a kérdésbe és törvényileg kimondták, hogy csakis előzetes orvosi egészségi bizonysítvány alapján lehet házassodni. Most, hogy Ehrlich Pál a tudós frankfúrti orvos professzor, a vérbaj elleni szériumot felfalta, a kérdés hazánkban is újból felvetődött. A Házasság- és Családügyi Szemle szerkesztője, mely programjánál fogva első sorban hivatott a kérdés megvitatására, ugyanis országos mozgalom indít a házasulandók kötelező orvosi megvizsgálása tárgyában, melynek eredményeképpen törvényjavaslattal fog a parlament elé járulni. Nevezett jogi szaklap mai nap folyamán a következő nagyfontosságú felhívást bocsátotta ki:

Népszavazás! Meg kell mentenünk a jövő társadalmát!

A Szabad Amerika egyes államaiban már régen törvény biztosítja, Németországban pedig most szándékoznak törvényjavaslattal biztosítani az államhatalom azon jogát, hogy belenyúljon a házassuli szándékú felek korlátlán egyéni szabadságába!

Erdő kézzel fel kell fedni azt a lepleit, mely eddig annyit lelkeltetett körül, annyi romboló betegséget, a jövő nemzedék sátnyasa- gának olyannyi öldökölő csiráit rejtegette méhében!

A szabad gondolkodás korszakában félre a buta észmérésemmel! Az államhatalomnak nancsak joga, de kötelessége is, hogy tételes törvényekkel bástyázza körül a házaseleket, a jövő nemzedék: saját népe egészségét, mely ma kényszerítő törvény hiányában saját népe egészségét, mely ma kényszerítő törvény hiányában a betegségek ezernyi álatomos, de annál öldökölőbb csiráival van megterítve!

A felvilágosult, műveltebb elemek önszántukból ma is igénybe veszik házasságuk

előtt az orvosi tanácsot; a 16-ik éven aluli kiskorúak pedig csakis orvosi vélemény alapján kaphatnak házasságkötésükhöz miniszteri dispensációt; miért ne lehetne e felintézkedést ma, mikor a női és férfi-nemnek egyaránt megvannak saját nembeli orvosai, kényszerítőleg általánosítani? kell kötelezni a házasulandókat!

Csak egészséges egyének köthessenek egymással házasságot; Östobaság szüzen kezünk! A mivel a természet felruházott bennünket, — az nem lehet szüzen és eltitkolás tárgya! Ismerjük meg azt, kihez egy egész élet lánczai fognak fűzni!

A különféle nemel-vérbetegségektől, tüdővészeltől, görvélykörtől epilepsziától, az örökös és egyéb átróköltető fertőző betegségektől menthetjük meg önmagunkat, családunkat, a nemzetet, ha az általános orvosi vizitációt kötelezővé tesszük. E végből törvényjavaslattal fogunk a magyar parlamenthez benyújtani! Addig is Népszavazásra hívjuk fel az ország egész közönségét: orvosokat, ügyvédek, bírákat, ugyszintén az egész laikus társadalmat, nőket és férfiakat egyaránt (18 éven felül). Minden érdeklődő közölje véleményét a tekintetben, hogy kötelező legyen-e az orvosi vizsgálat és hogy mely betegségek és mely indokok miatt legyen-e az orvosi vizsgálat és hogy mely betegségek és mely indokok miatt legyenek házassági akadályok?

A vélemények általított jogi szaklap felélek szerkesztője:

Dr. Gerő Ernő ügyvéd, Budapest, VII. Erzsébet-körút 17. sz. a címre - intézkedők. Minden egyes beérkező véleményint kívánság a beküldő névaláírásával vagy címletük egy szaklapjónkban, mint összegegyítve külön könyvből kiadunk és az ország vizitációra vonatkozó törvényjavaslattal együtt a magyar parlamenthez elfogadás végett benyújtjuk!

Ehrlich Pál, a híres frankfúrti professzor, a vérbaj elleni szérium feltalálója hozzánt intézett táviratban is nyilatkozott — már, hogy a házassulandók orvosi vizsgálatát alá bocsátandók és hogy a vérbaj, míg abból a beteg teljesen ki nem gyógyul, házassági akadályt kell szolgáln.

Százezrekek a véleménye minél előbb gyűljék egybe, hogy annál hatalmasabban demonstráljuk a törvényjavaslattal az egész nemzetre és az emberiségre kiterjedő sürgető fontosságát.

Házasság- és Családügyi Szemle szerkesztője

Budapest, VII., Erzsébet-körút 17.

már választott és hogy nincs az a földi hatalom, mely őt Folker Angliától elválaszthatná, de a szolgálat, ez a kömetlet nem ismerő nyűg másképp határozott. York hadnagynak részt kellett venni a helyőrség tiszteletkórának hétnapos tereplopoglásán és mire állomáshelyére visszatért, asztalán találta már a végzetes sürgőnyt, melyet őt nap előtt adtak fel Londonban. Egy másik írt is feküdt az asztalon, mely értesítette a temetés napjáról. Erről is lekészt és ez fajt York hadnagynak a legjobban. Még utolsó útjára sem kísérhette azt, ki neki az életben annyi jót tett, aki őt annyira szerette.

A közjegyzőtől is kapott értesítést, mely nagünnyre végrendeletének főbb pontozatát tartalmazta. Ezek szerint vagyonát unokaöccse nevelt leánya feladásában öröklék, de ha nevelt leánya unokaöccsét kívánja férjül, akkor ez tartozik a kívánságnak eleget tenni, ellenkező esetben a vagyon York kisasszonyra száll. York hadnaggy pedig ezer font évi annuánszt kap.

York hadnaggy ez utóbbi passzusnál keseredni felkaczagott. Aztán csomogolattott, hogy megtegye életének legkellemetlenebb útját.

Késő délután volt, midőn nagynénje villájához ért. Csendes egyhanguságban feküdt elote a régi ház, melyhez gyermek-

korának legkedvesebb emlékei fűztek. A terjedelmes park útjain ropogva törderezték lábai, alatti a sárga falevelek. A lombjaiktól megfosztott fákon ped g fúrge madarak ugáltak és apró lejecskéjükkel oly barátságosan integettek, mintha ludták volna, hogy e nagyon szomorú férfi a ház urójának legkedvesebb rokona.

A folyosón az öreg Jim cammogott eleje.

— Utolsó szavával is a hadnaggy urat hivta, — mondta, de tovább nem bírta folytatni, mert hangja elakadt a zokogásban.

A fogadó teremben az öreg Borbált találta. Az ő szeméi is vörösrre borultak sirva, de ez nem akadályozta meg, hogy nagy bőbeszédűséggel ne kezdje elmondani az utóbb történet eseményeket. York hadnaggy azonban szavába vágott.

— Jó Borbála, jelentse ms. Yorknak, hogy York hadnaggy tiszteletét öhajítja tenni. A házvezetőnő szapora léptekkel sielt a hadnaggy parancsának eleget tenni. Nemsokára azt is visszatért.

— Miss York — jelentette — gyengélkedik ugyan, de azért kéri a fiatal urat a kék szalonba.

York hadnaggy szó nélkül sielt a jelzett szoba felé és emelt fővel, dacos tekintetű belépett.

Nagyatád ünnepe!

A vidék érdeklődése.

Budapest — Kaposvár — Nagyatád
mérkőzése.

Az a hatalmas ünnepség, melyet a nagyatádi sportkedvelő fűszeg a tüzölt testület karöltve rendez, kezd a maga nagy arányaiban kibontakozni. A rendezőség, amely derekasunkat végez, meg akarja mutatni, hogy ez az ünnep nem egyesek, hanem, az egész város ünnepe lesz.

A rendezőség gondoskodott arról, hogy az ünnepség napját, és módaitait az egész megyében épűgy ismerjék, mint Nagyatádon. E célból az ünnepség plakátjait úgy Kaposváron, mint a megye nagyobb helyein, úgy-szintén járásunk községeiben több példányban kifüggesztette, hogy a vidék érdeklődését minél jobban felkeltse ezen ünnepség iránt.

Maga a verseny a legérdekesebbek egyike lesz, mely valósággal - látványosság számba megy. A díjazása pedig olyan gazdag, hogy vetekedik bármilyen fővárosi egy-let versenyének jutalmazásával.

A verseny színtere is kezd élenkülüni. Futók, ugrók és dobók gyakorolják magukat, hogy felvehessék, a küzdelmet az idegen atlétákkal. E helyen is felszólított mind-azokat, kik a verseny bármelyik számban részt venni öhajlanak, hogy jelenjenek meg a Zrínyi utcai sporttelepen, hol-minden nap d. u. öt és hat óra között gyakorolhatják magukat és a versenyhez szükséges utatásokat az ahhoz értők szívesen megadják.

A verseny egyes számlára a névezések szépen sikerültek. Némelyik versenyszámla különösen a futásokra annyi nevezés történt, hogy előfutalom tartása lesz szükséges. Az atádi atléták szorgalmának köszönhető, hogy nem lesz oly versenyszám, melyben atádi nem indulna.

Itt kell megemlékeznünk arról is, hogy Rotter Jenő, a nagyatádi legjobb futó, nem

A szalon üres volt, de a szomszéd szoba nyitott ajtaján keresztül különösen czenőg hangon beszélni kezdett valakit.

Kedves rokon ne vegye rossz néven, hogy így különös fogadtatásban részesítem. Én ugyanis fekvő beteg vagyok. De tekintve megbeszélésünk fontosságát és az idejének rövidségét, kénytelen vagyok a társalgásnak ezt a módját választani.

Ön igazán nagyon kegyes, ms. York, — felelte kissé gunyas hangon a hadnaggy. Viszonázásul megígérem Önnök, hogy illémet a lehető legrövidebbre szabom.

— A lehető legrövidebbre — hangzott a csodálkozó felelet. — Hiszen nekünk most egy egész életre szóló kérdést kell megvitatnunk és ezt Ön csak úgy rövidesen akarja letárgyalni?

— Véleményünk ez ügyben, azt hiszem teljesen szoros s így nem sok vitára fog alkalmat adni.

— Az nem egészen bizonyos.

— Hogy-hogy?

— Ugy, hogy én például nagynéném ama kívánságát, hogy Ön engem nőül vegyen, igen okos gondolatnak tartom.

— Miss York — felelte a hadnaggy dühölő reszkető hangon — önnök bizonyára nincs arról tudomása, hogy az én szívem már nem szabad.

Nagyatád, hanem Kaposvár színeiben indul. Ugyanis augusztus 21-én dol el a „Kaposvári Athletikai Club” rendezésében a „Dunántúli” 100 és 220 yardos bajnoksága, melyeknek Rotter Jenő egyik legjobbosabb aspiránsa; és ha most nem Kaposvár színeiben indul, úgy elveszté indulási jogosságát a „Dunántúli” bajnokságban, így minden esetre meggyűlnék, esélyeink a futószakokban, különösen a stafétafutásban. A staféta ezek szerint a következő lesz:

Steiner Ernő, Kertész Jenő, Kun Lajos, Rotter Béla.

Estleg indul még egy más staféta is: Bürger, Pió, Ágoston, Barka.

A stafétában így négy csapat indul, tehát páratlan közülemre van kitél.

Kaposvárról eddig 60–80 ember jelentkezett, kik a d. e. iz órai vonattal érkeznek. Azonban vannak olyanok is, kiket hivatali elfoglaltságuk nem enged délelőtt; ezek száma is nagy lévén, ezeket két automobil fog szállítani Atádra. A budapestiek a déli gyorsvonattal érkeznek. Szomszédos állomások, honnan kocsikon fognak bejönni.

A verseny pontban fél négy órákor kezdődik. Ugy a verseny alatt, mint az esti mulatságon vagy Barcza és Babári (simplicus) teljes zenekara, vagy pedig a székesérvári honvéd zenekar fog hangversenyezni.

A versenyeken való tájékozás céljából a rendezőség ügyes programot állított össze, mely a közönség rendelkezésére fog állani.

Ez az ünnepség tehát mindenképen megérdemli a közönség figyelmét, mert a rendezőség olyant produkál, amilyen Nagyatádon még nem volt.

R. P. R. D. A.

Drága kenyér, drágább hus.

A sok vihar, felhőszakadás nem ártott a búzáknak. A földművelésügyi miniszter legújabb jelentése a vetések állásáról, az

— Önnök még úgy látszik, arról nincs tudomása, hogy nagynénék végső kívánsága szerint ön engem feleségül kell, hogy vegyen, ha én úgy akarom, mert ellenkező esetben néniénk vagyonának én leszek egyedül örököse.

York hadnagya e cinikus válasza hallatán sápadt lett a haragtól, de méréskelte magát és elég nyugodtn felelt:

— Remélem, hogy ön e rendelkezést nem létezőnek tekintli.

— Sőt ellenkezőleg — volt a felelet.

— Hogyan? Ön akarja, hogy ukaratom ellenére feleségül vegyem?

— Ez erős akaratom.

— És ha én vonakodom ennek eleget tenni?

— Akkor nagynénénk egész vagyonára réám száll.

— Miss York, én úgy látom, hogy ön e komoly percben tréfát él velem. Más meggyőzőt nem tudok adni annak a makacsagnak, mellette egy teljesen ismeretlen ember személynéhez ragaszkodik.

E szavak után pillanatszerű csönd keletkezett és York hadnagynak úgy tetszett mintha könnyű selgem ruhá-suhogását hallaná.

Még akkor sem — hangzott ismét a válasz — ha én kérem meg árra.

— És a másik pillanatban előtte állt — ins. Folker Anny.

Simon Vilmos.

utolsó az aratás előtt, tehát a legpozitívabb, fentartotta kedvező híradását a jó termésről. Most is 54 millió métermázsát jósolt, mint egy hónap előtt. A magyar földművelési kormány jelentései híresek arról, hogy nem nagyoznak, hanem bizonyos pesszimizmus megfontoltsággal becsülik meg a várható jó termést, amely a legtöbb esetben, nagyobb, mint a bejósolt mennyiség. A jó termésről tehát mint bevégzett tényről számolhat a magyar gazda — aki ezen a nyáron most arat másodszer. Az első aratása júniusban volt, amikor képviselőt választott. A pénznek nincs szaga s bármit mondunk is a lélekvásárlás undorító voltáról, adóhivatalok, vidéki bankok, szövetkezetek választások után alig győzték a hivatali, annyi fizető átfajli jelentkezeit. Annál becsületesebb, megérdemeltebb pénz az, amelyhez a termés juttatja a magyar földművelő népet; aztán meg sokkal több is, a föld háttáblában fizet, mint a nagyságos képviselőjelt. U. a. aratásból nemcsak fizetése, interesse, de gunyára, háztartozásra, tökésciparításra is felik Hasznát látja iparos, kereskedő, hasznát látja kitűnő szomszédunk, Ausztria is, amelynek behozatala feleslegesen növekedni fog a magyar nép foglalkozási képességének erősödése folytán.

De hasznát látja-e az a magyar ember aki nem termeszti, de vásárolja a mindennapi betévi falatot? Olcsóbbá teszi a kenyert az a 25 millió métermázsás buza, amivel több termelt az idén, mint tavaly? Csakúgy, aki az olcsó kenyérben bizakodik. Teremhet nálunk százmillió mázsás buza, meg sem lesz olcsóbb a kenyér, ha Amerikában és Oroszországban nem volt jó a termés. Már pedig külföldről nem a legkedvezőbb hírek érkeznek. Ugy vagyunk mostanság a buzával, mint a házbérekkel. Menet több ház épül, annál, drágábbak lesznek a lakások. És így vagyunk a hussal is.

A helyzet ugyanis az, hogy a husrágaságot ma sem az okozza, mintha kevés lenne a magyar marha, hanem okozza a forszírozott kivétel. Ausztria és a többi közeli nyugati államok népének jóléte fokozódik és megengedhetik maguknak a húsves luxusát. Magyar marhából nemcsak a ma exportált mennyiséget, de még egyszer annyit is el lehet helyezni a külföldön. A kormány és a magyar államvasutak olyan kedvezményeket nyújtanak az élő és vágott marha kivételnek, hogy nem drágább, de sokkal kellemesebb a Bécsbe, mint a Budapestre való szállítás. A budapesti mészárosok nemrégiben a fővároshoz benyújtott memorandumban sorolták fel panaszait, Beigazolták, hogy a mávnak belföldi szállítás céljaira nincsenek megfelelő hűtő wagonja, a budapesti pályaudvarokon két napig is elbolyong a huswagyon, amíg kirakhatják. Ennek ellenében az osztrákok mintaszerű hűtőkocsikban viszik ki a magyar húst, amely Bécsbe érkezett már ki is van rakva. A magyar városok élmezérese mesterségesen meg van nehezítve, a kivétel pedig örösi módon meg van kötve. Ez a mizerabilis állapot megmarad továbbra is, a román és szerb marha örösi része tehát csak keresztül fog robbogni Magyarországon. Bécs lesz annak központi gyűjtő állomása, ahonnan tovább iránylik. Hogy mindezt az agráriusok csinálják, hogy az ő kedvéért nem oly kevés és rossz hűtő-wagyon, hogy miattuk oly alkalmatlank a budapesti pályaudvarok a huskikarásra, azt tudja ország-világ. Ne örüljünk tehát a Balkán

szerződéseknek, olcsó húst mi azokból nem eszünk.

HÍREK

— **Mol marad a járda a dohánybe-váltóhoz?** Ismét a télhez közeledünk, a mikor a dohánybevaltót-hivatalhoz való zárandóknak megési föl fogórní egy északrai felfeledőzöttal. Van fénys szabályrendeletük, mely minden teletklajdonost kötelez, hogy a járda céljaira megfelelő területet ingyen engedjen át, tehát a hely rendelkezésre áll, csak a munka kellene, a minék megkezdésére azonban ugylátszik nem akar ember találokni. Nem is hiszünk, hogy a közeljövőben járdán fogunk a bevaltótig eljutni, majd csak akkor, mikor meg lesz a telefon és villanyvilágítás. Ajánljuk a dolgot közigazgatási hatóságunk szíves figyelmébe.

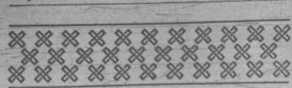
— **Lövésztanfolyamok létesítése.** A honvédelmi minisztérium támogatásával az ország több helyén rendszeres katonai lövész tanfolyamok szerveztettek, amelyekben az ifjak vasár- és ünnepnapokon délután test-edző gyakorlatokat végeznek, tornajátékokat úznek, a katonai löfegyver szerkezetét s a célbaövést elméletileg és gyakorlatilag tanulják, továbbá általános és katonai szak-ismereteket terjesztő férfias katonas és hazafias szellemet fejlesztő előadásokat hallgatnak. Az ifjúság ilyen nevelése minden irányban rendkívül nagy előnyökkel jár. Fejleszti az ifjak testét, érlelmet, tudását és hazafias érzését. Beléjük olja a rend szeretét és a fejelem iránti érzeket a feltebbvalók és hatóságok iránt való lüszletelet és engedelmességet, a helyes közszellemet és bajtársiasságot, és valamennyi ifjút előkészíti, a katonai szolgálatra, mellet így nagyobb kedvel és bizalommal kedzhetnek meg s sokkal jobb eredménnyel végezhetnek. A honvédelmi minisztérium átirata folytán a belügyminisztérium rendeletet bocsátott ki a törvényhatóságoknak, hogy ezen tanfolyamok szervezését halhatóan támogatassák. Tízadán üdvös dolog volna, ha Nagyatádon is szerveznék ily tanfolyamot, mert ezáltal a fenti előnyökön kívül még az is elérhető lenne, hogy az ifjúság tömörülne és nem állana fenn tovább is az az átkos széthúzás.

— **Megszűnt hetilap.** A Barcon megjelent „Drávavidék” című hetilap megszűnt.

— **Erdő és vadóri vizsgák.** A földművelésügyi miniszter közli, hogy ez évben október 17-én tartják meg az erdő és vadóri vizsgákat a Dunántúli részben Pécsen és Szombathelyen a vármegye székházában. Délelőti 9 órákor. A vizsgagédely iránti kérények szeptember 30-ig adandók be a kir. erdőgazgatósághoz.

— **Az új főszórási tszvezet.** Minthogy a politikai helyzetben fordulat várható a minniben a fölirati vita napokban véget ér, a budapesti katonai hadtestparancsnokság óhajának tekintetbe vételével új szórási működési tervszet készítet, melyszert főszórási vármegye területén a főszórási ok augusztus 15-től október 1-ig tartatnak. E terminus, természetesen, ismét csak akkor tartható be, ha az országgyűlés az újonczutalek-törvényjavaslatot legkésőbb augusztus 10-ig megszavazza.

— **Állattenyésztés fejlesztése.** A földművelési miniszter rendeletet bocsátott ki a törvényhatóságoknak, az országos magyar gazdasági egységeknek és a vármegyei gaz-

Rendelésszerüen

készült

átmeneti kabátok

felöltők,

utczai öltönyök,

elsőrangú kivi-
telben és jutá-
nyos áron

kaphatók

Deutsch F. Károly

és Társa

férfiszabóknál

BUDAPEST,

IV., Ferencziek-tere 2.

dasági egyesületeknek, hogy az állat állomány szaporítása érdekében behatoln intézkedjenek, állami és egyéb támogatás mellett legelő területek gondozása berendezésével, esetleg legelő hiányban levő vidék növények állatállománya részére egy jobb vidéken kölcsön legelő szolgáltatni ki, az oda szállítási sokról a gazdasági egyesület fog gondoskodni.

— **Krassó-Szörény vármegyei árvíz** károsultak részére gyűjtés. A közigazgatási hatóságok erős agítással gyűjtést indítottak meg a fenti megyebeli károsultak részére akik hajlék és kenyér nélkül nyomorban vannak a súlyos természeti csapás következtében. A nemes érzésű emberek jó indulatú adakozásával enyhítő irtí rakhatunk a szegény nyomorultak sebeire amely jó tettért a mindennapi jutalmaz mindenkit.

— **Névmagyarosítás reformja.** A belügyminisztérium legközelebbi rendeletét bocsát ki, melynek az a célja, hogy a névmagyarosítást még egyszerűbbé és költségmentes-
se tegye. Eddigélé tudvalevőleg koránál bélyegget kellett a kérvényre ragasztani. A folyamodónak ezenkívül keresztlevelet, erkölcsi és illetégségi bizonyítványt kellett mellékelni. Ez okmányok beszerzése nem csak költséges, de idővesztéssel is okoz és ezért sokan nem folyamodnak a névmagyarosításért, noha szívesen magyarosították volna nevüket. Mindezeket könnyítendő, a miniszter úgy akar intézkedni, hogy teljesen költségmentes legyen az eljárás és a keresztlevélről kivül más okmányt ne kelljen mellékelni. A kérvényező erkölcsi életéről és illetőségéről majd hivatalosan szereznek információt a miniszteriumban a kérvényben fűlőszorandó adatok alapján.

— **Milyen idő lesz augusztusban?** Meteor írja: A hónap végével változatosabb idő jön, de csak inkább nyári fűtő esőkkel és kevés lehűléssel vegyest. Júliusnak még hátralévő változása napjai 29 és 30-ika, a melegből a 29-iki a legerősebb hatású Augusztus változása napjai 3-5-6-9-12-13-20-25-27-ikére esnek, amelyek közül a 3-9 és 25-ikiek a legerősebb hatásúak, 3-iki meleg zivataros jeleggel, 9-iki változó lehűléssel a követőleg száraz jeleggel, 25-iki pedig csapadékok ígér, viharos jeleggel. Augusztus nyári jelegű melege hónapnak ígérkezik, amiképpen csak rövidbe tartalmu lehűlési időközöket várhatunk.

— **Véres verekedés.** Véres-fejlett állított be a barcsi csendőre órára f. hó 18-án este felé Dolencsics Lajos 20 éves katorli illetőségű lakos, ki a barcsi főrendszármány mint munkás van alkalmazásban és elpanaszolta hogy lársai véresre verték. A csendőrség nyomozása folyamán kiderült, hogy Dolencsics három társával, névszerint Matolics Mihály, Bordaics Antal és Beliga Mátyással egész délután iftak a barakban s itt állapottban összeszólalkoztak. Dolencsics mérgező lársolt megtámadta s Matolicsot és Brodácist elpofozta, s leszúrással fenyegette mindöket. Mire ők sem lévén restek, támadókat a földre teperték, meggrúdoszták sőt Beliga egy hasab tával úgy találta megütni, hogy a fa eltört, Dolencsics fejé meg beütött. A verekedők föl vannak jelentve a büntető bíróságnál.

— **Fogyasztási adó tárgyalások.** A csurgói pénzügybíró biztos a község bors és hús fogyasztási adótárgyalást folyó évi augusztus 3, és 4-ére tűzte ki a nagyatádi pénzügybíró szakaszhoz, hova az összes községi bírók be lettek rendelve.

— **Játszás közben halál.** Szabás község határában a téglagyárnál f. hó 21-én egyik homok gödörben játszott három gyermek, Horváth Imre téglagyári munkás János nevű

10 éves és Mihály nevű 7 éves fia; — Bakos Józsefnek pedig Béla nevű 10 éves fia, — a gyermekek a gödörben lyukakat vájtak s ennek következtében a part megmozgult és gyermekekre zuhant, a 80 centiméter vastag réteg homok alól mire kiásták őket a két Horváth testvér meghalt, míg ellenben Bakos Béla csak csekély sérüléssel megmenekült. A vizsgálat során kiderült, hogy mulasztás áldozata lett a két gyermek, mert a téglás mester, a gödör bekerítését elmulasztotta.

— **Aki a csendőrséget félrevezeti.** Késő levét issza majd meg ravasz hazugságának Haligát Mihály csokolyi lakos. A jámbor atyai jelentést tett csendőrségnek, hogy lakásából több élelmi azért ellopott, a csendőrség erre erőlyes nyomozást tartott, miközben kiderült, hogy Haligát hazudott, — mert a csendőrség hatóság félre vezetésért feleltetette, — a büntetés majd eszébe juttatta Haligátanak, hogy jobb lett volna a nevéhez hiven hallgatni.

— **Vásári család.** Kalmár Józsefnek nagyatádi lakos Nagybajomban még majus 8-iki vásáron eladott egy tehenet és borjút egy embernek s aki — mint később kiderült — állnevet monodtt be neki, a vételár 300 koronára volt, ebből a vevő 160 koronát fizetelt és 140 koronával adós maradt azon ki-kötéssel, hogy a járulatokat utánvétellel küldje el az eladó, — ezutóbbi így is cselekedett, de a levél visszaszállt, hogy az ípsét nem találják, — az asszony panaszára és körtelára után a csendőrség erőlyes nyomozása dacára sem sikerült a raffinnál gazembert kézrekeríteni, aki jó lehet, nyugodtan élvezi a riska tehen-ínjét vagy az árát, ha tudatásról rajta. Jó lenne már, ha az állattenyésztő gazdaközönség már elhagyna ezen rossz adásvétel szokását amelyet a törvény is szigorúan büntet, de ezen szokás kizárással járul.

— **Tűzek.** Görgeteg községben Kovács Andor Józsefnek istállója mult heten elégett a benn volt gazdasági eszközökkel együtt. Biztosítva volt.

— A gigei szőlőhegyben Bódó János prés-háza színtén a mult heten leégett. Biztosítva volt. A tűz oka ismeretlen.

— **Modern hirdetési iroda.** Ugy a bel-földön, mint a külföldön előnagyon ismerik Leopold Gyula hirdető vállalatát (betéti társaság) Budapest Erzsébet-körút 41. A legnagyobb hirdető cégek és megbízható iroda után eszközölhetik az összes hirdetéseiket, mert kiváló szakértelemmel. Adandó felismeretességgel és felelősséggel pontosan teljesíti az összes megbízásokat.

— **Az újságírás szennázója.** Az Est, az a fővárosban naponta kerán délután megjelenő izlése, bítor szabad és becsülettelap. Ez est új színekkel, új formákkal vág utat az események áradatában és mindenütt ott van ahol szükség van a gyorsaságra vagy az el nem ismert érdem védelmére, és a hol szükségese mutatkozik a bűnök leleplezésének. Az Est újságírói gárdája a legnevesebb újságírókból áll, akik mindent odaadnak a közönségnek, a mit csak független, tisztakezü és a nagy emberi idealokért küzdő újságírók odaadhatnak: szívüket, eszüket és munkájukat; cserébe csak a közönség szíveit kértik. Az est mindennap a legelső délutáni gyorsvonattal indít Budapestről szerkesztést az országba és így az ország minden tájára legalább fél nappal előbb mint a többi fővárosi napilapok és azért előfizetési ára mégis havonta csak 1 koronára 40 fillér. Előfizetést elfogad akár melyik postahivatal elfogad.

— **A főváros legelső minta-zongoraterme.** A zongoravásárló közönség szíves figyelmét felhívjuk Keresztély hírneves minta zongoratermére, Budapest, VI. Váci-körút 21., mely cég évtizedek óta nemcsak a főváros zongora tulajdonosai körében, hanem az egész országban a legnagyobb és méltán megérdemelt népszerűségnek örvend. Hangzatos reklámokkal nem dolgozik e cég, hanem e helyett kitűnő zongoragyártmányainak és világhírű zongoragyárak gyártmányainak a legideálisabb feltételek mellett való elada-

sával teszi napról-napra ismertebbé és kedveltebbé magát. Olvasóink, ha zongorát, vagy pianót akarnak venni, közzöljék ezen számunkat a Keresztély céggel, a honnan teljesen díjtalanul nyernék felvilágosítást és kézhez kapják a cég legújabb árjegyzékét is, melyből a szolid eladási feltételekre nézve tájékoztatást szereznek

— A tavasz és az emberek. Szinte hihetetlen, hogy milyen összefüggésben van a tavasz az ember egészségevel. Ezt a tényt a legújabb orvosi kutatások állapították meg, még pedig a növényvilág fejlődéséről. Kimutatták ugyanis, hogy a növényvilág fejlődése összeköttetésben van a növényzetben sokkal nagyobb mértékben keringő vérell. Mert igen, a növénynek rendes légzése és vérkeringése van, épen úgy, mint az embereknek. És most már könnyen érthető, hogy tavasszal a beteg emberek vérkeringése nem jó, bágyadtak, fáradtak lesznek. Ezért fordul elő a legtöbb betegség tavasszal. Ezen szenciációs témáról érdekesen is dr. Kovács László, az ismert fővárosi hemopata orvos most megjelent könyvében, melynek címe: „A vérgyógyítás és eredményei.” Csak nemrég jelent meg e könyv, már is több ezer példányban fogyott el. Felhívjuk olvasóink figyelmét e könyvre, mert abban minden ember utasítást talál, hogy hogyan óvhatja meg egészségét és elvesztett egészségét milyen úton szerezheti vissza. A könyv ára fűtlen 1 korona, diszes kötésben 2 kor. Megrendelhető minden könyvkereskedésben és a szerzőnél: dr. Kovács László orvosnál, Budapest, V. Váci-körút 18.

CSARNOK.

Wilde Oscar gondolataiból.

Az a gondolat, melyben nincs meg egy veszedelmnek csirája, egyáltalán nem érdemi meg, hogy gondolataink nevezésk.

Az, a ki kitér, gyáva. Megszólik a veszedelem elől. De a mi mai életünkben olyan ritka madár a veszedelem!

A kötelesség teljesítés olyanvalami, a mit másoktól elvárunk, de magunk nem gyakorolunk.

Elég telenség, úgy az egyesek, mint a népek számára, az első lépés a magasabb fejlődés felé.

Cinismus: úgy venni valamit, a mint van és nem úgy a hogy lennie kellene.

A legkritikább dolog ma: valaki, a ki igazán él. A legtöbb ember csak van

Valami átkozott dolog a jó szándék — mindig későn támad.

Sohasem próbáld az asszonyt megérteni. Az asszonyok képek, a férfiak problémák. Ha megakarsz tudni egy nőnek az igazi véleményét — a mi mindig veszedelmes egy kicsit — akkor csak nézd őt, de semmiestire sem figyelj arra, amit mond.

Manapság a férfiak úgy élnek, mint a legényemberek, és a legényemberek mintha férfiak volnának.

HIRDETÉSEK

557 szám 1910 végről.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a budapesti kir. keresk. és váltó törvényszéknek 1910. évi 62507 számú végzése következtében dr. Neuber Ferenc ügyvéd által képviselt Belvárosi lakarekpénztár r. t. javára 150 kor. — fill. s jár. erejéig fogantatosított kielégítés végrehajtás útján lefoglalt és 960 kor. — fill. értécsült következő ingóságok, u. m. rófos áruk, kendők nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a nagyatádi kir. járásbíró, 1910. évi V. 267. 2 számú végzése folytán 150 kor. — fill. tökéletesen ennek 1910. évi márc. hó 5 napjától járó 6%, kamatai 1/2% váltódj és eddig összesen 48 kor. 70 fill. bérben bírálom már megálapított költségek erejéig, Nagyatádon (Széchenyi tér) leendő meglátására 1910. évi augusztus hó 8-ik napjának d. e. 11 órája.

haláridőn közzétetik és ahhoz a vonni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igényelő, szükség esetén becsárán alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatják és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Nagyatádon, 1910. évi július hó 24. napján.

SZABÓ JÓZSEF
kir. bír. végrehajtó.

A REKLÁM

Állandó, ésszerű és ügyes reklámozás minden üzari, kereskedelmi, ipari vállalatnak, üzletnek a lelke, rugója, az életjele-eleme.

Hogyan, hol és mikor hirdethető a leg-sikeresebben legjobban és legolcsóbban, megtudható

LEOPOLD GYULA

hirdető vállalat betéti társaság-nál BUDAPEST, VII., Erzsébet-körút 41. ahol kiváló szakértelemmel, odaadó lelkiismeretességgel és pártatlan pontossággal eszközölnek hirdetések és reklámokat az összes budapesti és külföldi lapokban és naplókban.

256 kitérő naptár kizárólagos bérlete!

Költségvetések és... Telefon
tervezetek ingyen! 12-00

ELADÓ TELEK

Az Iskola- és Árpád-utczák sarkán a volt Ferlindis-féle telek szabadkézből eladó. Tudakozódni lehet.

Krammer Sándor
kereskedőnél

Nagyatád.

Köhöges, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle

PEMETEFÜ CSUKORKÁNÁL.

Vásárlásán azonban vigyázzunk és határozottan Réthy-félét kérjünk, mivel sok hasznaltalan utánzata van.

1 doboz ára 60 fillér.

Csak Réthy-félét fogadjunk el!!

Szőlősgazdák!

Homokon át kötött földön.

A ki borait mindenkor jó áron és hamar akarja eladni, — ártelen Delaware szőlőt szántóföldekre is, és ha a biágyzó tökéletesen pótolja, az ilyen vegyes bor olyan finom lesz, hogy drága és hamar elkel.

Ezt bizonyítjuk, kik már termeljük és bizonyítják a nagy borkereskedők, a kik 60-80-ronaért is megveszik hektóját, ha szakezer hold ilyen teremne is. Permetezés nélkül a múlt évben is pernosporától mentes nagy termést adott (holdanként 35 hektó.)

Vesszőről árjegyzék ingyen és bérmentve.

NAGY GÁBOR szőlőnagybirtokos,

KÖLY Bihar-m. Posta távirda és távbeszélő állomás.

Levelet: magyar, román, horvát, szerb és német nyelven.

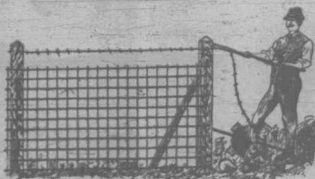
BRADY-féle gyomor-cseppek
A MÁRIACZELI SZŰZ MÁRIA védjegyével ellátva, melyeket Máriaczei gyomor-cseppeknek nevez a nép, harmincz esztendő óta úgy bevéstük, hogy néhányszor felvettük minden háziartásban. E cseppeknek való-érthetetlenül jó hatása van mindennemű gyomorrontás, gyomorfájdalom, székrekedés, fejfájás, gyomorgörvesség, hányás, álmatlanság, vérszegénység és sápkór ellen.
„Kapható minden gyógyszerárban”. Egy kis üveg 60 fillér, nagy üveg 1 K 40 fillér, 6 üveg 5 korona, 3 duplaüveget 4 K 50 fillérért franko küld a készítő BRADY K. gyógyszerára a „Magyar Királyhoz”, Wien, I. Fleischmarkt 1. Depot 241.
Ügyeljünk a védjegyre, a mely a Máriaczei Szűz Máriát ábrázolja, a vörös színű csomagolásra, és az aláírásra, mely az oldalt levő kép másolata.

Egy jó házból való fiú, tanoncznak felvétetik. Benyák Jánosnál Nagyatádon.

Bámulatosan olcsó kerítések!

Hazai gyártmány! — Nem tévesztendő össze a 6 szögletes osztrák gyártmánnyal!

**Mezőgazdák és
szőlősgazdák
figyelmébe!**

**Baromfi-és nyul-
tenyésztők
figyelmébe!**

A mai kor legelősebb, legjobb és legkönnyebben kezelhető sodronyfona, mely az összes eddigi sodronyfonaokat felülmúlja és az összes európai államokban, valamint az Északamerikai Egyesült államokban szabadalmazva van a

Hungária sodronyfona, (Horganyozott sodronyból készül.)

Szállítja: ROTTER BERNÁT NAGYATÁD vaskereskedő cég.

Gazdasági és varrógépek gyári raktára.
A világhírű John-féle szab. mosógépek kizárólagos helyi raktára.

Mindenmely takaréktűzhelyek, a leg-egyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig.

Épületvasalások, vasgerendák.

Stab. bácskai ekék és alkatrészek. Gazdasági vetőmagok.

„Cornélia” és „Sophiana” permetező és alkatrészek. 1. kekkő és raffiaháncs.

Szénkénezgők.

ÉPÍTKEZÉSI ANYAG NAGYKERESKEDÉS.

Jegyzői nyomtatványok nagyraktára.

KÖNYVNYOMDA.

KÖNYVKÖTÉSZET

BENYÁK JÁNOS
NAGYATÁD.

KÖNYV- PAPIR- ÍRÓ
ÉS RAJZSZER
KERESKEDÉS.

Levélpapírok nagy választékban.

RAKTÁRON TARTOK:

Imakönyveket egyszerű és finom kivitelben. Üzleti, jegyzet és zsebkönyveket. Író, fogalmi, itató és levelepapírt.

Rajzpapírt és kartont egész ivekben és felvágva.

Egyszerű és finom dobozlevélpapírt fényképalbum emlékkönyv stb. nagy választékban, nemkülönben mindenmely írókészletek és rajzszerkezt.

ELVÁLLALOK:

Gazdasági, ügyvédi és pénzügyi: nyomtatványok, művek értesítők, gyászlapok, eljegyzési és esketési meghívók a legizlésebb kivitelben.

Értesítések, körlevelek, levélpapírok, a legdivatosabb báli meghívók, névjegyek szóval mindenmely alaku és kivitelű nyomtatványok pontos és izléses elkészítését jutányos árban.

Könyvkötészeti munkák kifogástalanul a legolcsóbb áron készítettetnek.

Hirdetések jutányosan felvétetnek a kiadóhivatalban.

NAGYATÁDI HIRLAP.

NAGYATÁD ÉS VIDÉKÉNEK TÁRSADALMI, GAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAPJA.

A »NAGYATÁD ÉS VIDÉKE GAZDAKÖRÉNEK« HIVATALOS KOZLONYA.

Előfizetési árak: egész évre 8 kor., félre 4 kor., — nyelvére 2 kor., egyes szám ára 20 fillér. —
Megjelenik minden csütörtökön

FELELŐS SZERKESZTŐ:
dr. NEUBAUER FERENCZ

Szerkesztőség és Kiadóhivatal: Nagyatád, Sebestényi-tér.
Előfizetést és hirdetéseket ellátogat még: Benyák János
könyvkereskedése.

Nyári gondolatok.

Hosszu boros, esős, hűvös időjárás után ime egyszerre elkövetkeztek a kutyá-napok: dies caniculares. Itt a kánikula, még pedig legnyomozhatóbb megjelenési formájában. Forrón tüze a nap s tikkasztó hőség van. Levegő helyett perzselő láva éri az ember arcát és tüdejét. A házak fala megannyi nekitüzesedett kemence s a lán behúppad az olvadozó aszfalt puha anyagába. Lihegünk, mint — tisztesség nem essék, mondván — a kutya, akit űző ösztöne megkergetett a mezőn.

Bezzeg aki ilyenkor valahol hűs patak mellett, árnyékos bokrok alján pihen és üdül, elmondhatja Petőfi uraságával: Hála Istennek, olyan meleg van, hogy aki ott kint dolgozik, nem hűti meg magát. A magyar mezei munkás ilyenkor valóban csodát művel, hogy végezni tudja a nehéz munka iszonyu terhét, bámulatos kitartással, ebben a rekkenő hőségben. Nem hűti meg magát, de nem is esik össze, s nem roskad el a páratlan erőfeszítésben, a melyet ilyenkor a nagy munkaidő kíván. De az idegélettel élő városi ember, aki örökösén hajszolja magát a minden téren megnyilvánuló, izgatott versengésben, a városi ember hamar fualadozik s egész szervezetében ugyan-

csak megérzi a nyári hőségnek erőfogyasztó, romboló hatását.

Menekül, aki menekülni tud. A város képe olyan, hogy szinte üresnek látszik. A legtöbb ház csukott redővel és sűrű függönnyel, mintegy vakablakkal bálul bele az utcába, ahol a létért és a mindennapi kenyért küzdő tömeg mozog fáradtan izzadtan és tehetetlen megadással. Míg a mezőn országsszerte most száz meg száz ezer kéz izzik a sűrűs dologlásában, itt a városban ilyenkor csak az a munka folyik, amely megszakítást nem ismer — a többi csak pihog, mint a fáradt madár. A városi élet ilyenkor olyan, mint a félárbocra eresztett hajó — az is inkább csak éjjel mozog, amikor elvonul a perzselő nap sígletinek és csalis berkeinek sűrű zúgát hisz italt és kellemes vidámságot kínál a módos tehetségnek az élnévágásnak, az ifjú öregek és az öreg ifjak számára.

Mindenki szabadulni szeretne, de kit a kénytelenség, kit a köteleesség tart vissza. A képviselőház is meg együtt ül és tanácskozik. A kettős zárló fennen lobog a dunamenti gótpalota ormán, de azt is bizvást félárbocra lehetne eresztetni, oly kevesen mozognak a parlament belső hajójában. A új Ház legnagyobbrészt gazdákból áll: annak

most otthon van a gondja. Ha feljön ilyenkor egy-két napra: akkor is egy föld a talpa alatt, ha nincs is oly veszett hőség, mint mostanában. Mihegyest teheti: szalad vissza haza — s haza gondját a többire bizza, aki itt marad. S aki nem gazda, hanem ügyvéd, író, kereskedő, bankdirektor vagy pusztán csak ur a javából: az is pihenni, nyugodni készül már ilyenkor, a nyárnak enyire előrehaladtott stádiumában.

Szóval: itt a kánikula és a képviselőházban már nagyon megnyilvánul az az őszinte óhaj, hogy legyen vége a tanácskozásnak s következzen el mihamarabb az az üdítő oázis, amelyet nyári szünetnek neveznek a fáradt és kimerül halandók.

És ez az óhaj, amely annyi honfi-kebelből fakad, előreláthatólag nemskorára meg is valósul. Végét ér minden téren a törvénykülvilágot állapít és Szemere Miklós elmondhatja végre, hogy boldog a haza, mert a hon atyái hűsülni és üdülni fognak a széles minden irányban, s vezérek és központok egyaránt erőfeszíthetnek arra, hogy a jövőben jobban, bölcsbben, higgadtan és sikeresebben szolgálják a nemzet egyetemes érdekeit.

Nagyatádi Hirlap tárcája

Az ezüst gyűrű.

Harmincöt esztendeig buja az erdők. Az ország vadonjait úgy ismerie, mint a szülőfaluját. A rózsaszínű hajnalt, a déli napot és a piros alkonyatot az évszázados lombokon keresztül szűrődve látta csak Éles és firkászó szeme, már úgy hozzászokott az erdei homályhoz, hogy mikor kijutott néha a szabadba, sötét szemüveggel tudta csak túlni a napot. És a sárguló mezőket, pipacsos réteket is sötét homályos színen látta csak pompázni szemüvegén keresztül.

Hilinka bácsi — úgy hívták az öreget az erdők melletti falvakban — ritkán mutatkozott. Csak igen nagy ünnepek csalták ki az erdőből az emberek közé. Akkor sem járt népes helyekre; kerülte a kocsimát és templomba sem járt soha. Azt tartotta: erdősnek erdő a temploma, mert ott óvja meg őt az Isten a veszedelmektől.

A nagymarosai erdő mellett egy kis falucska húzódik meg s a távolból úgy fest, mintha néhány törpe házacska volna be-

kelve két egymás mellett emelkedő hely közé, csak a magasan kiemelkedő torony és néha messzire hangzó harangzúgása hirdeti, hogy: népes falucska.

Hilinka nagyon megszerette azt a helyet s mikor csak tehetette, mindig mutatkozott a faluban. Egy ilyen alkalomkor nagy szomszédságban betért egy házba, mely a falu egyik félreeső helyén volt, közel az erdőhöz.

Amikor belépett a társasokapuh egy öreg asszonyka jött eléje szíves szóval:

— Mi jó hozza felétek, erdész uram?

Megszomjaztam, egy korty vizet akar-

— Akár kettővel is. Kerüljön belebb — s hamar szaladt pohárért s friss vizet merített a kutból.

Hilinka bácsi addig leült a konyhában, föltette sötét szemüvegét s pihent míg a vizet kapta.

S aztán mintha jól ismerték volna egymást szóba eleggedtek.

— Eggedül van?

— Eggedül, hisz én úgy-vagyok már husz esztendeig, mióta anyám meghalt. Egy fánom van velem, de az is kint jár, kaspálja a kukoricát.

— Hát a férje ura?

— Itt kissé zavarba jött az öreg asszonyka s nem tudott rögtön válaszni. Csak úgy himezett-hámozott s aztán olyan határozatlan hangon mondotta: Nincs már nekem férjem.

— Hát bizony így nagyon eggedül van — mondotta Hilinka bácsi s részvételt csóválta a fejét, majd folytatta. — En is csak úgy vagyok. Nincs énnekem senkim, se szültem, se család, se rokonom. Egy ideig a puska volt a feleségem, de, hogy megoregedtem, az is terhemre vált s letettem. Most egészen magam-vagyok.

— Szomorú sor az tudom magamról — jeggyi meg az öreg néni. — Mig fiatal ember még megvan valahogy, de mikor már korosabb lesz, nagyon is rossz az, ha eggedül marad. Ha Isten ment megbetegszik, nincs aki ápolja, gondozza, rossz az nagyon.

— Mióta élek? — mondja büszkén az erdész — még nem voltam beteg. Erdész ember nem beteg soha s ha megbetegszik biztos meg is hal, mert azt már akkor semmi meg nem gyógyítja. Jobb levegő az erdei levegőnél nincs a világon sehol, mindentől csak rosszabb van s az erdész, ho-

Uj világok.

Írta: Nagy Zoltán.

Az élet, a maga színet nélkül változó alakulataival és ezen alakulatokat megteremtő, jogi szabályozást igénylő viszonyai-
val új világot, új helyzeteket idéz elő. Az ipar, kereskedelem s különösen a technika haladása, vívmányai belemarkolnak a mindennapi élet viszonyai közé s helyzeteket alkotván meg: rendezést, szabályozást kívánnak. Olyan rendezést, amelyekre a törvényhozó nem gondolhatott, olyan szabályozást amelynek tárgya eddig nem volt.

A közelmult felfedezései közül a villamosáram lopása volt olyan, amely mint ilyen tételes törvény által szabályozva nem volt s csupán joghasonyszerűség után lett megállapítva idegen ingó dolgokként maga a villamos áram s a megállapítás alapján ennek másnak birtokából vagy birtalomból, annak bejegyzése nélkül jogtalan elmulasztása szándékából történt elvétele mint lopás.

S íme a haladó kor, a technika új tárgyat dob szabályozás alá s felveti a léghajózás jogi problémáit, mint olyan, melyet a tételes törvények keretéből kell beilleszteni addig is, míg nemzetközi egyetemes vagy paritáriális vagyis különleges törvény intézkedik róla.

Uj világ a jogtudomány mezején; új jogviszony szabályozása az eddig ismeri jogviszonyok mellett.

Jogtörténelmleg akként áll a dolog, hogy az 1869-ik évben megtartott hágai konferencia, majd később az 1907 évben ugyanott összegyűlt nemzetközi delegátusok megállapított bizonyos egységes elveket, mely elvek mint-iránytadóak kötelezők voltak a külön-külön megalakítandó törvénytervezetek illetőleg az egyezményhez hozzájáruló államok számára. Ugyde ezek az elvek, már természetüknél fogva, csak irányt képviseltek és első sorban közigazgatási és nemzetközi szempontból tekintettel a kérdést. Katonai és vámmági tekintetek toltak előtérbe. Erre belül - vagyonjogi és büntetőjogi szabályozás külön-külön az egyes államok benső intézkedésére - mondhatjuk teljszére - lett bizva.

Es ebben a kérdésben ütköző pont keletkezett a minden modern nemzet elfogadott joga: a római jog- és a modern jog felfogása között. Kétségtelen, hogy a levegő új szabályozás az első megoldásra váró kérdés. Mert a római jog szerint feltétlenül is mindenkit kizáró joga van a föld birtoklásnak a levegő ürre, míg a modern jog az abszolút joghoz azt a tiltó korlátozást teszi; hogy a tulajdonos azonban túlnyi köteles azokat a behatásokat, melyek adott esetben oly magasságban történnek, hogy az ő érdekét nem sérti. Ez az elfogadott jogi álláspont szabályozója azután mindazon viszonylatoknak, melyek a léghajózás vagy repülés folytán a léghajókra s léghajókról és léghajósok ellen bármilyen módon mint kötelelem jelentkezik s jogokat teremt, jogviszonyokat létesít a földtulajdonossal szemben.

Nagyon természetesen, hogy vagyonjogi vonatkozásában ez a kártérítésre vonatkozó első sorban. Mert teljes vagy részbeli kártérítés fejében köteles túlnyi a tulajdonos saját dolgának czipusztítását vagy megsemmisítését. Sőt a másokat fenyegető veszély elhárítása esetén csak aránylagos kártérítést lehet szóni.

Ezt és így alkalmazta joghasonyszerűség folytán más tételes intézkedés hán - adott esetben a magyar bíróság is. Alkalmazás módja, esete volt rá. De nem alkalmazhatta az illetékes kérdésről a nemzetközi jogviszony megoldását, a léghajó utasai magánjogi vagy büntetőjogi vonatkozású viszonyait egyszerűen azért, mert nálunk léghajózás és repülés mindaddig csak tudományos mulatványszámba ment, s még nem lett tevékeny fuvarozási, szállítási avagy más üzleti tevékenység. Ezért, ennek az ideje is belekerültünk így módon magunk is a világ áramlatába, mely nem ismer természeti és földrajzi határokat csak a végtelen levegő űrj amelyet uralni akar.

Es nem kis kérdés, igazán komoly kérdés, hogy az előkezelő új világban a tulajdon, vagyon a testi ésség, nemzetközi egyezmény alapján ugyan, de a nemzeti jog szellemében szabályozva legyen. Ezért kellene előkészíteni a léghajózás jogi problémájának megoldására vonatkozó tárgyi,

jogi adatokat, hogy úgy ne járjunk, mint a villamos árammal, amely mint dolog bűntető jogilag törvényben szabályozva mai napig sincs.

De hiába! Magyar ember volt Palkó Pál is.

Igazságügyi palota.

Elviszik a járásbíróaságot?

Barcs erősen mozog.

Köztudomású, hogy járásbíróaságunk épületbeli elhelyezése teljesen alkalmatlan. A most bérben birt épület tulságosan szűk, alacsony, sötét, egészségtelen. A fekvése sem a legjobb.

Erről csak az tud igazi képet alkotni magának, a ki egy modern bírósági épületet látott. Micsoda termek! folyosók! — és micsoda fogház! — Tessék egyszer betekinteni Nagyatádon a fogházba.

A tarthatatlan állapotot már többször erősen elbát tártá az igazságügyminiszternek vezető járásbírók: dr. Kiszely László. Ugyan csak felhívta az érdekeltakat: a községet és a jelenlegi bérbeadót, hogy nyilatkozzanak a megoldási módokról.

Mult hó 29-én azután végre felkereste községünket és járásbíróaságunkat az igazságügyminiszter megbízásából dr. Záborszky István igazságügyminiszteri osztálytanácsos, hogy a helyszínét megtekintse és a miniszterium ez alapján határozott állást foglaljon ez ügyben.

Dr. Záborszky István megtekintette a jelenlegi járásbíróasági helyiségeket, magyózkodott arról, hogy ezen helyiség teljesen alkalmatlan s így ezekre nézve az 1912. év végén lejáró bérleti viszony többé semmi esetére sem hosszabbítható meg.

Kijelentette dr. Záborszky István, hogy az igazságügyminiszternek határozott szándéka Nagyatádon meg-

va menjen az erdőből, ha egyszer beteg? Nincs azon már segítség. Az elődök is mind így jártak.

— Ez igaz, nagyon igaz, erre nem is gondoltam volna.

— De most már megyek, körül nézek egy kicsit s visszamegyek az erdőbe. — Köszönöm a vizet.

— Nincs mit köszönni-szól utána az asszony. — Ha megitt erre jár el ne kerülje a Lidenit, mert úgy hinak engem. A maga nevé tudom.

— Tudja? No majd betérek itt-ott egy szóra. Hozok egy kis jó gombát, ha újra jövök.

— Köszönöm, az Isten áldja meg!

— Isten áldja! — S ezzel becsapta a maga után a rácsos kaput s elment.

Az uton mintha mögötte messze elmaradt ifjúsága szembe jött volna vele. Milyen elmerült gondolataiba s eszébe jutott egy emlék, egy kaland, emlékeztetésben már kissé szívesvessztett, megfakult s Hlinka bácsi neve hevesebben dobogott. Es hiába akart szabadulni ezeztől a haszontalan hangulatoktól, nem bírt, nem tudott. A Lidenit néi idézte fel talán őket? Hiszen, nem beszéltek semmi olyant, csupán arról pa-

náskodtak, hogy szomorú, hogy keserves az egyedüllet. Egy kicsit még járt-kelt a faluba, azután mintha mi sem történt volna vele, az erdőnek kanyarodott. Mikor beért a fák renetegébe, eszébe jutott, hogy gombát igért Lideni nének. Szemelt a földre szegyezte s kereste a jó gombákat, itt talált egyet, ott is, szépen kivágyta a földből, kisét meglistázta s kabátja zsebébe dugta őket. A gombaszedés volt most minden gondja s örült, ha minél többet szedhetett.

Másmár örömmel állított be Lideni néhez egy nagy csomo gombával.

— Lideni néni, ide nézzen, ez mind gomba s egy egész kis batyut tett az asztalra.

Az öreg asszonyka nagyon megörült, mert hiszen szegényesen voltak ok minden-
nel. Azután leültek egymással szemben, mint régi jó ismerősök a Hlinka bácsi is így érezte magát, mintha teljes életében máshova nem is járt volna, csak ide. Kegyelmesen megfőtte a pipáját, rágyújtott s megeredt a beszélgetés. Eleinte csak lassan vonatoltatt meg-megakadozva, de azután rátaláltak a beszéd fonálára.

— Bizony már a lányom is harminchat esztendő, volna is már kérője sok, de

nem adom. Nem akarok magamra maradni.

— Jól teszi — mondja Hlinka bácsi — Szeretném már látni, mikor jön haza? — kérdi kíváncsian.

— Ha itt marad, most már nem sokára jön, ma korán végez.

— Patalon vesztette el apját?

— Nehéz azt elmondani erdész uram, tán el sem vesztette, tán él is, csak nem tudjuk hogy hol.

— Hogy — hogy, hát volt is apja, meg nem is? — jegyzi meg tréfálkozva Hlinka.

— Ugy van. Volt is, meg nem is, — s valami bánatos árnyék suhant Lideni néni arcára.

— Mondja el hát Lideni néni, hiszen nincsen abba semmi-nőgyatis az öreg.

— Elmondom, jó ember megérti mindennek a sorát.

— Megértim bizony.

— Nem vagyok én már fiatal, nincs mit azon röstelkedni s mintha önmagát akarta volna e szavakkal biztatni, kereken belekezdett a történetbe. Husz esztendő lehettem; akkor is itt laktunk ebben a házban s kijártam az erdőbe nyár idején gombát szedni, ősz táján meg galagalyt gyűjtetni télre. Keresztül kaszál jártam az erdő,

felelő igazságügyi palotát építeni az esetben, ha a község e célra megfelelő telket bocsát a kincstárnak rendelkezésére.

A teleknek kikötött tulajdonságai igazolják, hogy impozáns építkezésre való.

800 négyzetgölgös telket kíván a miniszterium 40 méter, utcahomlokzattal. Egy emeletes, 40 méter homlokzatu épület páratlan lenne. községünkben s annak színelő óriási mértékben emelné.

A jelzett minőségű teleknek természetesen nem szabad eldugott helyen lennie, hanem a község központjában.

Végül kifejezte azt a nézetét is a miniszteri osztály tanácsos, hogy az esetben ha megfelelő telket nem bocsátana rendelkezésre a község, akkor komolyan szóba kerülne a kir. járásbírósnak más községgel való elhelyezése.

Ez a helyzet. Hozzá ugyancsak a mostani időben komoly tanulmány tárgyává tette a miniszterium a barcsi járásbírósgal felállításának kérdését.

Bizonnyá a legelsőbbrendű létkérdésről községünknek van tehát ez esetben szó.

A dolog sürgős, mert a telek ez évben meg kijelölendő, hogy a kelő munkálatok után az 1912 év végére az épület kész legyen.

A községben áll tehát a vásár. Nincs más a fontolgatás. Mindannyiunknak magunkra kell venni ezt a terhet és az megoszva különben sem nagy.

Tiszában vagyunk azzal, hogy szűkös belteli viszonyaink mellett, melyek csaknem monopóliumá teszik azok értékesítését, enni a község az melyre nézve kizárt dolog, hogy illő áron szert tegyen magánaton egy megfelelő telekre.

Itt csak a kisajátítás segíthet. Minden nap megérkezhetik a községhez az igazságügyminiszter felhívása a telek rendelkezésre bocsá-

tása iránt. Akkor azután komolyan meg kell fontolni a kijelölendő helyet és annak kisajátítás útján való megszerzése iránt meg kell tenni a megfelelő lépéseket. Minél előbb, annál jobb.

Augusztus-7.

A fenti dátum nevezetesen Nagyátad társadalmi életének fejlődésében, mert e napon vonul be városunkba az embersport, hogy itt erős gyökeret verve egy új egyesülettel növelje városunk társadalmi életét.

Amint két év óta hangzotatunk e lap hasábján végre testet öltve megalakul a nagyátadi sport egyesület. Eme megalakuláshoz nem válasszatunk volna jobb napot, mint éppen augusztus hetedikét, amikor pestiek, kaposváriak és a vidék roppant nagy érdeklődése mellett, eleven példával illusztrálva mutatjuk be az embersport nemes eszméjének művelését.

Reméljük, hogy eme sportnépszerűsége egy csapásra meghódítja, a közönséget és megnyerjük az alakítandó sport egyesület számára, mely a jövőben hivatalos lesz a testedzést művelni és ezt elterjeszteni. Hogy pedig ez megtörténhesse, azért kérjük, az embersport minden barátját és támogatóját, hogy a verseny napján, délután 2 órakor a Korona Szállóban megjelenni szíveskedjék, hol, a sport egyesület meg fog alakulni.

Ezt követi, aztán a verseny, melyre kérjük a közönséget hogy pontosan fél negykor jelenjen meg, mert éppen a verseny elején kerül elődöntésre, a legklasszikusabb szám a 100 yardos síkfutás, melynek győztese a nagyátadi hölgyek győzelmét díjazta. A versenyen a következő számok kerülnek elődöntésre: 100 yardos síkfutás a nagyátadi hölgyek díjára. A száma olyan nagyszámú nevezés érkezett, hogy három előfutamat kell tartani, ki e szám lesz a verseny legérdekesebb száma.

A győztest nagyon nehéz megőszolni, mert egyformán jó futók vesznek benne részt. Mi úgy hisszük, hogy Steinert (Nagyatádi) dr. Maglódit (B. E. A. C.) Makót (B. E. A. C.) Dr. Simont (K. A. C.), és Rottert (K. A. C.) csak centiméterek fogják egymástól elválasztani. Annál bizonyos, hogy akigynyi akar, annak a távol 11 másodpercen belül kell megfutnia.

E számot súlydobs fogja követni melyben Schmidt, Kassag, Szilvák, Müller, és Makó küzdenek az elsődíjért és a rendező bizottság szép tiszteletdíjért.

Nagyon érdekes lesz a magasugrás is

A győztest Kell Kornél (B. E. A. C.) és Rotter Jeno (K. A. C.) kell keresnünk. Az alakuló Nagyátadi Atlétikai Club díjat nyeri a győztes.

Ezután következik a verseny clojia; a staféta verseny. A száma előre felhívjuk a közönség figyelmét. Nemcsak szépségénél fogva érdekes a verseny szám, hanem azért is, mert itt fog eldőlni, hogy melyik egyesület rendelkezik jobb futókkal. Mi a B. E. A. C. győzelmét jósoljuk, de ezt a kaposváriak nagyon megfogják nehezíteni. A verseny sora az utolsó métereken dől el.

A discovetésben valószínűleg Dr. Simon Imre (K. A. C.) lesz a győztes aki Nagyátad tiszteletdíjat is nyeri a győzelméért.

Az egymegyed angol mérőföldes síkfutásban oly futók állanak startfőh hogy a győztest megőszolni lehetetlen. A verseny Makó, Perich és Krausz között fekszik. Meglepést csak Rotter okozhat. A győztes mindenesetre meg fogja érdemelni a takarékpénztárnak díjat, mert csak 8 másodpercen belül győzhet.

A távolugrás biztos győztese Kell Kornél B. E. A. C. lesz, aki a tüzöltő testület szép díjazta kapja. A helyezéseket Dr. Simon Imre, Perich és Makó fognak kitűzni.

Ezután lez az 1 angol mérőföldes síkfutás meg hívali verseny Makó, Perich és Kovács Jenő (K. A. C.) között.

Az atlétikai versenyt a 220 yardos síkfutás előnyverseny zárja be, melyben Rotter K. A. C. adja valamennyi futónak az előnyököt s így győzelmét végkézzelre lesz kitűzve. A versenygyőztese a főrendező tiszteletdíjat nyeri el.

A versenyek után a két vendég egy-egy első football csapatát lépnek a porondra hogy összemérjék egymással erőiket. Emezők közén Benedek Aladár bíráskodása mellett fog lefolyani, aki a műegyetemi Atlétikai és Football Club tagja.

A Budapesti Egyetemi Atlétikai Club a következő játékosokkal vesz részt a mérkőzésben.

Déry lesz a csapat kapusa, higgadt játékos a biztosan védi a legnehezebb lövéseket is.

Az a két hávéd Maglódi dr. és Máthé lesz; rajtuk nyugszik a csapat egész védelme. Ullrich különösen Máthé fog tetszeni a közönségnek szép, hosszú rugásaival.

Fedezetek Blazsek, Sár és Dermár lesznek. A fedezetsor a csapat leggyőzebb része lesz. A csatársorban két olyan játékos lesz, akik többször játszottak magyarországi válogatott csapatában, Aladár Köhly és Blazsek Dező dr. akik a B. E. A. C. támadását vezetik fogják. A középcsatár helyét Burghardt tölti be, aki a csapat egyik legjobb lövője. Baloszekotó Makó lesz, aki több évig a

néha eltévedtem egészen a másik határba s jó este lett alkonyozsor, mire hazakerültem, mondom husz esztendősen lehettem s már úgy öszleltem járt s én jó messze bent voltam a vadonban, valami ördög viitt akkor olyan messzire engem, már rám alkonnyodott s én hazafelé igyekeztem. Egyszer csak szembe láttam magam egy szép szál legénytel. Sohse láttam, azt se tudtam hová való. Csak azt láttam rajta, hogy magyar ember volt, hogy szembe kerülök vele, megszólított, hogy hová tartok, mondom: hazafelé. De ő csak nem engedett az utamra, hanem hozzám szegődött s velem jött. Azt mondtam, hogy elkísér. Én féltem tőle, de aztán láttam, hogy nem veszedelmes ember, hát ellérelkölöztem. Már sötétedett és mi még mindig messze bent voltunk az erdőben. Aztán, hogy-hogy nem, valami fákkal sűrűn benőtt völgybe jutottunk s leültünk pihenni, s ő hozzám simult és simogatótt s észre sem vettem, egyszer csak megcsókolt s az ujjamra akarta húzni a gyűrűjét; szép piros köves ezüstgyűrű volt, de én nem akartam elvenni.

Hilka bácsit valami nyugtalanság fogta el s közbe vágott.

Aztán azt mondtam, hogy lenné-e a feleségem?

„Lidi néni szemei megélenköltek s megletetten szólt:

— Igen azt mondtam, Aztán a legény vállára hajtotta fejét folytatva Hilka.

— Így volt.

Aztán nagy vihar keletkezett.

— Igen nagy vihar, villámolt, dörgött.

— És megeredt a zápor.

— Lidi néni elcsapadt.

— Honnan tudja?

Hilka csak folytatta:

— És közbebe leltőt a villám, és egy hatalmas fát ketté hasított.

— Jézus Mária, honnan tudja ezt?

Kérdi magánkövető Lidi néni.

— És maguk egy sűrű bokorba bujtak a vihar elől s ott egymáshoz simulak mint két gerlice.

— Mint két gerlice — ismételte könygyes szemekkel Lidi néni.

— Amig a vihar elűl.

— Lidi néni törölgette a szemét.

— Aztán megszűlelt a gyermekeim.

Egy darabig csend van, az öreg Hilka szemére is oda szökött egy könygyes, óvatosan letörli széles tarka zsebkendőjével

és aztán odanyújtja Lidi néni elé a jobb kezét:

— Ez volt ez a gyűrű, ugy-e?

— Lidi néni — nézi-nézi és forgatja Hilka öreg ráncos kezét.

— Ez a Jézuskám, és ám, a piros köve is ez: s a hangja remegett.

Aztán nézte Hilka arcát. A két öreg tekintete találkozott egymással s épúgy láttak egymást, mint akkor régen, távoli időkkel ezélt az erdőben, amikor először találkoztak.

— Hát te voltál az — kérdezte remegő hangú Lidi néni.

— Én voltam Lidi.

— És mind a ketten sírva egymásra borultak s hogy kislát magukat, Lidi néni odaszólt Hilka bácsához.

— Mindjárt itt lesz a lányunk, majd meglátod milyen szép lett.

Alig, hogy ezt kimondotta, becsapódott a rácskapu, Lidi néni kitögyögött fiatal rugókongással az udvarba s eleje kiáltott a hazakerző lányának.

— Zsuzsikám, gyere hamar, megjött az apád! . . .

Írta: Peterdi Ándor.

Magyar Atlétikai Club első csapatában játszott. Blazsek II. egészíti ki még, az amúgy is erős csapatáról.

A Kaposvári Atlétikai Club játékosai a következők lesz: Kun Manó védi a kaput. A macskajátékos játékos vakmerőségével sokszor ragadja majd tapsra, a nézőket. Péter Lajos a balhátvéd szerepét tölti be a csapat legjobbjátékosaként. Mellovársai Jekai a jobb-hátvéd Szlovák József. Ő a csapat kapitánya igen rutiniolt játékos a biztos rugásai vannak. Jobbfedeztet Betnár Lajos lesz, ő a fedezetor leghigadtabb játékos, biztos beadásaival nagy hasznára van a csatlársornak.

Wagner Ede középfedezet aligkét év óta játszik a csapatban. Szép, hosszú rugásai a biztos fejletéka nagyon fognak tetszeni a közönségnek.

Balfedezet Trabballa Imre lesz a csapat legalsársabb tagja. Biztosan fogja az ellenfél csatlársorának jobb szarmát.

Balszlócsatár Károsvits János lesz, gyönyörű beadaival nagyon sokszor hozza veszélybe az ellenfél háátát.

Szilágyi Imre lesz a balösszekötő a csapat legalsársabb tagja, kitűnő lövő a nagyon szépen játszik össze szlsőjével.

A jobbsszló Dr. Simon Imre lesz, aki gyors lerohanásaival a pontos centereissével nagy létsáma van a csapatnak.

A jobbösszekötő szerepét betöltő Rechnitz Sándor a csapat legösszetettebb játékos. Alig pár hónapja került be a csapatba. A középcsatár helyét Rotter Jenő tölti be.

Versenyekről a Korona szállodában társasvacsora lesz melyen városunk minden számbavező tagja megjelenik. Ekkor fogják a szép díjakat a győzteseknek átnyújtani.

Az estély táncmulatságs kíséresnek tgerkezik a úgy tudjuk, hogy atlétikán megakarlják mutatni, hogy nemcsak a zöld gyepen állják meg helyüket, hanem a síma parketten is.

HIREK

— **Uj központi választmányi tag.** A vármegye törvényhatósági bizottsága f. hó 1-én Barakonyi Károlyt a központi választmány tagjává választotta meg.

— **Eljegyzés.** Dr. Gasparics László sepsiszentgyörgyi kir. aljárásbíró eljegyezte Schmid Cornelt, Schmid Károly körorvos kedves leányát Nagyatádon.

— **Jutalmazások.** Somogyvármegye közmbvelődséi egyesülete a magyar nyelv kíséres tanításiért, Ritter Bertendek hercsényei, Márkus Károly háromfai néptanítót, valamint Vehoists Gususzatné taranyi óvónőt 50-50 korona jutalommal tüntette ki. A magyar nyelv kíséres elajánlásaért 30 tanultól fejekint 2-2 koronával jutalmazta.

— **Uj olvasókör.** A m. kir. Belügyminis-terium Tarany községsben alakult „Polgári Olvasókör” alapszabályait jóváhagyta.

— **Kinevezés.** Somogyvármegye főispánja a taranyi körjegyzőségbe anyakönyvvezető helyettesre Korkápalagi Elemér okleveles sepdjegyzőt nevezte, megbízván őt a születési, házassági és halotti anyakönyvek őmlő vezetéseivel és házasság kötéseivel.

— **Sorozás napjának kitűzése.** A honvédelmi ministerium rendeletével kiadott utiter szerint a sorozás Nagyatádon folyó évi szeptember 22, 23. és 24-én fog megtartani részletes beosztás a jövő számban.

— **Öngyilkos gazda.** Mike községsben folyó hó 2-án Pap Lőrinc földműves gazda, volt községi bíró, mikel lakost saját pajtájában felakasztva találták, a kötelel mikor elvágta és a hurok nyakáról levették még életben volt ugyan, de már segíteni nem lehetett az orvost már csak a halált constaltatta. Az öngyilkosságot okát annak tudománlják, hogy a szerencsétlen gazda bírók adás-vételei nem jól sikerültek és ez kergette a halálba.

— **Petruska Juliska k. a. angol és német órákat ad előnyös feltételek mellett.** Található Nagyatádon Kossuth Lajos utca 179 sz. alatt egész nap. Házakhoz is elmegy.

— **A rokkant-egyetel uj fiókja Somogyban.** Somogyvármegye alispánja a magyar

országi munkások rokkant és nyugdíjgyletének azon bejelentését, hogy Babócsa községsben fiókpenztárat létesített tudomásul vette. Az egyletnek az országban ez a 342 ik. Somogyban a 8-ik fiókpenztára.

— **A vidéki szlnészet rendezése.** A vidéki szlnészet szerveztetésben az ősszel kezdődő színházi évadó több újítást hoz. Festelich Andor gróf országos szlnészeti főfelügyelő a szntársulatok kerületi rendszereiben is több reformot vitt keresztül. A legnevezesebb ezek között az, hogy a kerületi igazgatók számát tízről hétre redukálta. A zala-somogy-tolna-baranyai kerületnek a jövőben is Fehér marad az igazgatója.

— **A rinya folyó áldozata.** Dedics József bocsorosság Liptód Baranya megyei illetőségű alig 4 napig volt Nagyatádon Filóp Pál bocsorosszester alkalmazottja, midőn f. évi július hó 31-én a Rinya folyóban az úgynevezett szabadsájdónál furdött és furdés közben a vízbe fulladt. Az ott furdódó gyermekek adták hírl, a kik látva a veszélyt futva menekültek onnét el. Holtestét még aznap Vráncs János rendőr kivette a vízből. Temetése augusztus 1-én 4 órakor volt, a mibe a szlet is megérkeztek.

Meghívó a nagyatádi sportkedvelő ifjúságnak dr. Sztetsey István parancsnoksága alatt álló nagyatádi önk. lözölő testülettel karöltve 1910. augusztus 7-én rendezendő atlétikai és football mérkőzéssel valamint táncmulatsággal egybekötött füzölő ünnepélyére. Védnök: vízei Talján Andor, elnökség: Barakonyi Károly, Ghimessy László, dr. Grünbaum Náthaniel, Kun János, Rotter Bernát, Reich Jenő, Steiner Miksa, dr. Weiss Jakab, dr. Schwartz Mihály, pályaorvos: Jurg, elnök: nedelici Horváth Jenő, tagok: dr. Bienefeld Mór, dr. Mike Imre, Kovács Gyula, Rotter Sándor, titkár: Madai Ferenc, pénztárnok: Dolenc István. Műsor: 1910. augusztus 7-én délután fél 4 órakor a Zrínyi-utcai ujonan létesített versenypályán atlétikai versenyek és football mérkőzés a »Budapesti Egyetemi Atlétikai Club» és a »Kaposvári Atlétikai Club» között. Egyéni versenyek: 1. 100 gyard sifutás, 2. Discoavetés, 3. egyenleg angol-mértöldes sifutás, 4. 4-szer 100 méteres stafébfutás, 5. Magasugrás, 6. Távolugrás, 7. Súlydobás, 8. 220 gyard sifutás (előnyverseny), 9. szerelési gyakorlatok bemutatása az önk. lözölő testület csapata által. Este 9 órakor táncmulatság a »Korona-szálloda» összes helyiségsében, melyre csupán meghívó elmutatása ellenében adának ki jegyek. Ugy a versenyen mint a táncmulatságon elsőrangú zene. Belépő-díjak: Déltáti versenyre: ülőhely 1 kor., állóhely 50 fill., estli táncmulatságra: személyjegy 1 kor. 20 fill., családjegy 2 kor. 60 fill., úgy déltáti, mint estére érvényes személyjegy 2 kor. Részletes program a helyszínen.

— **Sértésvész fellépte.** Henész-Ujkat pusztán a sértesek között gyanus betegségtünetek között több elhullás történt, mely tünetek a sértésvésznek constáltak, minek következtében ezen területről ki- és oda-bejártai tilva van.

— **Tűzek.** Rinyakováci községsben mult hó 28-án délben Molnár János pajtája kigyuladt és a benne volt takarmány és gazdasági eszközökkel együtt leégett. Biztosítva volt. — Lábod községsben mult hó 24-én Horváth Imre nagy gabna kaznya leégett éppen akkor mikor a nép templomban volt. Biztosítva volt. — Bolhá Szentlászló puszt

Rendelésszerüen

készült

átmeneti kabátok

felöltők,

utczai öltönyök,

elsőrangú kivetelben és jutányos áron

kapathatók

Deutsch F. Károly

és Társa

férfiszabóknál

BUDAPEST,

IV., Ferencziek-tere 2.

tán múlt hó 22-én az uradalmi szerűskertben 22 horgya lakarmány elégett. Biztosítva volt. A tűzek többnyire gondatlanságból keletkeztek.

— **Megfélemlített német sógor:** Mike községben múlt héten Szandner Kristóf és Böhm Sebestyén mikai lakosok összeszólakoztak, mielőtt kifolyólag Szantner Böhm Sebestyént megölésse fenyegette, aki úgy megijedt mint egy kis gyermek, hogy lo-csolással lerítette eszméletére, a szegény nyul szívű embert.

— **Csendőség lovasítása.** A m. kir. honvédelmi miniszter elrendelte, hogy minden járási székhelyen levő csendőrségi két-két lovat kap, hogy sürgős esetekben lövőnaggyorban vezethessék be a nyomozásokat illetve az áldozatok könnyebben történhes-senek. Azonban miután istállók még nem állának rendelkezésre a kincstárnak, mert a bérbevetélnél a gazdák túl magas haszon-bért kérnek s így építése kerül a sor, tehát egyelőre függőben maradnak a lóki-osztások.

— **Betegek akik borbajokban,** reumati-kus bántalmakban, szivbajban, anyagcsere, gyomor, vesébajban szenvednek, továbbá idegbetegek, csodás és eredményes gyógyulást találnak a Tamassy-féle Park Szanatóriumban, Dunaharaszti. Pest megye. Hogy úgy a középosztályának, valamint a szegényebbek hozzájuthassanak ezen inté-zés elősegítésére, az árak a le-het-legolsóbbak. Külön szobában egy napra fizet a beteg 10 koronát, ezért kap lakást és kiszolgálást kívül reggelit, ebédet uszont, vacsorát, orvosi előírás szerinti. Az orvosi kezelést, fürdőkort és egyéb-gyógyintézkedést nem fizetnek a szegény betegek külön semmit, ez a napi 10 koronában benne foglaltatik. Szegénysorsuk mind-ent napi 7 koronáért kapják. Aki beteg-ségből gyorsan és alaposan ki akar gyógyulni kérjen felvilágosítást: Tamassy Park Szanatórium igazgatóságától, Dunaharaszti, Pest megye.

647 szám 1910 végén.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a kaposvári kir. tör-vényszéknek 1910. évi 597 P. számú vég-zése következtében dr. Neuhöfer Ferencz ügyvéd által képviselt Bogner József javá-ra 165 kor. — fill. s jár. erejéig foganato-sított kielégítés végrehajtás után lefoglalt és 690 kor. — fillere becsült következő ingó-ságok, u. m. kendők, ággyitörök s rőfös árak, nyilvános árverésen eladhatók.

Mely árverésnek a nagyatádi kir. já-rásbíróság, 1910. évi V. 46/4. számú vég-zése folytán 165 kor. — fill. tökéletesítés ennek 1909. évi nov. hó 18 napjától járó 6. — kamattal és eddig összesen 56 kor. 60 fillérben bírólag már megállapított költségek erejéig, Nagyatádon (Széchenyi tér) leendő megtartására

1910. évi augusztus hó 19-ik napjának d. e. 11 órája.

határidőül külfeltek és ahhoz a venni szán-dekózók ezenel oly megjegyzéssel hivatal meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet leg-rőnek, szükség esetén becsáron alul is el-fognak adni.

Amennyiben az elővezendő ingó-ságokat mások is le- és felül foglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. ér-telmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Nagyatádon, 1910. évi aug. hó 1 napján.

SZABÓ-JÓZSEF
kir. bír. végrehajtó.

1557 sz. 1910. tkv.

Árverési hirdetmény kivonat.

A nagyatádi kir. járásbíróság mint te-lekőnyvi hatóság közhírré teszi, hogy a nagyatádi takarékpénztár részvényitársaság végrehajtónak Szalai János tamás vég-rehajtást szenvedő elleni 91 korona tökéle-veletés és járuléki iránti végrehajtási ügy-ben a kaposvári kir. törvényszék (a nagyatádi kir. járásbíróság) területén levő Alsósegéd községben fekvő az alsósegédi 100 számú telekajegyzőkönyvben A. I. alatt felvett 129 helyrajzi számú ingatlanból a Szalai János illetőségére azon feltétel alatt, hogy az ár-verés által a B. 6 alatt özvegy Szalai Ist-vánné született Tóth Erzsé javára bekebe-lezett özvegyi jog nem érintetik.

A nagyatádi járási takarékpénztár részvényitársaság és Györfi József Sándor csatlakozott végrehajtók követelése be-hajtása végett is 604 koronában — ezenel megállapított kiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt in-gatlan az

1910. évi augusztus hó 17-ik napjának d. e. 10 órákor

Alsósegéd községvárosán megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiáltá-si ár 2-3-án alul eladni nem fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 107. — árt vagyis 60 korona 40 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42 §-ában jelzett árfojlam-mal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 szám alatt kelt igazságügy-ministeri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadék-kepes-értékpapírban — kiküldött kézzel kéz-letelni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánálpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéssel kiállított szabálysze-rű elismervényt átszolgáltatni.

Nagyatád, 1910. április hó 28-án. A kir. járásbíróság, mint telekőnyvi hatóság. Dr. SZABÓ J. k. kir. járásbíró.

Kiadvány hitelem: EGYED ltkvezető.

A REKLÁM

Állandó, észterli és ügyes reklámozás minden gyári, kereskedelmi, ipari vállalatnak, üzletnek a lelke, rugója, az éllett eleme.

Hogyan, hol és mikor hirdethető a leg-sikeresebben legjobban és legolcsóbban, meg tudható

LEOPOLD GYULA

hirdető vállalat betéti társaság-nál BUDAPEST, VII., Erzsébet-körút 41. ahol kiváló szakértelemmel, odandó lelki-smeretességgel és pártatlan pontossággal összes közölnék hirdetéseket és reklámokat az összes budapesti és külföldi lapokban és napilapokban.

256 kilátónaptár kizárólagos bérlete!

Költségvetések és . . . Telefon
tervezetek ingyen! 12-06

ELADÓ TELEK

Az Iskola- és Árpád-utcák sarkán a volt Ferlindis-féle telek szabadkézből eladó. Tudakozódni lehet.

Krammer Sándor

kereskedőnél

Nagyatád.

Köhöges, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle

PEMETEFÜ CZUKORKÁNÁL.

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és hathozottan Réthy-félet kérjünk, mivel sok haszontalan utáztata van.

1 doboz ára 60 fillér.

Csak Réthy-félet fogadjunk et!!

Szőlősgazdák!

Homokon át kötött földön.

A ki borait minden-kor jó áron és hamar akarja eladni, éltesen Delaware szőlőt szántó-földekre is, ésha a hiány-zó tökelt ezzel pótolja, az ilyen vegyes bor olyan fi-nom lesz, hogy drága és hamar elkel.

Ezt bizonyítjuk, kik már termeljük és bizo-nyítják a nagy borkereskedők, a kik 60 80 ko-ronáért is megveszik hektóját, ha százezer hold ilyen termesse is. Permetezés nélkül a mult év-ben is perenoparától mentes nagytermést adott (holdanként 35 hektó.)

Vesszők! árjegytek ingyen és bérmenten.

NAGY GÁBOR szőlőgyógyász, birtokos.

KÖLY Bihar-m. Pósta távirda és távbeszélő állomás.

Levelezés magyar, román, horvát, szerb és né-met nyelven.

BRÁDY-féle gyomor-cseppek

A MÁRIACZELI SZÜZ MÁRIA védjeggyel ellátva, melyeket Máriaczeli gyomor-cseppeknek nevez a nép, har-mincz, esztendő óta úgy bevaltak, hogy nélkülözhetetlenek minden háztartásban. E cseppeknek utó-lérhetetlenül jó hatása van min-dennapi gyomorfájdás, gyomor-erőgés, széregedés, le- és gyomorgörögés, hányás, álmat-lanság, vérzegénység és sá-p-kór ellen.

Kapható minden gyógyszer-tár-ban. Egy kis üveg 20 fillér, nagy üveg 1 K 40 fillér, 6 üveg 5 korona, 3 duplaüveget 4 K 50 fillérért fran-ko küld a készítő BRÁDY K. gyógyszer-tára a „Magyar Királyhoz”, Wien, I. Fleischmarkt 1, Depot 241.

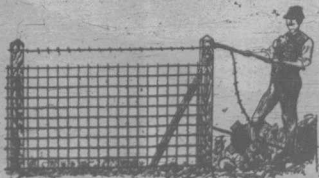
Ügyeljünk a védjegyre, a mely a Máriaczeli Szűz Máriát ábrázolja, a vörös színű csomagolá-sra, és az aláírásra, mely az oldalt levő kép-mágotat.

Egy jó házból való fiu, tanoncznak felvétettik. Benyák Jánosnál Nagya-tádon.

Bámulatosan olcsó kerítések!

Hazai gyártmány! — Nem tévesztendő össze a 6 szögletes osztrák gyártmánnyal!

**Mezőgazdák és
szőlősgazdák
figyelmébe!**

**Baromfi-és nyul-
tenyésztők
figyelmébe!**

A mai kor legolcsóbb, legjobb és legkönnyebben kezelhető sodronyfona, mely az összes eddigi sodronyfonaokat felülmulja és az összes európai államokban, valamint az Északamerikai Egyesült államokban szabadalmazva van a

Hungária sodronyfona, (Horganyozott sodronyból készül.)

Szállítja: ROTTER BERNÁT NAGYATÁD vaskeres-
kedő cég.

Gazdasági és várrógepek gyári raktára.
A világhírű John-féle szab. mosógépek kizá-
rólagos helyi raktára.

Mindenemű takaréktűzhelyek, a leg-
egyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig.

Épületvasalások, vasgerendák.

Stab. bácskai ekék és alkatrészek. Gaz-
dasági vetőmagok.

„Cornélia” és „Sophiana” permetező és
alkatrészek. P. kekkő és raffiaháncs.

Szénkénezgők.

ÉPÍTKEZÉSI ANYAG NAGYKERESKEDÉS.

Jegyzői nyomtatványok nagyrafiára.

KÖNYVNYOMDA.
KÖNYVKÖTÉSZET

BENYÁK JÁNOS
NAGYATÁD.

KÖNYV-, PAPIR-, ÍRÓ
ÉS RAJZSZER
KERESKEDÉS.

Levélpapírok nagy választékban.

RAKTÁRON TARTOK:

Imakönyveket, egyszerű és finom
kivitelben. Üzleti, jegyzet és zsebköny-
veket. Író, fogalmi, íratós és ívlevélpapírt.

Rajzpapírt és kartont egész ívekben
és felvágva.

Egyszerű és finom dobozlevélpapírt
fényképalbum emlékkönyv stb. nagy vá-
lasztékban, nemkülönbön mindennemű
írókészletek és rajzszereket.

ELVÁLLALOK:

Gazdasági, ügyvédi és pénzügyi:
nyomatványok, művek értesítők, gyász-
lapok, eljegyzési és esketési meghívók
a legizlésebb kivitelben.

Értesítések, körlevelek, levélpapírok,
a legdivatosabb béli meghívók, névjegyek
szóval mindennemű alaku és kivitelű
nyomatványok pontos és izléses elké-
szítését jutányos árban.

Könyvkötészeti munkák kifogástalanul a legolcsóbb áron készíttetnek.

Hirdetések jutányosan felvétetnek a kiadóhivatalban.

NAGYATÁDI HIRLAP.

NAGYATÁD ÉS VIDÉKÉNEK TÁRSADALMI, GAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAPJA.

A "NAGYATÁD ÉS VIDÉKE GAZDAKÖRÉNEK" HIVATALOS KOZLONYA.

Előfizetési árak: egész évre 8 kor., félre 4 kor.,
Évredő 2 kor., egyes szám ára 20 fillér.
Megjelenik minden csütörtökön

FELELŐS SZERKESZTŐ:

dr. NEUBAUER FERENCZ

Szerkesztőség és Kiadóhivatal: Nagyatád, Széchenyi-tér.

Előfizetést és hirdetéseket elfogad még: Benyák János
könyvkereskedése.

A magyar zseni.

Hogy nincs magyar aviatikus: ebből a magyar szellem alkotó képességére szeretnék újságomból beszélgetni. Pedig az aviatika nem nem alkotás, hanem sport. Amikor azonban éppen most Bánki Donát nagyszerű új technikai tanulmányokkal lép föl amikor Puskás Tivadar csak nem rég fedezte föl a telefonhírmondót Kossuth Lajos Tivadar pedig a vasutépítés terén teszi új felfedezések által a nevét a technikusok közé, az x sugarak felfedezője Lénárd Fülöp a legkiválóbb fizikusok egyike, szintén magyar ember, éppen úgy, mint ahogy a magyarság diadalát jeleníti, Goldzieher Ignác, Vámbéry Armin, König Gyula, Eötvös Loránd, Munkácsy Mihály, Fadrusz, János, Semmelweis Ignác, Bolyai Farkas minden dicsősége. Ezek a nevek az európai kultúra történetében a legkiválóbbak közül valók s mindegyik nevét tudomány és a művészet terén irányváltást jelent. Bolyai Farkas, aki a matematikát és Semmelweis Ignác, aki az orvostudományt átalakítja a maga hatalmas jelentőségű tudományos felfedezéseivel, a magyar fajra hoztak dicsőséget. De ez a dicsőség egyszerre mind a bizonyossága is, hogy az a nemzet részese annak a hatalmas

mas kulturmunkának, amelyet az európai társadalom ma végez és, hogy ebből a munkakodásból nem vonja ki magát, hanem sokkal nagyobb részt vállal magára, mint amilyennek teljesítése arányainál fogva kötelessége volna.

Eppenséggel nem lehet tekinteni, mintha a magyarságnak ez a munkája újabb eredt volna. A kocsit, a szesbőrt és a gyula föltalálását mondják a legújabb kutatások a magyar elme diadalának. Attól, hogy Mátyás király alatt egy magyar ember új járművet fűzőzött föl Kossuth Lajos Tivadar újítását a vasuti technika terén, természetes ut vezet. A magyar faj megőrizte tehetségét, munkabírást és találgatóságát századoknak viharain keresztül. Míg más nemzetek a békességet élvezték ez a nemzet harcolt értük. Míg más nemzetek szabadak lettek, addig a magyar nemzet rabszolga lett miattuk. Míg más országnak fejlődtek, gyarapodtak, addig ezt az országot kirabolták, kifosztották. S mindenre bajok, viharok és küzdelmek közepe ez a nemzet megőrizte az energiáját és megtartotta az életkedvét. Soha ajándékot nem fogadott el a nyugt európai kultúrmentektől, mindig meghízott az okért az eredményekért, amelyet ő nyert tőlük. A tudomány terén, a művészet terén az

irodalom terén adott annyit az európai kultúrának, mint amennyit az szolgáltatót a számára. Mindazokért a matematikai eredményekért, amelyekre évszázadokon át fölkatott a tudomány s amely tudásnak ekként a magyarság is részese lett, bőven adózott Bolyai Farkas, éppen úgy, mint a nyelvtudomány eredményeiért Goldzieher Ignác, vagy az orvostudományért Semmelweis Ignác.

Ezeket a tényleket letagadni nem lehet a magyarság egyetlen elenségének sem. Amidőn a magyar faj kulturális értékeit számadást csinálnak, ezekről az igazságokról nem lehet megfeledkezni s ezeket az eredményeket a magyar faj tehetségének és munkájának a számlájára kell írni. Ennek a nemzetnek jövőendő feladatát ezek az eredmények igazolják legjobban. Meg kell erősödni, hogy azokat a tehetségeit, amelyeknek bővében van, értékesítse is. Nálunk a tehetségek javát a legértékesebb férfiak munkájukkal a politika emésztí föl s effélé tereődik az emberek figyelmé. Azak küzdelem, amelyet a nemzetek a tudomány és művészeti alkotások terén érvényesíthetnek. S ennek ellenére a a magyarságnak még sem kell szégyenlenie a maga kulturális munkáját. Faj tehetségei följene mindig kilábalni, akár Bolyai Farkasok, akár

Nagyatádi Hirlap tárcája

Augusztus 7.

— A versenynaptól —

Nem tudom én, hogyan kezdjem Magasztalni, e nagy napot? S személyeket, hogy kik voltak A győztesek és a nagyok

Az idő is szép volt. Kedves, Példáan viselte magát, És a nap fölönkre küldé A legbájosabb mosolyát.

De bájosabb arcmosások Sugároztak kűnn: a téren... Általános elégtéttség Ömlött el, a tenger népen.

Az atlétáknak: Hozsanna! Kik élvezetét nyújtatok. — Az ég sokáig éltesse. A BEAC-ot a KAC-ot!

És mind a "derék versenyzőt! Akik rúgák... futak... dobak. Fáradtságot nem ösmervé, A „baber-ért" viaskodtak.

Versenyt élvezetek után Következett: egy est krémje.

Melyre sok hölgy epedve várt; A fenséges táncestélyre.

Eljötték Vénus-ok, Vesták, És eszobontó szép asszonyok; Rózsás arcu, tüzes szemű, Közöttük járó angyalok...

A rózsás bálterem fölén, A levegő megélt fölrel; Csabos női kacagással; Leiket báljoló örömmel.

És a sok szép egyvelegbe Szívhez szóló zene röpül. A táncrahívó muzsika Szavának, de sok szív örül.

Andalító zene szárnyán, Keringnek a dőlő párok. De sok harmatos ajakról, Repülnek el, s hajtások...

Az idő is szált, elrepült: Nem tart örökké az idő! Az elbúvó éj után, Jó a reggel, nap sugaron.

És felelevenltek a lelkek, Búsán gondolva az éj-re, Amely elszált... s vissza hagyta, Szép emléket, a szívükbe...

Körös.

Rózsailat.

Akármi legyenek, ha nincsen tökéletes igazam abban, hogy Locsmándy Gerő nagyon érzékenylelkű és nagyon szomoró ember volt. Jó, jó, igaz hogy nem mindig viselte magát úgy, ahogyan a szomorú vérbeli emberek viselkedni szoktak. Igaz. Hízen majdnem minden éjjel hatalmas ricsallt Kovácsolt össze dicső barátival: a nagyfejű Pinka Mukival, aztán az erősen húzomosan rohógó Lépy Dedével, különösen pedig a ferdeorru Servtessy Simonnal, aki legközelebb állt mindig a szívéhez.

Igaz az is, hogy ezeken a murikon csodálatosnál csodálatosabb ötleteket produkált és azokon nagyokat nevetett az emeltet urakkal együtt. Egyszer olyan sajtósága fehér, egyfelől edényben oldotta fel a bort, amilyen az almukból felriad emberek annyi előszerzetettel használnak, máskor meglát papírmeséből készült halat tételt a vendégei elé. Ismét máskor guml arábikummal odaragasztotta őket a székekhez, amikor már tökrészek voltak, sőt végül arra is rávetemedett, hogy olyan aranyárga bor adatot a vendégeinek, amit előzetesen már egyszer meglittak.

Semmelweiss Ignácok, akár pedig Bánki Donátok képviseljek is ezt a lehetőséget, ennek a nemzetnek az érdekét.

Az új polgári perrendtartás.

Írta: Nagy Zoltán.

Mérsz valtkozás számba menne Székely Ferenc igazságügyminiszter által a t. Ház asztalára felett ködexet a nagyközönség számára csak ismertetni is. Idő, tudás és képesség kell ehhez. De talán részleteiben, egységében és összefüggésében nem is érdekli úgy a nagyközönséget, amely az igazságot többnyire csak saját esetében keresi s nincs fogékonysága, tudása, ismerete az igazság keresés mikéntjének, az ugynevezett alaki jognak megismerése iránt. Mert az új perrendtartás az alaki jog; az illetékeség, a perfolgas, a bizonyítás és jogorvoslat kérdéseit szabályozva egységes eljárást akar megteremteli.

Egységes eljárás, az a vezér motívum. Mert ne feledjük, hogy hat tételes törvény és hét miniszteri alaprendelet szabályozta eddig a polgári eljárást. Valóságos labirint volt még szakember számára is, amely labirint ösvényeit még szakemberek sokszor átláthatatlanná tették a nem ritka felsőbb bírót ellentétes határozat.

A javaslatot egységesít akar teremteni. Egységet az egész bírói eljárásra. Emellett gyorsra, olcsóvá és megbízhatóvá tenné az igazságszolgáltatást.

Mert mint volt eddig? Lassú, nehézkes, méregdrága és költséges s bizony-bizony megbízhatatlan volt az igazságszolgáltatás. Jólismert, tisztességes ember számára annyira megpróbáltatás, hosszú időn keresztül tartó igazságot igen sokszor csúfolás; rossz-hiszemű, ravasz emberek szerencséségeik.

Részletezni kellene, ha elősorolnánk, miképpen rendezte a javaslat a hataskörök, mért emeli fel a per értékhatárát, rontja meg a jogorvoslatot a mely eszközökkel veszi csak illetékesre a kezelési tökök tengerében fulladó bírót. Részletkérdés számba megy a szóbeliség és közvetlen elvénél a megvalósítása, a könyvkirovonlat illetékessége, a bírósági szervezet és tanács

tajai számának változása, illetve leszállítása. Mindenről hasabokat, köteleket lehetne írni, ha volna, a ki azt elolvassa. Ugyde a modern kör gyermekei impresszionisták. Hangulat vezet, befolyás irángit. Szelek szárnjára kapunk fel s országokat, világokat akarunk látni, megismerni egy pillanat alatt még ott is, ahol ez az ország a szaktudomány, a hivatás a tanulmány országza.

Lesz bőven hozzászólás, idő, míg a javaslat tárgyalás alá kerül. Mert alapos a remény hogy oda kerül, a minek ideje is, hiszen 17-ével ezeltől nyugtotta be Szilágyi Dezső az első javaslatot s majd visszavetén 10 éven keresztül képezte szaktanács közistm tárgyat a kidolgozott pótoltt és most benyújtott javaslat. Bizonyos, hogy nemcsak szakemberek, hanem a laikus nagy közönség s különösen a kereskedelmi osztály hozzá fog szólni, a mely utóbbit nagyon közelről érinti a javaslatnak az a tételes intézkedése, hogy kereskedő nem kereskedő csakis rendes lakhelyen perethet.

Nem kis kérdés az azonban, vajjon a javaslat tervezte egységes eljárás megvalósul-e és hogy valójában gyors olcsó és megbízható lesz-e az igazságszolgáltatás, ha törvény lesz a javaslatból?

Lehetetlen ezekre a kérdésekre bizonyos megnyugvással másként mint igen-élelfelelni. Hiszünk és reméljük. Azért, mert az elvök a tétöz jogállapot minden hiányát orvosolják s a külföldi bevált intézmények tapasztalatainak felhasználásán alapulnak, az eszközök pedig helyesen meg vannak választva.

Csak egy a bökkenő, az a min az igazságszolgáltatás nyujszik s ez a jóbíró. És itt kezünk szívünk téve — nem me rünk olyan határozott igen-nel. Felelmi. Mert jó bíró csak az lehet, kit tudás, hivatásszerűség és ambíció csak hivatásszerűség éljen. A magyar bíró pedig szegénységi fogalmat tett. Sorsa mindennapiért való küzdés. Még nem emelkedett fel sem az állam, sem a törvényhozás arra a magaslatra, a mit lehet, hogy külön-külön minden állampolgár hisz, ha nem is hirdel, hogy anyagilag független léven jó bíró lehessen.

Ezt, ezt kell megérteni! És a mitől álszemérem, kötelezett tisztesség tartja viz-

sza a kart, valósítsa meg az állam, a törvényhozás, hogy az új polgári perrend megalkotásával végleg és érdem szerint rendezze már a magyar bírói állás anyagi és erkölcsi kérdését is. Eitől függ a jó, gyors, olcsó és megbízható igazságszolgáltatás.

A tanárok panasza.

Az ország tanárai, azok a derék emberek, akik a jövődébeli generációt nevelik fel, összegyűltek Nagyváradon, hogy tanácskozzanak a tanulóifjúságról, a tanításról a tananyagról, a modern tanítás előbbre viteléről, szóval csupa olyan okos dologról, amiről kell tanácskozni, mert a tanácskozás előbbre viszi az ifjúság-nevelésének, művelésének sor-sát.

E tanári tanácskozás keretében sok okos és megszívlelésre méltó beszéd hangzott el. De a legfeltűnőbb jelenség ezen a kongresszuson az volt, hogy a tanárok összessége egyetelműen azt állapította meg: nem tanulnak a fiuk, évről-évre rosszabbak a középiskolák eredményei, a gimnáziumok, reál és polgári iskolákban.

Gondolkozunk rajta, hogy mi lehet a dekadencia oka? Az elmúlt évtizedek gyermekei okosabbak, szorgalmasabbak és tehetségesebbek voltak tán? Kevesebb szüly agyvelő van a mai gyermekek koponyájában, mint apáikéban, züllött-e a mostani fiatalság, a melynek nem készült komolyan az életre? Izgalmas, komor kérdések ezek a melyekre egy nagy és általános nem-mel kell válaszolni.

Nem az ifjúságban, hanem a tanítási rendszerben s a rossz tankönyvekben van a hiba. Mindnyájunk családja és ismerőseinek háza tele van csodálatosan okos, nyílt eszű, bámulatosan tanulékony és igyekezők-ran valóságos zsenális gyermekekkel. Bámulatos az, hogy mily okosak a mai gyermekek, mily ragyogó in-

Az is igaz, hogy az odaváló cigány-prímás: Rohod a Tóni volt a magántitkárja.

És én mégis megmaradok emellett, hogy Locsmándy Gerő szomorú, magának való ember volt teljes életében. Csakhogy nagyon erősen akarta, tehát el is tudta titkolni. Azonban precíz bizonyossággal tudom, hogy amikor delülanonkint, kisse szor, felment a maga csodálatos kis torony-szobájába aludni, ilyenforma gondolatokat ragódott, az őszöreg, ripsz-kampané felkúde:

— Látd, édes kedves Margit én nem tagadom: kisse be vagyok duravnt. De így jó, mert így nem vagyok egyedül, te is itt vagy velem. Míg ha józan vagyok és ébren vagyok, felém sem nézel. És amikor lehanom a szemeimet, megint úgy nézel rám, amint néztél azon a csap, nedves, erős, hideg, — csodaszép, napsugárban: fúrd napón, amelyik olyan meleg volt, mint a szerelmes szív, és amelyiken legutoljára találkoztam veled! És főként csak akkor és csak úgy érzem azt a csodádes rózsailatot, ami a te piros ajkaid közül árad felém. Ezt-nem feleledtem és enélkül megfulladnék, mint a szárazra-dobott harcsa.

És aludt egészen este nyolc óráig. Akkor a barátok, mint már mondtam; a

tökfejű Pinka Muki, azután az erősen és huzamosan főhőző Lépü Dede és végül a fekete orru Serfűssy Simon együtt voltak a nagy szállóban, ahol terítve volt és gazda nélkül is itak óriási nagykotak. Amikor aztán végre Gerő is lejött, a jó barátok minden este kórisban elbódultek.

— Szervusz! Gerő! Már vártunk rád! Minden este lomhább leszell!

Gerő csak bólogatott és aztán megkezdődött a muri és állt reggelig. Akkor a kompaniást lecsusztak a székrol és elaludtak.

Eggyik éjelen a tökfejű Tinka Muki revolverből ráldott egy légure, amelyik a piafonon szundikált. A revolvart azután letette az asztalra és ojt feljelenette.

Ugyanezen a reggelen úgy esett, hogy Gerő ur nagyon mélyen elaludt a kanapé mellett a földön. Híjába rángatták, ráncsálták, kónokul nem ébredt fel. Emmáról álmodott és belehelle az édes rózsailatot.

A jóbarátok, miután híjába laszigálták, lassankint elszivárogtak. Locsmándy Gerő a deli harangzóra ébredt fel és nagyon rosszul érezte magát, mert a szíve úgy ugrott, mint a megörült csöcskü. Valah-

gyan meglátda vételetlén az asztalon a revolvart.

Szokatlan gondolata támadt. Így morfondírozott magában:

Itt pocsek, öreg borszag van és meg undorító, áporodott füst. Ez minden nap megzavar abban, hogy a rózsailatot beleheljem. De lehetne segíteni a dolgon. Ha örökké alszom, örökké érzem az Emma ajkai közüli kiáradó rózsailatot. Gyerünk csak

Fogla a revolvart és belelőti a halántékába. Hangyalt vágódott és a fejét belelővát az asztal lábába. Nem is vesztett sok vért, mert néhány perc múlva már olyan hideg volt, mint a jég.

Amikor a rendőrorvos kijött hozzá, a termet pompás illat töltötte be. Az orvos csodálkozva nézett körül, mert sehol sem látott virágot, csak üres boros flaskót. Hittel-nül ráta a fejét és sejtelmé sem volt róla hogy az Emma piros ajkai közül árad elő a rózsailat.

Ugy-e hogy igazam van, amikor azt mondom, hogy Locsmándy Gerő alapjában véve szomorú ember volt?

Cholnoky László.

telligenciája van egy négy-öt éves kis koponyában, mekkora tudnivalóság igazta az öt-hat esztendő gyermekek kíváncsiságát.

Nem a gyermekanyagban van a hiba: a könyvek rosszak. A földrajz, a történelem, a fizika, a vegytan mind ez telve van hazugságokkal. Azok között a tanulóknak közül, a melyek most forgalomban vannak, háromnak se szabadna a tanuló ifjuság kezébe kerülni.

A gyermekek már iskolán kívül többet tudnak és legtöbb dolgokban tudnak, mint könyveik. Az élet, a tapasztalat, a tanulás technikájának egy jétszi, könnyed módjával szolgál nekik. Csak a szemüket kell nyitva tartaniok és a felüket mindenre új, könnyebb módokat talál ki, s az iskolában még mindig magolással tanítanak.

A könyveket érthetetlen nyelven rossz adatokkal írják. Tudjuk, hogy a kultuszministerimban kike biznak meg tankönyvírással, ti. tudjuk, hogyan féljessék a felbírálás munkáját, tudjuk, miért kapnak bizonyos emberek megbízást tankönyvek írására, tudjuk, hogy mily utakon lehet ilyen megbízás jönni. Azaz tudjuk, hogy eddig hogy volt. Szeretnénk remélni, hogy mindez meg fog változni. Mert nemcsak a hal és az ibolya, hanem a közoktatás is a fejtlő illatozik.

A legszegényebb ministerium tudvaleg is a kultuszministerium és innen van az, hogy a magyar tanügy helyzete is siralmas. Ha egyik másik ministerium bősesége feléből áttennének valamit a kultuszministeriumba, ebből a pénzből jókora módon meg lehetne javítani az iskolák helyzetét.

Haladunk a korrall. És a haladásban talán erre a hajra is rá fogunk akadni az illetékesek, s azt gyorsan orvosolni is fogják.

Nagyatád ünnepe!

A „Nagyatádi Atlétikai Club” megalakult.

Ragyogó szép, tiszta időben, mintaszerű rendezésben, a vidék és a megye roppant nagy érdeklődése mellett megkezdte első nagyatádi sportünnepe, melyet a nagyatádi sportkedvelő ifjuság a túzóltó testülettel karöltve rendezett. Bátrán állhatunk, hogy ily élvezetben még nem volt része Nagyatád és vidéke közönségének és azok a közelmélet, melyeket ott láttak és azon fényes kéretek, melyek között a sportünnepeket folyót örökke felejtethetnének teszik azt a napot, melyen az embersport bevonult városunkba s amely napon a „Nagyatádi Atlétikai Club” megalakult.

Már a reggeli órákban meglátszott, hogy ünnepszerű készül a város; a házakat felfogózták, a főbb utcákat rendbe hozták. A vendégek első csoportja — a Kaposvári Atlétikai Club tagjai körülbelül ötvenen a d. e. t. órai vonattal érkeztek meg. Fogadásukra megjelentek Dr. Szeles István túzóltó főparancsnok úr vezetése alatt az ünnepszerű rendezés és a túzóltók egy csoportja. Lengő zászlók és dörgő éljenek között rogyott be a vonat. Dr. Szeles István rövid üdvözlő beszéde után zászlók, alatt vonultak a városba, melynek csinoságáról igen hűzelen nyilatkoztak.

A vendégek másik csoportja a „Buda-

pesti Egyetemi Atlétikai Club” tagjai délből érkeztek meg.

A verseny d. u. fél négykor kezdődött. Már két órákor valóságos népvándorlás indult meg a verseny pályára, amely gyönyörű látványt nyújtott. A nézők számát körülbelül két ezre tehetjük, melynek legnagyobb részét a helyiek tették akik valóságos virágos keret varázsoltak a tribünökre.

A verseny a következőképen folyt le:

1.) 100 yardos síkfutás.

- Három előfutam után a döntőben.
- I. Rotter Jenő (KAC) 10.3 mp.
- II. Dr. Simon Imre (KAC)
- III. Horváth (KAC)
- IV. Sáy (BEAC)

2.) Súlydobás.

- I. Szlovák J. Elemér (KAC) 9.34 m.
- II. Dr. Simon István „ 9.13
- III. Kassay „ 9.06

3.) Gerelyvetés, (Bemutató verseny)

- I. Kovács (KAC) 38.11 m.
- II. T. th „ 35.68
- III. Ács „ 35.30

4.) Magasugrás.

- I. Rotter Jenő (KAC) 1.55 cm.
- II. Mészáros Károly (NAC) 1.40 cm.
- III. Kun (KAC) 1.30 cm.

5.) 4x100 méteres stafétafutás.

- I. KAC csapata (Dr. Simon J., Horváth, Krausz, Rotter J.)
- II. NAC csapata (Rotter B., Fazekas, Mészáros, Gábrriel)
- III. BEAC csapata (Blazsek I., Blazsek II., Oláh, Sáy)

6.) Discovetés.

- I. Tóth (KAC) 29.30 m.
- II. Krásovics (KAC) 28.10 m.
- III. Makó (BEAC) 27.20.

7.) V. angol mérőföldes síkfutás.

- I. Gábrriel (NAC) 57.1/2 mp.
- II. Krausz (KAC)
- III. Rotter J.

8.) Távolugrás.

- I. Weisz Imre KAC 5.74 m.
- II. Domotor „ 5.48
- III. Dr. Simon István KAC 5.42 m.

9.) 1 angol mérőföldes síkfutás.

- (Meghívási verseny)
- I. Makó Bertalan BEAC
- II. Kovács KAC

10.) 220 yardos síkfutás.

- (Elnyi verseny)
- I. Weisz KAC 16 méter elnyi.
- II. Fazekas NAC 16
- III. Szilgyi KAC 20

11.) 100 yardos futás nagyatádiaknak.

- I. Gábrriel
- II. Mészáros

Az atlétikai versenyt érdekesítő s szép football mérkőzés követte a KAC és BEAC csapatai között, mely 3-3 arányban döntetlenül végződött. A football mérkőzés előtt túzóltóságunk mutatott be ügyes szórakozási gyakorlatot.

A verseny után bankett volt az atléták tiszteletére, melyen számos felszólaló hangzott el. A felszólalások közül kiválók vizeki Tállian Andor főszolgabíró beszéde, ki magasszavarával szép beszédben az embersportok jelentőségét fejtegette és a „Nagyatádi Atlétikai Clubot”-ot megalakultnak jelentette ki. Beszélétek ezután még Dr. Bertalan a KAC elnöke, nedelicsi Horváth Jenő a zsűri elnöke, Dr. Simon István a KAC alelnöke, Dr. Szeles István túzóltó főparancsnok, Salgó Sándor a Somogyvármegye szerkesztője, Déri Mihály a BEAC tagja stb.

A banketten osztották ki a szebbnél szebb tisztelet díjakat és érmekeket. Ezután tánc következett a „Korona szálló” nagyeremében, mely a késő reggeli órákig tartott.

Ezzel véget ért a sportünnepe, mely nagy erkölszi és anyagi sikerrel jutalmazta a nagyatádi sportkedvelő ifjuság és a túzóltó testület fáradozását és egy új eszmélettel növelte városunk társadalmi életét.

R. R.

HIREK

— **Állatorvosváltozás.** A közös hadügyminister Zóhrer Vince lófódi csikótelepi állatorvost a kranicheldi csikótelephez helyezte át, s helyébe Tantos János eddigi palinai állatorvost nevezte ki lófódba.

— **Jegyző helyettesítés.** Geiger Károly városi aljegyző súlyos betegsége folytán a járás főszolgabíró 2 hónap időtartamra Iszák Richárd nagyatádi vidéki oklevéles segéd jegyzőt rendelt ki helyettesnek. A közkevelő aljegyzőnek kívánjuk mielőbbi sikeres felgyógyulását.

— **Gyógyszerár átvétel.** A némesztói takarékpénztár r. l. tulajdonát képezett, Teuchner Gyula kezében levő Szent István gyógyszerárát Markovits Albert gyógyszerész megvette és már kezelését is átvette.

— **Sorozási napok beosztása.** Nagyatád a főszorás véglegesén folyó hó 22, 23, és 24-re tűzött ki a következők sorrendben szept. 22 én a nagyatádi, nagyatádi-vidéki, somogyzöbri és felsősegedi, 23-án, a vizvári lófódi, kutaí és görgeteji, 24-én a taranyi, csoklyói és szabási jegyzőségekbeli közsegékekbeli illetőségű 1880, 1888, és 1887 évben született újonckok, folyamodó apák, fivérek és idegen illetőségű újonckok lesznak megvizsgálva. A sorozás minden nap reggel 7 órákor kezdődik.

— **Jutalom.** A magyar főfelteintézet igazgatósága Nemes János lófódi r. kuth. tanítót a falkolakezelés és gümölcsotermelés körül szerzett érdemeit 20 kor. jutalomban részesítette.

— **A jogkereső közönség figyelmébe!** A Magyar Kereskedők Lapja a következő, jogkereső közönség érdekében álló esetről ad hírt: Közüldomás, hogy a közsegi (bágtell) bíróságnál folyó ügyek — nagyobb részt — a legszegényebb emberek ellen indítatnak és ezeknek a szegény emberekkel, ha ügyük fellebbezés folytán a járásbíróság elé kerül, a bíleg és ill. szabályok erre vonatkozó szakaszainak az illetékes bírósági közsegék által való félremagyarázása folytán olyan bílegilletékek rovatnak ki, amely illeték egyáltalán nem jár. Legutóbb is egy céget a központi díj és ill. kiszabási hivatal ügyében, amely a közsegi bíróságtól fellebbezés folytán a járásbíróság elé került, ahol újabb ítélet hozott és a cég újabb bílegilletéket nem rótt le, a cég megbírságotlaltott. Ezt a bíróságot a közigazgatási bírósághoz megfellebbezték és a közigazgatási bíróság 1909 dec. 9-én tartott ülésében 1201/1909 sz. a. a következő jogfontosságú hűdokolással a bírág illetőség az illeték megterítése alól a céget felmentette. — Az ítélet után a kiszabott ill. alól panaszt az 1877 évi XXII. t.-c. 25-§-ának rendelkezéseiből nyúlva, hogy a járásbíróság a közsegi bíróságtól előre vilt perben, mint fellebbezett bíróság jár el, ily minőségben hozott ítélete után pedig újra állandó ítéletet követelni nem lehet, annál kevésbé, mert az 1894. évi XXVI. t.-c. 29-§-a a közsegi bírósághoz alá tartozó peres ügyekben ítélet ítélet fejtében 40 bílegt szab meg, oly törvényes rendelkezés pedig, melynek alapján ily ügyekben a járásbíróság részéről hozott ítélet után újabb ítélet követelhető lenne, nincs. — E nagyfontosságú törvény magyarázatáról, — mondható, — hogy Magyarországban ugyan kevés jogásza tudja. Ennek következtében horribilis összegek emelkednek azoknak a bílegyeknek az áca, amelyeket a jogkereső közönséggel a bíróságok a fenti ügyben hozott ítélet után, jogtalanul lerovatnak. Bupapestu a járásbíróságok évente legalább 18-20 000 ilyen ügyben hoz-

Rendelésszerűen

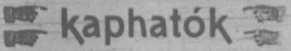
készült

átmeneti kabátok

felöltők,

utczai öltönyök,

elsőrangú kivi-
telben és jutá-
nyos áron

Deutsch F. Károly

és Társa

férfiszabóknál

BUDAPEST,

IV., Ferenciek-tere-2.

nak ítéletet s minden ítélet után 2 korona illetéket rovatnak le, tehát elközelheto, hogy egész Magyarországon milyen horribilis összeg vándorol ilyenformán jogtalanul a közönség zsebéből az állam kincstár zsebéjébe.

— *Petruska Juliska k. a. angol és német órákat ad előnyös feltételek mellett. Található Nagyatádon Kossuth Lajos utca 179. sz. alatt egész nap. Házakhoz is elmegy.*

— *Dühöng a járvány.* Nagyatádon és környékén többféle ragályos betegség ütötte fel fejét a gyermekek között különösen a roncsló toroklob, vörheny a felnőttek között pedig a hasihagymáz. A hatóság célyes intézkedéseket tett a betegség megállítására.

— *Szarvasmarhák veszedelme.* Felső-szeged községben és Ötvösközséghez tartozó Szarkások pusztán egy-egy szarvasmarha lép-fene ragályos betegségben elhullott, az állatorvosi vélemény szerint azonban a község állatállománya egyelőre, míg esetleg újabb eset nem mutatkozik, nem vételelt szorozár alá, csak megfigyelés alá helyezte, tehát az állatforgalom nincs korlátozva. — Csökölgy községben a szarvasmarhák között száj és körömfájás lépett fel, amelyt Zalá megyéből hoztak be, a község állatállománya nem vételelt még zár alá. Mindezen állatbetegségek kölföldről lettek behuzcolva, legjobban Pest és Zala megyékbe. ezutóbbi betegség is zalamegyéből származik a földművelésügyi minster szigorú rendeletét bocsátott ki az övintézkedések megtételére.

— *Renaissance* politikai, társadalmi, művészeti és közgazdasági felhavi folyóirat Szerkesztik: Zigány Árpád és Révész Béla kiadóhivatal Budapest V. Lipótkörút 1 szám. Legjobb magyar folyóirat. Előfizetési ára egész évre 20 kor. Féltévre 10 kor., egyes szám ára 1 korona. Kap-ható és megrendelhető minden könyv-kereskedésben. Megjelenik 80—100 oldal ki-válto tartalommal minden hó 10-én és 25-én.

— *Olcsó jegyek kiadása Szent István napjára.* A Szent István ünnepnap alkalmából a magyar királyi államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint a nevezett vasut vonalainak a kassa-oderbergi vasut magyar vonalainak összes állomásairól, az üzemükben álló helyjárdékú vasutak állomásaianak és szomszédos forgalmának ki-zárásával, mint a három kocsiosztályra nézve, Budapestre mintegy 30 százalékkal mérsékelt áron menetiről jegyek adának ki. Ezek a menetiről jegyek augusztus 12

— 20 napján, az előbbi napon azonban legkésőbbben déliólt 9 óráig Budapestre érkező valamennyi személyszállító vonat-hoz (expreszvonatok kivételével) fognak kiadot-ti. A menetiről jegyek 5 napig érvénye-ségük oly módon, hogy a kiadás napját első napján számíva, érvényességük az öt na-pon átfelkor lejár. Megjegyzendő azonban, hogy a visszajárás legkorábban csak au-gusztus 20-án délután történhetik; korábbi visszajárás esutére a jegyek érvénytelenek.

— *Szivarika hüvely elárúsított figyel-mébe.* Nál elnevezéssel egy embergi gyá-ras szivarika hüvelyeket hoz forgalomba oly megjelöléssel, mely szerint az em-lített szivarika hüvelyek forgalom-ba hozatala az m. kir. dohányjövövedéki köz-ponti igazgatóság által 1906. évi január hó 6-án 22323—907. III. a. o. száma iratával engedélyeztetett. Minthogy a dohányjövö-deki központi igazgatóság ily engedélyt nem adott ki, a kamara figyelemzettli szivar-ika hüvely elárúsítással foglalkozó kereske-dőket, hogy a szóban levő megjelöléssel, mint a valószínű meg nem felelő és az 1884. évi XVII t.-cz. 58 §-ába illőző üze-ti jelzéssel ellátott áruknak forgalomba ho-

zatalától az őket ellenkező esetben fenye-gető kihágási üldözésre való tekintettel sa-ját érdekében tartózkodniak.

— *A főváros legelső flu internátusa.* Az egész országban közismert és páratlan népszerűségnek örvend a Gerő Ferenc-féle közpiskolai flu internátus, mely Budapest, VII. Rózsa-utca 33. szám. alatt van. Azon szülők, kik szult fektetnek arra, hogy a gymnasium, reál, kereskedelmi, vagy pol-gári iskolába járó gyermekek gondos ne-zelvében részesüljenek és tanulmányaikban szakszerű támogatást nyerjenek, kérjenék az intézet igazgatóságától prospektust, ahol ezt készséggel díjtalanul megküldik.

— *Hol vásároljunk zongorát?* Termé-szetesen ott, ahol garanciát találunk arra nézve, hogy jó és tartós zongorához jutunk. Ilyen elsőrangú, 1881. év óta fennálló és többszörösen kitüntetett cég: Hevesi Balázs zongoragyáros utoda, Budapest, IV. Váci-utca 16, ahol ki-tűnő, saját gyártmánya zongorákön kívül a világ legheimevesebb zongoragyárainak gyártmányai is raklárban van-nak. Akár hivál, akár külföldi zongorák pedig a legideálisabb kiszolgálás és a leg-méltányosabb feltételek mellett szerethetők be e cégtől. Ajánljuk olvasóinknak, ha szük-ségük van zongorára, forduljanak teljes bi-zalommal e jöhírnevű céghez ahol minden egyes zongoráért írásbeli jóállást vállalnak. Erről meggyőződni most különösen alkalma kínálkozik a t.-c. bevétőkönzésnek, akik amogy is Szent István napján a fővárosba rándulnak. Prospektust a cég ingyen küld bárkinek.

— *Harapós ember.* Kislabodon folyó hó 2-án Frank Ignác és Klub József szaválás-ból összevesszék és dulakodás közben Klub Franknak jobb és bal kezének ujjait úgy össze-harapódálta, hogy orvoshoz kellett menni. A harapós ember a bíróságnál kapja jutalmát állatias tettéért, vagy talán jó lenne szájkosárral ellátni mint a harapós természetű kutya-sokat.

— *A földadó bizottság kiadótsége So-mogyban.* Az országos földadó bizottság kiadótsága a földadó kalaszter kiigazítása iránt beadott javaslatot elbírálása és az osztályozásokban levő aránytalanságok megszüntetése céljából a helyszíni szemlé-ket a legközelebbi napokban Somogyvár-megyje területén megejti.

— *Eljárás a gabonaküldemények vám-kezelésénél.* A pénzügyminiszter kiváltké-pen 1010 év végéig terjedő hatállyal fel-hatalmazta a vámhivatalokat, hogy ömleszt-tett állapotban levő gabonánál a fél kíván-ságára a vasúti kocsi kiüfintetett önsúly helyé-t a kocsi fuvarlevélén feljegyzett önsúlyt vehessék az elvámolás alapjául.

— *A nagygakorlat és a gabonakam-pány.* Most, hogy elmaradt a nagygakorlat, a hadvezetőség számára fenntartot kocsi-park, körülbelül 5000 kocsi, felszabadul. Az idej gabonakampány e szerint előrelá-tólag simán fog lebonyolódni, mert a fel-szabadult kocsikat, meg a hadygakorlatra való tekintettel más oldalról biztosított tar-talékkocsikat az idén kizárólag az erősen meguvekedő gabonaszállításnak lehet ren-dekezésre bocsátani.

— *A marhatuberkulózis gyógyzere.* Párisból jelentik, hogy Ariving tanárnak, a lyoni állatorvosi iskola igazgatójának sikerült olyan oltószert találnia, a melylyt a marhák a tuberkulózis ellen immunizálhatók. Ariving felfedezése nagyjelentőségű, mert a marha-tuberkulózis egyike a legpusztítóbb állati járványos betegségeknek, a melynek évenként rengeteg mennyiségű kérdéső esk áldozatul és a mely a mezőgazdaságra nézve valóságos csapást jelent.

— *Rendelkezésre bocsátott áru meg-*

örzése. A kereskedelmi törvény számos homályos rendelkezései közé tartozik a 347. §. is, mely szerint a vevő az esetben, ha más helyről átküldött áru ellen kifogásai vannak, azt egyszerűen vissza nem küldheti, hanem az árúnak az eladó rendelkezésére bocsátásával annak megőrzéséről egyelőre gondoskodni tartozik. Hogy mit ért a törvény a határozatlan egyelőre kifejezés alatt, arra nézve a törvénynek sem ezen pontja, sem következő pontjai magyarázatul nem szolgálnak, minél fogva nem tudhatjuk, hogy meddig terjed a vevőnek a rendelkezésre bocsátott áru megőrzése tekintetében fennálló kötelezettsége. Ez pedig fontos kérdés, mert a megőrzés súlyos felelősséggel jár, azzal t. i., hogyha nem gondos megőrzés következtében az áru megromlik, vagy elvesz, a felmerült kárt vevő megtéríteni tartozik. Már most megtörténhetik és igen gyakran meg is történik, hogy az eladó nem rendelkezik a kifogásolt áru felett, azt át nem veszi, sem eladása, vagy más helyre szállítása iránt nem intézkedik, számítva arra, hogy az áru a hosszas állásban megromlik s vevői kártérítésre kötelezheti. Az „egelőre” homályos kifejezés tehát magyarázatot igényel, mert annyit már ép e kifejezésből meg lehet állapítani, hogy a törvényhozás nem állott szándékában a megőrzésnek végtelen időközre való kitöltését. A magyarázatot a kár. Kurának egy peres eset alkalmából 478/1910. sz. a kelt döntvénye adja meg, melynek lényege a következő: A rendelkezésre bocsátás jogossága esetén az árúnak a rendes kereskedői gondosságra mellett elkerülhető romlásáért a megőrzési kötelezettségből folyó felelősség csak addig tart, míg azok felett az eladó fél nem rendelkezhetett. E szerint, ha vevő az árut eladó rendelkezésére bocsátotta, az áru megőrzésének kötelezettsége csak addig tart, míg az eladó az áru felett rendelkezett, vagy a fennfoglalt körülmények figyelembe-vételével rendelkezhetett volna. Ha ezt eladó elmulasztja, kártérítés igénye elenyészik. Vevőnek ugyan ez esetben is a kereskedelmi tisztesség által diktált kötelezettsége az árut — eladó veszélyére és költségére — elhelyezni, de kártérítési kötelezettség magánjogi alapon csak akkor terhelheti, ha az áru megromlását vagy elvesztését szándékos gondatlansággal ő maga idézné elő.

CSARNOK.

Becsületbiróság.

(Történet az előre megállapított helyen, Dr. Szamar lakásán. Megjelenik: Dr. Szamar és Pofa Pál az egyik fél részéről; Kraki N. és Dr. Kuss a másik fél részéről.)

Dr. Szamar: Uram, azt hiszem, elkezdhetjük a tárgyalást. Az eset, szerinte, egészen világos. Felünk nyugodtan üldögélt a kávéház terraszán, ujságot olvasva, amikor az önök fele, Perec ur, váratlanul arra jött és könyöklével meglokte felünket. Felünk megfordult és ezt a kifejezést használta: „Na-á!” Egészen természetesen találok, hogy önök felünkre nézve ezt a hangot sértelmesnek érzik és a magunk részéről kijelentjük, hogy hajlandók vagyunk a legmesszebbmenő elégtételt megadni.

PofaPál: No hát, nem adjuk meg, Majd mi felünk.

Dr. Szamar (folytatva): A feltetelek, természetesen, onok szájából meg jelleme, hogy el vagyunk készsűve a legujsóabb ajánlatra. Mi igen jól tudjuk, mi a kötelezettségünk oly társadalmi körök magaslátán, ahol a becsület egyetlen kincsünk, melynek kényes szövetét egyetlen szó, durva hang is bemocskolja.

PofaPál: Na ná. Vagy uriember az ember, vagy mosogató rongy.

Kraki (köhög.): Tehát kérem. A dolgot természeténél fogva és tekintve a... zéz... sértés... minőségét... öbön feltételek...

PofaPál: Na, csak nyomja ki, kis öreg.

Dr. Kuss (könyvedén): Azt hiszem, felünk megelegetszik kétszeri golyóváltással, tiz lépéssel, öt lépés avante. (Könyvedén): Aztán persze kard, lovassági kard... nehéz...

(könyvedén): végkimerültség... (könyvedén): vagy még tovább... ahogy tetszik... (legyint.)

Kraki: Mi adhatunk magunknak. Nekünk van szününk. Nemondják, hogy smucigok vagyunk.

Dr. Szamar (fagyosan): Hát kérem. A lovassági kardot elfogadjuk, hanem persze, bandázs nélkül... A becsület, urain, olyan dolog, amivel nem szeretek tréfálni...

PofaPál: Vagy mosogató rongy az ember.

Dr. Kuss: Pardon, Mi az, hogy bandázs nélkül?

Dr. Szamar (könyvedén): Hát bandázs nélkül... Mi se vagyunk smucigok... Hát bandázs nélkül... sőt kötés nélkül... mez-telenül... és ötszori golyóváltás... (neki-dühödik)... és nyolc lépés... és hat lépés avante... és löni... és szurni... és vágni és rugni (ordít)... azt hiszi, mi felünk maguktól? Azt hiszi, mi gyávák vagyunk? Nyavalyás! (Röhög.)

Dr. Kuss (fagyosan és nyugodtan): Na hát, és pimasz komizás. Na hát ez komizás pimaszág. Mi mindent adunk, de tulicatláni nem hagyjuk magunkat azért. A pofatök rézangyal! Ötszori golyóváltás se elég? Hát még mi kellene? Gummi-nem kellene az orrotokra?

Dr. Szamar (dühösen): Nem! A becsület az becsület: (üt az asztal) és még egyszer becsület, und nochemel és akinek nem tetszik, bujjon a sárca fenébe. Nyavalyapizsok!

PofaPál: Vagy mosogató rongy az ember...

Kraki: Ni, még ez a görböröm is beszél?

PofaPál (ordít): Igenis beszéltek! Én nem vagyok -g rbarom! É és maga a görböröm! Hordár! Pizsokembert!

Kraki (ordít): Sikkasztó! Büdös!

PofaPál (ordít): Nem is igaz! Maga a büdös! (Rug.)

Kraki: Rúgzs? Még rúgzs? (Pofoz.)

Dr. Szamar (közbelep, de Kraki öt is megpofolozta.)

A REKLÁM

Állandó, ésszerű és ügyes reklámozás minden gyári, kereskedelmi, ipari vállalatnak, üzletnek a lelke, rugósja, az éltető eleme.

Hogyan, hol és mikor hirdethető a leg-sikeresebben legjobban és legolcsóbban, megmutató

LEOPOLD GYULA

hirdető vállalat betéti társaság-nál BUDAPEST, VII., Erzsébet-körut 41. ahol kiváló szakértelemmel, odaadó felkészültséggel és páratlan pontossággal eszközölnék hirdetések és reklámokat az összes budapesti és külföldi lapokban és naptraktában.

256 kiltnő naptár kizárólagos bérlete!

Költségvetések és... Telefon
tervezetek ingyént 12-06

ELADÓ TELEK

Az Iskola- és Árpád-utcák sarkán a volt Ferlindis-féle telek szabadkézből

eladó. Tudakozódni lehet.

Krammer Sándor
kereskedőnél

== Nagyatád. ==

Köhögs, rekedtség és hurst ellen nincs jobb a

Réthy-féle

PEMETEFU CZUKORKÁNÁL.

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan Réthy-felét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz ára 60 fillér.

Csak Réthy-felét fogadjunk el!!

Szőlősgazdák!

Homokon át kötött földön.

A ki fölött mindenkor jó áron és hamar akarja eladni, állítsen Delaware szőlőt szántó-földekre is, és a hiányzó fölét ezzel pótolja, az ilyen vegyes bor olyan finom lesz, hogy drága és hamar elmen.

Ezt bizonyítjuk, kik már termeltek és bizonyítják a nagy bortekereskedők, a kik 60 80 koronáért is megveszik hektóját, ha szőlőre hold ilyen termenre is. Permetezés nélkül a mult éven is perenosporátó mentes nagy termést adott (holdanként 35 hektó.)

Vesszőről árjagyzék ingyen és bérmentve.

NAGY GÁBOR szőlőnagybirtokos,
KÖLY, Bihar-m. Posta tévára és távbeszélő állomás.

Levelezés magyar, román, horvát, szerb és német nyelven.

BRADY-féle gyomor-cseppek

A MÁRIACELLI SZÜZ MÁRIA védjegygyel ellátva, melyeket Máriacelli gyomorcseppeknek nevez a nép, harmincz esztendő óta úgy beálltak, hogy nélkülözhetetlen minden háziirtásban. E cseppeknek utóbbi évtizedek óta hátsa van mindenemű gyomorronlás, gyomorégés, székrekedés, fej-és gyomorgörccsök, hányás, almatlanság, vérszegénység és sok más ellen.

„Kapható minden gyógyszerárban”. Egy kis üveg 30 fillér, nagy üveg 1 K 40 fillér, 6 üveg 5 korona, 3 duplaüveg 4 K 50 fillérért trasko küld a készítő BRADY K. gyógyszerára a „Magyar Királyhoz”, Wien, I. Fleischmarkt 1, Depot 241.”

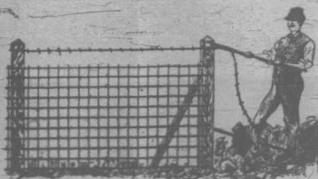
Ügyeljünk a védjegyre, a mely a Máriacelli Szűz Máriát ábrázolja, a város aszenné csomagolásra, és az aláírásra, mely az oldalt levő kép másolata.

Egy jó házból való fiu,
tanoncznak felvétettik.
Benyák Jánosnál Nagyatádon.

Bámulatosan olcsó kerítések!

Hazai gyártmány! — Nem tévesztendő össze a 6 szögletes osztrák gyártmánynyal!

**Mezőgazdák és
szőlősgazdák
figyelmébe!**

**Baromfi-és nyul-
tenyésztők
figyelmébe!**

A mai kor legolcsóbb, legjobb és legkönnyebben kezelhető sodronyfónata, mely az összes eddigi sodronyfónatokat felülmúlja és az összes európai államokban, valamint az Északamerikai Egyesült államokban szabadalmazva van a

Hungária sodronyfónat, (Horganyozott sodronyból készül.)

Szállítja: ROTTER BERNÁT NAGYATÁD vaskereskedőség.

Gazdasági és varrógépek - gyári raktára.
A világhírű John-féle szab. mosógépek kizárólagos helyi raktára.

Mindennemű takaréktűzhelyek, a leg-
egyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig.

Építésvasalások, vasgerendák.

Szab. bácskai ekék és alkatrészek. Gaz-
dasági vetőmagok.

„Cornélia” és „Sophiana” permetezőzők és
alkatrészek. 1^a kekkő és raffiaháncs.

Szénkénevezők.

ÉPÍTKEZÉSI ANYAG NAGYKERESKEDÉS.

Jegyzői nyomtatványok nagyraktára.

KÖNYVNYOMDA.
KÖNYVKÖTÉSZET

BENYÁK JÁNOS
NAGYATÁD.

KÖNYV-, PAPIR-, ÍRÓ
ÉS RAJZSZER
KERESKEDÉS.

Levélpapírok nagy választékban.

RAKTÁRON TARTOK:

Íráskönyveket egyszerű és finom
kivitelben. Üzleti, jegyzet és zsebköny-
veket. Író, fogalmi, íratós és ívlevélpapírt.
Rajzpapírt és kartont egész ívekben
és felvágva.
Egyszerű és finom dobozlevélpapírt
fényképalbum emlékkönyv stb. nagy vá-
lasztékban, nemkülönb. mindennemű
írókészletek és rajzszerkeket.

ELVÁLLALOK:

Gazdasági, ügyvédi és pénzügyi.
nyomtatványok, művek értesítők, gyász-
lapok, eljegyzési és esketési meghívók
a legizlésebb kivitelben.
Értesítések, körlevelek, levélpapírok,
a legdivatosabb béli meghívók, névjegyek
szóval mindennemű alaku és kivitelű
nyomtatványok pontos és izléses elké-
szítését jutányos árban.

Könyvkötészeti munkák kifogástalanul a legolcsóbb áron készíttetnek.

Hirdetések jutányosan felvételnek a kiadóhivatalban.

346

NAGYATÁDI HIRLAP.

NAGYATÁD ÉS VIDÉKÉNEK TÁRSADALMI, GAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAPJA

A NAGYATÁD ÉS VIDÉKE GAZDAKÖRÉNEK HIVATALOS KOZLONYA.

Előfizetési árak: egész évre 8 kor., félre 4 kor., negyedévre 2 kor., egyes szám ára 20 fillér.
Megjelenik minden csütörtökön.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
dr. NEUBAUER FERENCZ

Szerkesztőség és Kiadóhivatal: Nagyatád, Széchenyi-ter.
Előfizetést és hirdetéseket elfogad még: Benyák János könyvkereskedése.

Emberi borzalmak.

A napok története tele van gyász-szal és könnyel, vérrel és borzalom-mal. Ha végignézzük a hírlapot, a mely köteles és hűséges krónikása, közölje és hirtördölje az események-nek, alig találunk olyan napot, a melyen fehér zászlót tűzhetünk ki, jelöljünk annak, hogy aznap nem folyt erőszakoskodás ott, vagy s nem rom-bolt szét életet családok, keserűség, életunság, élehetetlenség vagy gonosz indulat. Az emberek ma reménytelen hamarsággal nyulnak a romboló fegy-verhez, s oly hamar dobják el ma-guktól az életet, mint valami érték-telen rongyot. Az élet rendszerint száz meg száz kötélekkel fűzi ma-gához teremtményeit; a pedig úgy tetszik, mintha egész sereg embert csak egyetlenegy kötélek fűzné az élet javaihoz és fenntartó osztályaihoz, ma úgy tetszik, hogy egész sereg ember egyetlen kártyájára lesz fel mindent — s ha a kötélek meglazul vagy elszakad, ha a szerencse nem kedvez és a kockázat balul üt ki: nosza, akkor elveti magától az egész mindenséget és a nirvánába, a meg-szemmisülésbe menekül.

Szörnyű látvány, olykor való-ságos vérfürdő társul a szemünk elé, ugyszólván nap-nap után. Nemrég egy nagytehetségű magyar festő ve-

lett véget az életének. A minap egy elkeseredett, nyomorgó postás kiírtotta őt ártatlan gyermekét. Azu-tán következett valami kapitánynak és feleségének kettős öngyilkossága. Egy intézeti vállalkozás aligazgató-ját kiűldözik az állásából, fogja ma-gát a boldogtalan és golyót rőpít az agyába. A minap egy államvasuti fogalmazó ölte meg magát, nem tudni, miért. Az előtte való éjszakán pedig egy ismert nevű urlovás, egy kecses alekú, leányos arcú huszárhadnagy öltötte ki fiatal életét. És ezekben csak feltűnő eseményeket már számba sem vesszük.

Nem monjuk azt, hogy az em-beri élet értéke csökken, sőt ellen-kezőleg, megnöttek az igények, a melyek az élet értékének kiélvezé-séhez, az élet örömeihez formálódnak. De fordított arányban csökkent az energiánk, a mely szükséges volna ahhoz, hogy küzdjünk az Igé-nyeinkért és a küzdelem nehézsé-geitől és sokszoros csalódástól visz-sza ne riadjanak és hogy hamarosan a küzdelemet és az életet, minden örömeivel és igényeivel együtt fel ne adjuk. Többé-kevésbé szerénytelenek vagyunk és igényeinkben az élet reális viszonyait számba sem vesszük és a küzdelemben hamar kifáradunk és hamar elkeseredünk. Neureszté-niás lett az egész világ, a postástól

a huszárhadnaggyig s holott minden-kinek meg kellene tudni a kudnia a viszonyokkal, a hová sorsa állította, az egyik vakbontól játszik a bukmé-kereknel és a totalizátoron, a másik pedig nem bír meghuzódni a sze-génység szűkös viszonyai között. Élvetik maguktól az életet, holott ez a legnagyobb érték, a mivel ren-delkeztek s a mely érték küzdelem-mel és kitartással, midpig hasznosítható, még akkor is, ha egyébként (a becsületen kívül) minden elve-szett is.

Ezelőtt bankárk — ha a sze-rencse fordult — hordárok lettek, mégis éltek tovább. Viszont hordá-rok is lettek már bankárok, különö-sen az m. sz. (vagyis mint szövete-kezet) népszerű jegyében. Ma a bankija vagy intézeti alkalmazott, ha összekülönbözik a főnökével, nem más banknál vagy más vállalatnál kereskedik, nem néz más hely, más alkalmazás után, hanem rövid uton a brownihoz folyamodik. Az em-berék önbizalma betegeskedett el valami bacillus belevetette magát az emberi energiába is s megfosztja acélos rugalmasságától.

Valami határtalan kényesség lett urrá a lelkekben s nem edzik meg elégge az emberi csemetét az élet viharai ellen, nem szoktatjuk elégé a reális talajhoz s nem övünk meg

Nagyatádi Hirlap tárcája

Ha mégegyszer ...

Ha mégegyszer téged szeretnelek!
Eléd varázsolnám az idővességet.
Csupán neked zeneg a dalom ...
S virrággal higitném tell
Az utat, előtéd, Angyalom.

Ha mégegyszer csókot lophatna ajkam:
Egy régi érzés erőit venne rajtam ...
Kar-kart átlónna ... átlóline
S új érzelem támadna fel.
Orókétártól boldogságban
Vésze a rózsás élet el.

Kőrös.

Adolphe ifjúkora.

Irtá: Jean Ribaud.

— Én tehát azt gondoltam ... Mert hiszen ilyen nagy lépést nem szabad elha-markodni ...

— Nem lett volna szabad semmit sem gondolnom, Adolphe, a míg tanácsaimat ki nem kértem. Az öreg kor, tudod úgy-e, a higgadtóság és megfontoltság, sőt bizonyos tekintetbe a jövőbe való látás kora. Én te-

hát, bármit is gondoltál, mérnöknek szántalak. Mérnök tessék. Adolphe, mint bátyád, a kiváló Gustave ...

— Én ...
— Ne vágj a szavamba, Adolphe, mérnök leszel, valami előérzet azt sugja nekem, hogy a mit te akarsz, az botor könnyműség, különösen a Gustave bátyád fényes és ragyogó pályája után ... Ezt akartam tudnod adni ... A nagy vakációt megérdemled fiam, mert dolgoztál, bármilyen elkeseri, vagy algebrából csak jó-ered-ményre tudtál, vergődni. Mindensetre ez szomorú csapás, de azért már mindegy. Élvezd a vakációt kedved szerint ... Csak arra kérek, hogy naponta nyolc-tíz órát mégis szánj rá a középiskolai tananyag is-métlésére ...

— De ...
— És erre a ritka alkalomra való te-kintettel pénz is akarok neked, adni. Ezen pénztudalmat a követelőzőképen használd fel, hogy szórakozásod ak némi erkölcsi alátámasztás legyen. Színházba mégy, második emeleti szállyéba, ez két korona. Színlapot váltasz, ez husz fillér. A darabban, melyet neked e célra kiszemeltem, öt felvonás van és így négy felvonásköz. Az utolsó

háromban egy-egy narancsot fogsz enni, sőt citromvizet is ihszál egy pohárral, ez is husz fillér, összesen volna két korona negyven fillér, de hogy zavarba ne jöhess, netalán, nem várt esetben, két korona ölvén fillért adok ... Akarsz valamit mondani, fiam?

— Én ...
— Én? Én?!

— Szeretnék ma este menni, a híres filozofus darab megy, az »Előítéletek«

— Nem fiam. Száz és egy okom van, hogy ettől a tépestől visszatartsalak. Sem a darabot, sem a szerzőjét nem ismerem, még nem informálódtam és így nem tehet-lek ki téged valamely káros befolyásnak. Holnap négy és pedig a nagy Corneille darabját nézed meg, a kitűnő Cid-et. A gyermekek kötelességtudás és hazafias bűbájosság ezen klasszikus költeménye annál is inkább fog téged érdekelni, fiam, mint hogy annak idején könyv nélkül is táhultatok. Ha végleg kikerül az életbe még hasznát ve-hetett tanításainak. Harminc percze most elemehetsz hazulról, remélem, nem fogod elcsavarogni az időt mellékkutak homályá-ban. A Piac-téren kivámon, hogy sétálj le és fel. Mielőtt azonban elmennél, meg tud-

kellőképpen a kísértés hatalmától: ezek az okai azoknak a borzalmak jelenségeknak, a szivtépo tragédiáknak, annyi jobb sorsra méltó élet romlásának, a minék megdöbbent tanúja a mi korunk, amelyben élünk.

A-szőlőtulajdonosok vadászati jogáról.

A gyakorlati élet terén, de az irodalomban is, a szőlőtulajdonosok vadászati jogukat vitatni kérdések közé tartozik annak folytán, mert a vadászati törvény részben nem tartalmaz szabatos és világos rendelkezéseket.

A vadászati törvény szavai szerint saját földterületén a tulajdonos, vagy az, kinek az jogot vagy engedélyt adott, a vadászatot szabadon gyakorolhatja, ha a birtok 200 holdnál kisebb ugyan, de kertileg műveltetik és kerítéssel vagy árkokkal el van zárva belsőleket, szőlőt vagy állandó szigetet képez. Ezen meghatározás mellett kétséges marad, vajon a szőlőre nézve milyen feltételeket kíván meg a törvény ahhoz, hogy abban a vadászati gyakorolható legyen. Homályos az, vajon a szőlőnek kerítéssel, vagy árkokkal kell-e átrávarra lennie, hogy ott a szőlőtulajdonos vadáshasson, illetve elegendő-e a törvény alapján a vadászati jog gyakorlásához pusztán az a tény, hogy a földterület művelés alatt álló szőlő képez?

Véleményünk szerint nem lehet kétség a tekintetben, hogy a kerítés és árkok csak a kertileg művelt földterületre vonatkozik s hogy a szőlőben még akkor is lehet vadászni, az a kerítéssel vagy árkokkal nincs is elzárva. Ezen véleményünk támogatja a törvény szövegezése, mert ha a törvény a szőlőhöz is azt a feltételt akarta volna megállapítani, hogy annak kerítéssel vagy árkokkal kell elzárva lennie, akkor úgy fejezte volna ki magát, hogy >200 holdnál kisebb ugyan, de kertileg műveltetik és kerítéssel vagy árkokkal elzárt belső telket, szőlőt, vagy állandó szigetet képez.

Ezen kérdéssel homályosképpen ellenkező módon magyarázta a törvényt egy

konkrét eset alkalmából az igazságügyi minisztérium, mely annak a véleménynek adott kifejezést, hogy a törvény csak azon szőlőtulajdonosoknak engedélyt meg a vadászatot, a kinek szőlője be van kerítve és még hozzáette az igazságügyi minisztérium azt is, hogy a kerítésnek olyannak kell lenni, mely a vadak átváltságát megakadályozza.

Ezen szakvélemény alapján a közigazgatási hatóságok az említett konkrét esetben helyszíni szemlét tartottak és megállapították, hogy bizony a kerítés nem akadályozza a vadak átváltságát, mert az mintegy 1.60 cm. magasságban és 20–20 cm. távolságban 8 dróttal köröskörül, vont kerítés dacára a szőlőterületre úgy a repülő állatok átrepülhetnek mint az egyéb kisebb vadak, nyul stb. átválthatnak.

Ha az igazságügyi minisztérium véleménye megállana akkor minden szőlőtulajdonosra nézve ki volna zárva a vadászati jog gyakorlása, mert hiszen Magyarországon egyetlen egy olyan szőlő nem létezik, melynek oly kerítése volna, mely a vadak átváltságát megakadályozná. Ha pedig mégis akadna szőlőtulajdonos, ki talán vadászati jog kedvéért, az igazságügyi minisztérium által kívánt oly kerítést – talán kőfalból – eméltetne, mely mellett a vadak át nem válthatnának; akkor a vadászati jog reá nézve értéketlen lenne, hiszen a meglevő vadállomány kipusztulásával nem lenne vadja, melyre vadászni. Más szóval lenne üres jog a tartalom nélkül.

A vadászati törvény homályos rendelkezése folytán arról lehet ugyan vitatkozni s a törvényt lehet olyképp magyarázni, hogy a szőlőtulajdonosnak a törvény csak akkor ad vadászati jogot, – ha szőlője be van kerítve, – bár a törvény szövegezési, szemle annak a magyarázatnak ellentmond, amde a törvény arról sehol sem szól, hogy a kerítésnek olyannak kell lennie, a mely a vadak átváltságát megakadályozza.

Az igazságügyi minisztérium tehát a mely különbözőben sincs hivatva a törvényt magyarázni – oly feltételt kíván, a mirtől a vadászati törvény nem tud a mely feltételt alkalmas volna arra, hogy a szőlőtulajdonosok jogát konfiskálja.

Közigazgatásunk dicserete legyen mondván az említett konkrét esetben az igazságügyi minisztérium szakvéleményének mellőzésével akként döntöttek, hogy a szőlőtulajdonosok vadászati jogát megállapították annak dacára, hogy szőlője a vadak átváltságát megakadályozó kerítéssel ellátva nem volt.

Még inkább komplikáltabbá válik a helyzet akkor, ha a község a határbeli birtokokkal együtt a vadászati területet bérebe adja, amely bérbéadás kötelezettséget a vadászati törvény 3-§-a parancsólólag megköveteli.

A bérleti szerződés rend szerint megköveteli, hogy a vadászati bérlet bekerített helyeken pl. gyümölcsösbe, bekerített és művelés alatt álló szőlőben stb. nem vadászhat. De még ezen különös szerződés belső kikötés nélkül is kétségtelen, hogy a vadászati bérlet bekerített helyekre nem mehet. Ez a bérletre nem is méltánytalan, hiszen már az árjéltes alkalmával számolt is az azal a ténnyel, hogy hány holdat képvisel a bérbéveendő terület és illetve hány hold terület van az árjéltés idején a bekerítés alatt a bérleményből kivonva.

Az a kérdés csupán, vajon a bérbéveendő területből, ha valaki a bérlet felállása alatt vásárolt pl. szőlőművelés céljaira területeket és ezeket bekeríti vagy bekerítés nélkül is vadászhat-e az így művelés alatt álló eredetileg szerződés kötelezők a bérlethez tartozott szőlőkben a bérlet avagy a vadászati jog a szőlő új tulajdonosát illeti-e a törvény a bérlet jogait, a vagy kedvezményt nyújt-e az új tulajdonosnak?

A vadászati törvény, midőn a földtulajdonosnak saját birtokán vadászati jogot engedélyez, nincs tekintettel egyáltalán arra, hogy vajon a szőlő, mint ilyen, már a bérleti szerződés előtt volt-e meg, vagy pedig csak tartalma alatt keletkezett-e s ehhez képest csak azt az álláspontot tartjuk, hogy a törvény nincs tekintettel a bérlet szerzőjére. A bérlet tehát nem vadászati jog eredetileg bérletéhez tartozott területeken és jogszerűen nem tiltakozhat az ellen, hogy az így szőlőkben a tulajdonos vadászati jogát szabadon gyakorolhassa. Ezen véleményünket nem befolyásolja

nád-e mondani, ki hozzatta azt a törvényt, mely szerint a francia trónról a nők örökre ki vannak zárva?

— V. Filöp . . . édes apám.

— Ugy van, fiam, V. Filöp . . . No és Tessék beszélni. Alázatos szolgája, főtisztelendő ur. Épen a fiamnak foglalkozom. Közönl, fiam, a főtisztelendő urnak . . .

— Kezét csókolom . . .

— Csak hadd fiam, szervusz.

— Most már te elmehetsz, Adolphe. — Kezét csókolom, főtisztelendő ur. Kezét csókolom. apa.

— Szervusz.

— Derék fia, van, Adolphe ur. Isten megáldotta őnt.

— Nem szabad zúgolodnunk főtisztelendő ur. Hálás vagyok a mindenhatónak, testétre nézve csakugyan kiváló fiu az Adolphiom. Iskolai előmenetelére sem lehet épen kifogásom, de mindenesetre agszai, hogy nincs benne semmi önállóság semmi akarát. És néha hangosan nevet. Semmi komolyság.

Az ifjabb Adolphe azt hitte, hogy most már végre érti. A dolog ugyan kissé zavaros, ő pedig nagyon fáradt már végre éri. A dolog ugyan kissé zavaros, ő pedig na-

gyon fáradt már és álmos, de még egyszer kerészni akar az egészen és akkor a dolog világos lesz. Veritékes fáradsággal jutott el tehát:

— Vagy alapszerződés, vagy nemzetközi szerződés, vagy törvény . . . Alkijára nézve törvény, törvényt azonban egyoldalúlag más nemzet hadi és trónöröklési ügyét illetőleg nem hozhatunk, tehát mégis csak szerződés, csak hogy a trónöröklés kérdését illetőleg azonban mi önállóság rendelkezhetünk, így tehát mégis csak törvény. Ellenben.

Eltör belépett a szobába az idősebb Adolphe . . .

— Csak tanulj, édes fiam . . . Én nem zavarlak . . . Tisztelem, becsülöm a munkát és más sem zavarok, nemhogy téged . . . Tanulj fiam, tanulj csak szorgalmasan . . .

Az ifjabb Adolphe úgy érezte, hogy egy nagy kalapáccsal ráütötték a fejére és ott a pragmatika sankcio szövetezik a lohogó és a címer használatával.

Egy pillanat alatt mindent elefelelt és kabátján nézett körül.

Az idősebb Adolphe már nem volt benn, a másik szobában süttötte . . .

— Tanul . . .

— Tanul, — gondolta keserűen az

ifjabb Adolphe; Tanulj Most! Most, mikor a szoba komoran, fenyegetően, kérően, jószágon zengi:

— Csak tanulj, édes fiam! . . .

A szeme előtt nagy zölde betűk imbolyognak, agyára ráütögetnek a nagy kalapáccsal és fogalma sincs most már róla, hogy az alapszerződés lehet-e nemzetközi szerződés, feltéve hogy meg van az egyoldalúság mint törvényben . . .

De meg fogja mondani. Most tefekszik, mert már vége. Vége mindennek. De reggel korán felkel és tanul. És persze jön majd az idősebb Adolphe az örökös Tanulj!-ával és akkor megmondja. Csendesben, az eliden.

— Édes apám, az egészen más, mint a mikor azt mondod a Mihálynak, eredi, hozz vizet . . . Így ez nem megy. A tanuláshoz kell egy kis íliet, hogy úgy mondjam, egy kis hangulat. És te nagyon tévedsz, ha azt hiszed, hogy jól teszed, mikor kiköztengesz engem a hangulatból, mikor már nagy keservesen beledolgoztam magam. Ne tedd ezt, nagyon kérek, édes apám . . .

Elvélve a tanulásnak meg van a maga finom, de nagyon száraz pezsis és ezek a te akkordjaid megzavarják az egészen az egésznek az összhangját.

az a körülmény sem, hogy a törvény ezen meggyarazata a bérletről sokszor méltánylatlan követelményekkel jár, hiszen megeshetnek vele, hogy az eredetileg kívánt ezer holdja leaped hosszabb bérleti idők alatt a felére, vagy még kevesebbre is es megeshetnek, hogy a bérlet tartama alatt esetleg 15–20 oly új szőlő szomszédot kap, akik a bér-fizetés nélkül vadászati jogokkal konkuren-ciát csinálhatnak neki.

A bérlek ilyen mégis szörvényszerűen elő-forduló esetekben a bérbeadó községektől a bérösszeg leszállítását kérelmezhetik, de nem tiltakozhatnak a szőlőtulajdonosok oly joga ellen, melyet ezeknek a törvény a szőlő keletkezésének idejére való felte-tet nélkül is minden korlátozó feltétel nélkül megad.

A vadászati törvény értelmezése kö-rül támadt vitás kérdésekben a napokban döntött a legfőbb közigazgatási hatóságunk, a nagyméltóságú m. kir. közigazgatási bi-róság elvi jelentőségének tekintendő 368/1908 sz. határozatában, amely az al-sóbb-foku közigazgatási hatóságok egybe-hangzó határozatát jóvá hagyta.

Ez indoklásból kiemeljük:

„Minthogy az 1885. évi XX. t. cikk 2 pontja szerint a földtulajdonos, vagy akinek az engedélyt adott a vadászati jogot a törvénybe meghatározott jogok között, még pedig a birtok kiterjedésére tekintet nélkül szabadon gyakorolhatja, ha az szőlőt képez: a közigazgatási bíróság annál is inkább törvényszerűen rendelkezett, midőn a vitás területeket a vadászati jog önálló gyakor-

lására minősített területeknek mondotta ki, minthogy a tárggyirítók képesen felterjesztet- és panaszosok által megtartott nyilvános árverés alapján elfogadott árverési módokatól 7. pontja és az 1905. évi szept. 19-én 35117 sz. nispáni határozattal jóvá-hagyott vadászati haszonbéri szerződés 4. pontja szerint a bérlek elkerített helyeken és mivéltés alatt álló szőlőkben, ha, mindjárt elkerítve nincsen is, — vadászatot nem gyakorolhat, másrészt pedig a birtoktulaj-donos által az 1885. XX. t.-c. 2. §-ának 2. pontja értelmében gyakorolható vadászat ellen törvényszerűen nem tiltakozhat.

Sietünk ezen fontos határozatot köz-readni, a mely most már minden kétséget eloszlat a megvagunk győződve, hogy szőlősgazdánk körében általános örömet és meggyőződést fog kelteni annál is inkább, mert ezen döntés folytán szőlősgazdánk a vadak által okozott nagymérvű károknak a vadászat gyakorlásával elejét vehetik.

Dr. Gál Jenő.

Szenzáció Nagyatádon.

Ezt a szomorú címet kell adjuk annak a megrendítő eseménynek, melyet nekünk is illó módon regisztrálnunk kell dacára annak, hogy olvasóközönségünk nagy része bizonyá-ra már fölös tudomást szerzett róla.

Fölöset, mert a kaposvári pápa főleg iszonyuan megragadták az alkalmat a szen-záció közt értekesítésére és nem hogy pó-rére velőztették volna az esetet, de még a bérlet is lenyűzték. A bérlet lenyűzték olvasók arczáról, azt a bört a mely bizonyos megil-letéssel nézte volna különben a szomorú eseményt.

Híába nálunk minden kísérlet a viszo-nyok javítására. A tisztesség, illedelem és becsületesség jegyében való minden megá-lyítás dacára az első alkalommal kilátszik a to-lába és oly módon, oly kiálló, sívító hangon tárgyalják hírlapjaink az eseménye-keket, hogy minden illúzióknak ismét odavan.

Nem tudtuk megállni, hogy e pár sor bevezetésben szövé a tegyük azt a minden nemesebb érzést bántó módot, melyet mi közeletünk minden u. n. szenzációk kezéi nem tekintve semmi emberi érzésre.

Nagyatádon, a Petőfi utcában van Bor-bás Ferenc volt rinyaszentkirályi kisbirtokos nak a háza, melyet kb. 5 éve vett meg Kraus Lajos volt nagyatádi izraelita iskolai tanítótól. Borbás jobb módú gazda volt s így jutott arra a gondolatra, hogy rinyaszent-királyi ingatlanait átadva gyermekeinek, ma-ga, készpénzén véve egy házat Nagyatádon, ide költözzék. Kévs helyet fenntartott magá-nak, a többi bérbe adta, előbb a Strauss féle üzlet volt házában. Sem nábob nem volt, sem földbirtokos és beköltözésével sem vol-tak távolabbi céljai, hiszen több ilyen beköl-tözött lábodi, háromfai, henézi stb. kisbirtok-os van Nagyatádon. Borbás övezgyemver volt. Idősebbik leánya úrával kezeli a rinyas-zentkirályi ingatlanokat, fiatalabbik leánya pedig kb. 2 évvel ezelőtt férjhez ment Zieger Ferenc újnepi kisgazdához, azonban ez a házasság nem volt szerencsés, mert már több mint fél éve a leány visszatért apjához, azóta vele lakott és férje ellen a válópórt is megindította. A válóper első tárgyalása f. évi augusztus 26-án lett volna.

F. hó 11-én reggel híába várták a ház-beliek, hogy Borbásék kijöjjenek szobájukból, végre figyelmessé lettek. Jelentették a közösi rendőrségen, minek folytán Horvát János közösi irnok és Zavacky Sándor rendő-

megjelentek Borbás házában és feltörve a szoba, ajtaját, behatoltak oda. Rettenet-es látvány tárult szemük elé. A leány ágában nyugodtan fektött és aludni látszott, ellenben Borbás ágának szélén gúnyasztott, ágya szét volt dülva, csupa vér volt még a padló is körülötte, fején tángoló seb. Mellette he-vert a forgópisztoly, melyvel a tetítet elkö-vette, maga el volt ájulva.

Rögtön intézkedett Borbás kezelése iránt, azonban a déli órákban meghalt anél-kül, hogy magához tért volna. Az asztalon levelet találtak, melyben azonban csak azt közli, hogy leányát ő ölte meg, mert tüdő-beget lévén úgy is halálos beteg volt. Fel-sorolta azután tartozásait és megjelölte, meny-nyi pénze volt. Ezt az összeget a fiókjában meg is találák.

A vizsgálat megállapította, hogy Borbás tetítet 11-én a reggeli órákban követthette el oly módon, hogy először leányát ölte meg a ki helyzetéből következtetve alvó haptá halántékán a halálos lövést, mely nyomban megölte úgy, hogy meg sem mozdult előb-bi helyzetéből. Azután fordította a fegyvert Borbás maga ellen.

Megállapították még azt is, hogy Bor-bás előre készült tetlérre, mert néhány nap-pal előbb végrendeletet csináltatott a kir. köz-jegyzőnél és azt a papírosit is, melyre utolsó levetelt írta, előtte való este vette annál a kereskedőnél, kinek boltja az ő háza mellett van.

Tettének okát eddig megállapítani nem sikerült. Beszélnek ugyan egyet mást, a mit a „szenzáció” után való hajhászat fel is ka-pott, azonban ez mind csak mendemonda, mely addig, míg komoly adatok nem iga-zolják, csak sértő dőztönanciát kelt az érző olvasóban.

HIREK

— Király születési évfordulója. Ő fe-lsége I. Ferencz József apostoli királyunk születés napjának 80-ik évfordulója emlékre-jolyó hó 18-án d. e. 10 órákor Szent István napján felsőbb rendeletek folytán a helybeli Szt. Ferencz-rend plébánia a közhatalmak, testületek vajamint a katonaság levélből meg-hívása mellett háládozó isteni tiszteletet fog-tartani.

— Személyi hírek, vízei Tálai János Andor járási főszolgabíró jolyó hó 24-én 4 heti szabadságra távozik, helyettesít: Stadler Mihály th. főszolgabíró.

— Fodor Rezső járási m. kir. állatorvos 4 heti szabadságáról Állategészségügyének vezetését átvette

— Az állattikai versenyeknek azt a szép erkölcsi és anyagi sikerét melyet elismer nemcsak városunk, hanem a megyénk ur közönsége is, elsősorban köszönetükül váro-sunk lakossága áldozatkészségének és szives pártolásának. Mindazokért, kik a versenyek s önnepes ténylet és sikerét erkölcsi és anyagi támogatásukkal előmozdították szivesek voltak, különben a felültezőknek és azon urleá-nyoknak, kik lelkes buzgalommal gyűjtöttek adományokat a „Holgyek díjára,” ezután fejezi ki őszinte köszönetét — a rendezőség s a tüzoltó parancsnoknak — Adományokat gyűjtöttek: Berger Elza, Böhm-nővérek, Csere Marika, Dani Terézka, Forró Margit, Feigl-stok-nővérek, Fleiner Irénke, Gimessy Mag-da, Gundy-nővérek, Horváth-nővérek, Harsányi Ilonka, Knapp-nővérek, Kun Juliska, Krauth Neill, Kertész Erzsike, Klein Erzsike, Kramer Erzi, Lemberger-nővérek, Musza Ilonka, Modrovics-nővérek, Molnár Gizella, Parraghy-nővérek, Szondy-nővérek, Sugár Margit, Szabó Marika, Steiner Marika, Steiner

Ezt megmondja, miért ne mondhatná meg... Elaludt.

Reggel még az ágyban elkezdte olvasni a „Divatkirály” tárcáját, de aztán észre-be jutott, hogy felkel és bevágja már azt a fejezetét. A feje elég tiszta. Most könnyen fog menni. A szerződés, törvény és nem-zeikről szerződés közt rendet kell teremteni. Semmi...

Csak az idősebb, Adolphe állott az al-tóban és nézett szigorúan, szomorúan.

— Már—már örövendtem. Adolphe, hogy ezt a gyönyörű reggelt komoly mun-kára szántad... Gondolhatod, milyen szor-mú az látni neked, hogy szórakozol és ilyen pompás alkalmat szalasztasz el...

Adolphe, az ifjabb, sungin nézett az idősebbre és érezte ebben a pillanatban a nagy kalapácsol, hogy sujt-sujt a fejére, tompán, szibbasztó erővel... A kis be-széd helyett bután csak ezt mondta:

— Épen, hogy a kezembe vettem... De azt már érezte, hogy a mai tanu-lásból nem lesz semmi.

A díszteremben, nyakában aranylánc-al, szonokolt a rektor és az ifjabb Adolphe deressed fűrtökkel bágyadtan, fáradtan hallgatta. Hátul, a sarokban; az öregebb Adolphe élénken, fiatalos jókedvvel felelt.

Szonokolt a rektor:

— Önök, hogy úgy mondjam eddig a tudomány inasai voltak, most már önök a tudományok, hogy úgy mondjam, küzdő katonává lettek. Ugyancsak az önök sorai-ból lehetnek és lesznek valamikör azok is, kik a tudományunk koronázatlan fejedelméi.

És 'ti kisse kidőltöztetted hasát a rektor.

— A tudomány koronázatlan fejedel-mel, mondom ha tanulnak, ha szorgalmasan tanulnak...

— Megömlőn l'horogte az ifjabb Adolphe.

— Ez az — morogta valaki a közön-ség köréből hangosan, vidáman, fűrgén...

Rendelésszerűen készült

átmeneti kabátok

felöltők,

utcai öltönyök,

elsőrangú kivi-
telben és jutá-
nyos áron

kaphatók

Deutsch F. Károly

és Társa

főrfiszabóknál

BUDAPEST,

IV., Ferenciek-tere 2.

Rózsika, Tallián Margit, Vámos Erzs, Weisz Adél, Zavagyl Juliska. Felülvezettek: Gyémánt József 20 K, Poltzer Géza 15 K, dr. Sélly Sándor, Reich Jenő, dr. Kommen Elek, Káncsori József (Bács), Rumi József (Lábod), Klein Jenő (Fazekasdén), Birck Herman (Bálhás), gr. Széchenyi Aladár (Lábod), Breuer Ferenc (Bács), Nagyatádi uradalom, Trattner Mátvás, Musza János, N. N. 10–40 K. Markovits Albert 9 K, Lóv Lajos (Erzsébet-pusztá) 8 K, Krausz Bódog (Bpest), gr. Széchenyi Frigyes (Tárnóca), Orell Henrik (Lábod), özv. Szetsey István, dr. Szetsey István, Rottér Bernát, N. N. 5–5 K, Frank Zoltán (Boglár), Rottér Sándor, Skubics Béla (Sallér), Maurer János, dr. Weiss Jakab, dr. Neubauer Ferenc, Rátay József (Lábod), Horváth Jenő, N. N. 4–4 K. Nőt-hig János, Tallián Andor 3–3 K. Steiner Miksa, Peltmann József (Lábod), Kun János 240–240 K. Kovács Gusztáv (Kaposvár), Reich Aladár (Budapest), Schöböl Frigyes (Vadas), Fekete Ernő (Óige), Pauchly János, Landler Aladár, Karbuczky József, Rottér Andor, Giesendorf Antal (Miké), Szánvölveszték (Lábod), N. N. 2–2 K. Sznopek N. 140 K. Krammer Sándor, Fleiner Ignác, Benyák János, N. N. dr. Rozenberg Zoltán, Novacek Sándor, Müller Ferenc, Ferlindis János, Forró János, Reményi Béla (Csurgó), Stauber Béla (Visonta), Mayer István N. N. 1–1 K. Herbay János 90 fill., Kirsch Antal, Rozman József 80–80 fill., Raueh N., N. N. 60 fill. Csatos György, Burics István 50–50 fill., Hausner Ignác, Weisz Mór (Bóthás), Keszer N., Réngel Ferenc, Turópoli György, Poltzer Adolf, N. N. 40–40 fill., Csór János 20 fill.

— **Meghívó.** Erdősoknya és vidékének ifjúsága 1910 aug. 20-án, a Pittner-féle nagyvendéglő udvarhelyiségében (utóljára a szoborralap javára) műkedvelői előadást s ezt követően a Casino nagytermében zárkóról táncszertűt rendez. Kezdeté este 8 órakor. Belépti-díjak: I. hely 1 kor. 60 fill., II. hely 1 kor. 20 fill., állóhely 80 fill. Jegyek előre váltathatók: Lőrincz János szoborbiztosági pénztárnoknál és Bartonicek Ferencnél. Záróelőadás is lesz felnyírány leszálloított be-léptidíjak mellett aug. 21-én este 8 órakor. Színe kerül: Kazalitsky Antal „A harang” című 3 felvadásos színműve. Személyek: Hernády Fülöp, gépgyáros Bajusz Gyula, Zsig, fia Madarász József, Mariska leánya Bajusz Erzsike, Ilka nevelt leánya Szalóky Ilonka, Berényi Andor gyárll ménök Tatar Bálint, Berényi József főhadnagy Zákányi József, Retek Pongrácz, fővárosi iparos Csapó István, Jani, fia Bakocs István, Ludmilla, leánya Lóvy Rózsika, Bódi, gyári munkás Bartonicek Ferenc, Czeczilia (Czicza néni) neje Szécsényi Mariska, dr. Simonfi Akos orvos Madarász Endre, dr. Csizmadia József ügyvéd Andik István, Szobaleány József Aranka.

— **Nagyatádi atléták részvétele Dunántul bajnokságában.** A „Kaposvári Atlétikai Club” I. hó 20-án rendez a Magyar Atlétikai Szövetség megbízásából Dunántul atlétikai bajnokságát, melyen a „Nagyatádi Atlétikai Club” is részt vesz versenyzőivel. Mindenesetre nagyon helyesnek tartják, ha fiatalágunknak minél többször nyílik alkalma erejét össze mérni más város versenyzőivel. Az atlétikai a következő nevezéseket adták le a versenyre: 220 yardos síkfutásra: Kertész Jenő, Gábrriel Antal, Fazekas Jenő. 1/2, angol mérőföldes síkfutásra: Gábrriel Antal, Kertész Jenő, Bürger Ernő. Magasugráásra: Mészáros Károly, Bürger Ernő. Súlydobásra: Schmidt Antal. A 4-szer 100 méteres stafétára a N. A. C. a következő csapatot állítja ki: Gábrriel Antal, Pló Imre, Mészáros Károly, Fazekas Jenő. Tartálékok: Bürger Ernő, Kertész Jenő, Rottér Béla. A versenyzők szombaton a reggeli vonattal utaznak Kaposvárra, ahova számos érdeklődő sportbarát kíséri őket. Reméljük, hogy atlétánk ismét ellenfele lesznek a mindennapi összeresztő verseny-zőknék, mert már az is elismerés érdeme, ha fiatalágunk oly városokkal szemben, mint Budapest, Pécs, Szombathely, Veszprém, Magyaróvár, Győr és Komárom, méltóan állja meg helyét.

— **Népkönyvtár adományozás.** A föld-

művelési minisztérium a nagykörpádi hitel-szövetkezet részére 100 kötetből álló nép-könyvtár adományozott.

— **Tűz.** Lábod községben folyó hó 7-én Jakob István istállója takarmány és gazdasági eszközökkel legett. A kár 1000 korona biztosítva nem volt. A tűz oka ismeretlen.

— **Lopás.** Somogyoszob községhez tartozó Szentkereszt pusztán folyó hó 10-én Gyökér József lakásából 5 kor. készpénzt eltűnt, mint utóbb kiderült a szerény tolvaj, aki zárt helyről emelte el a pénzt, Szabó (Hagyma) Vendel somogyoszi lakos volt akit a büntető bírósághoz fejteltettek.

— **Petruska Juliska k. a. angol és német órákat ad előnyös feltételek mellett.** Található Nagyatádon Kossuth Lajos utca 179 sz. alatt egész nap. Házukhoz is elmegy.

— **Még egy öngyilkosság.** Ez hó 16-áról 17-ére ejelt Gasparics János Stefan helybéli kisbirtokos felakasztotta magát a saját pajtájában a létrára, s mire reggel megtalálták, halva volt. Tettenéke aka elkeseredés a fölött, hogy összes fia elhagyta és zül-lött életet ének.

— **Jubilált „AZ EST.”** A teljes sikert és népszerűségi jegyében született mag AZ EST. Me már nincs Magyarországon város és nincs öngyilkos ember a ki ne tudná, hogy mit jelent AZ EST. Törhetetlen igaz-ságszeretlet, radikalizmust, a népjólok teljes tisztelét, minden haladás és előretörés har-cos mozgalmát, — egy teljesen szabad, bátor, független és előkelő hangú újságot. AZ EST mindenütt ott van, régi megszokotti, kipróbált és hűségese barátunk tünik fel s szinte meglepetés, hogy csak most ért el a száz és ötödik évfordulójához. A közön-ség teljesen tisztában van értékével, mert Magyarországon lap még így nem indult s ilyen gyorsan nem lett népszerű. Nem az a lényeges, hogy este már minden magyar városban két krárcárát egy teljes újságot kap az olvasó, hanem az, hogy ez az újság egészen eredeti, egészen új, minden értes-lésében pontos, becsületes és hanghálva fel-tétlenül tisztességes. AZ EST kiadói hivatala és szerkesztősége Budapest, Miksa-utca 8., ahol minden érdeklődő a lapra vonatkozó minden felvilágosítást megkaphat s hamarán kívánatra mindenkinek küld mutatónyásmat a kiadóhivatal.

— **Megunta az életét.** Zsigmond István volt görgetegi lakos régebben jó módú mór-nár és gazdálkodó, feleségétől elválván gaz-daasszonyával éldegelt több idő óta, gazda-asszonya azonban a családi viszáltyokból folytan keletkezett peres kiadások után fen-maradt pénzcsúszkáját segített elgazdálkodni így azán Zsigmond öngyégese idejére, vagyon nélkül maradt, gazdaságasszonya, pedig otthagya teljes elhagyatottságban folyó hó 12-én mérget vett be s halála a görgetegi vasúti állomásán következett be. Az öngyilk-sággal már előbb foglalkozott, szavaiban de ismerőseinek írt leveleiben is. A halásági vizsgálat eredménye szerint minden más egyebb gyanus eszt kivan zárv.

— **Cigány halál.** Ez hó 13-án Csokonag-ban összevaztak az ölf erdei munkát vég-ző cigányok s egyet maguk közül agyon-ötlötték. A nyomozat nem tudott nyomokra jutni, azonban a derék cigánylegények ön-ként jelentkeztek a csokongal körjegyzősé-gen.

— **Az állam ménlovaikat vásárol.** A földművelésügyi miniszter fölívliha mindazon tenyésztőket, kiknek birtokában három és fél évét betöltött de a nyolcadik élet meg nem haladt kora ménlo van, s azt eladni óhajtják, hogy ebbeli szándékukat annak kitüntetéssével, hogy a ménlo mely várme-gyében, mely városban, községben, vagy pusztán áll, továbbá az eladást ár is leg-kezőbb az évi augusztus 20-ig a m. kir. földművelésügyi minisztériumnak jelentés be.

— **Mennyi adó folyt be?** Julius hó fo-lyamán Somogyvármegye területén az egyes adóhivataloknál egyenes állami adó fejében a következő bevételek történtek: a kapos-vári adóhivatalnál 13970 28 kor., az szegvári-nál 28536 33 kor., az igalnál 7374 36 kor., a csurgónál 16108 48 kor., a lengyeltőlinal 6274 54 kor., a marczallinal 12840 11 kor.,

a nagyatyánál 6228-67 kor., a tabinál 5613-85 kor. Összesen 96936-61 kor. Egybehangzóan ezen eredményt a múlt év ezen havának eredményével, júliusban 9948 koronával több adó fizetett be.

— **Kivándorlás Ausztria Magyarországból.** Epp most megjelent hivatalos kimutatás szerint a múlt évben Ausztria-Magyarországból 170.191-en vándoroltak ki Amerikába. Ezek között 27.941 magyar és 21.096 német volt. A többiek más nemzetiségűek. Ugyanez időszokban Ausztria-Magyarországból 11.026 magyar és 4278 német vándorolt vissza Amerikából.

— A „Vasárnapi Újság” augusztus 14-iki száma szebbnél szebb, érdekes képsorozatokból és írgalmakból egy kör-

házárol, a budapesti világkiállításról, a finanszírozásról, az augusztusi hurkolkodásról a fővárosban, egy belgiumi torony eltolásáról, melyet magyar mérnök végzett, a londoni szuffragettek ültetéséről, a német császárról, a beocsini csementgyárról, a harasztói villamos vasutról stb. Szépirodalmi olvasmányok: Telekes Béla és Oláh Gábor versei, Krudy Gyula elbeszélése, Zsolnai László és Anthony Hope regénye. Egyéb közlemények: Ős Lajos repülőgépe és tanítói szőlőtanfolyama Nyíregyházán. Tárca: a hétből s a rendes hetirovatok. Irodalmi művészet, sakkjáték stb. A Vasárnapi Újság előfizetési ára negyed évre négy korona a Világkrónika-val együtt négy korona 80 fillér. Megrendelhető a

Vasárnapi Újság kiadóhivatalában Budapest, V. kerület, Eggetem-utca 4. szám. Ugyanitt megrendelhető a Képes-Néplap a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félve két korona 40 fillér.

Olajprés

igen erős, fekvő, két pogácsaszirotával és kettős pirítóval, minden hozzávalóval családhiány miatt

eladó
Nagyatádon 265 házszám alatti.

AJÁNLHATÓ BESZERZÉSI FORRÁSOK.

E rovatban közzét hirdetés
csakis egész évre adható
101.

A hirdetések szövege időközönként tetszés szerint megváltoztatható.

E rovatban közzét hirdetés
minden egyes megjelenés
20 fillér.

Vágó Ödön

borbély és fodrász
üzlete Nagyatádon, a Széchenyi téren, a régi takarékpénztár mellett.

Alapítványt 1870 ben.

Kiadó!

Kiadó!

Férfiruhákat

modern kivitelben és jutányos áron készít:

Császár Lajos

szabómester.

Nagyatádon, Kossuth Lajos utca.

Kiadó!

Kiadó!

Forró Ferenc vendéglője

a „Szarvashoz”

Nagyatádon, Kossuth Lajos utca 254 szám.

Gyönyörű, modern, tágas étterem

Kitűnő, házias étkezés, előrendi, közvetlen a termelőktől beszerezett italok

Vasár- és ünnepnapokon zeneestély.

Kiadó!

Csokrok és koszorúk

készítését elővártól szallag és felirattal legkezebb kivitelben jutányos áron elvállalja.

HORVÁTH GYÖRGY, kérésztész

NAGYATÁD, Petőfi utca. 154 sz.

SZILVYARTÓ és NYERGES

munkákat kitűnő kivitelben és megrendelés szerint készít

Sárdinecz József

Nagyatádon, Kossuth Lajos utca.

Kiadó!

Kiadó!

Hölgyeim! Nagyatádon, a Széchenyi-téren a „Korona-szálloda” szomszédságában legkiválóbb megvilágított

Nagyatád látványossága

Krammer Sándor női és férfi divatüzlete,

a kaphoz.

Kiadó!

Kiadó!

ÓRIÁSI

nagy választék

állandóan

fall-, zseb-, inga-, és díz-
órákból, valamint, arany és
ezüst dísz tárgyak, a leg-
szebb kivitelű — ÉKSZEREK.

Somogyi Elek

órák és ékszerész

Nagyatádon, Kossuth Lajos utca.

Órák javítását gyorsan és jutu-
nyosan jótállással eszközöl.

Tűrt arany és ezüst díszes és kovács.

Kiadó!

Büky József

sz. és kir. királyi csapattest és földmész

Rakdson tart mindennemű fodrány-
got. Elvállal a szakmába vágó min-
denmunkát és javításokat.

Nagyatád, Kossuth utca.

A REKLÁM

Állandó, ésszerű és ügyes reklámozás minden gyári-, kereskedelmi-, ipari vállalatnak, üzletnek a lelke, rugója, az éltető eleme.

Hogyan, hol és mikor hirdethető a legalkalmasabban legjobban és legolcsóbban, megtudható

LEOPOLD GYULA

hirdető vállalat betéti társaság-nál
BUDAPEST, VII., Erzsébet-körút 41.
ahol kiváló szakértelemmel, odaadó lelkiismeretességgel és páratlan pontossággal eszközölnek hirdetések és reklámok az összes budapesti és külföldi lapokban és naplókban.

256 kitűnő naptár kizárólagos bérlete!

Költségvetések és
tervezetek ingyént

Telefon
12-06

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a Rétly-féle

PÉMETEFÜ CZUKORKÁNÁL.

Vásárlásán azonban vigyázzunk és határozottan Rétly-féle kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz ára 60 fillér.

Csak Rétly-féle fogadjunk el!!

BRÁDY-féle gyomor-cseppek

A MÁRIACZELI SZÓZ MÁRIA védjeggyel ellátva,

melyeket Máriaczei gyomor-cseppeknek nevez a nép, harminc esztendő óta egy beváltat, hogy nékiülözhetetelen minden háztartásban. E cseppeknek utóérhetetlenül jó hatása van mindennemű gyomorrontás, gyomorfájás, székrekedés, felfúvódás, émelygés, hányás, álmatlanság, vérszegénység és sápkór ellen.

Kapható minden gyógyszerárban. Egy kis üveg 80 fillér, nagy üveg 1 K 40 fillér, 6 üveg 5 Koróna, 3 duplaüveget 4 K 50 fillért frankó küld a készítő BRÁDY K. gyógyszerár a „Magyar Királyhoz”, Wien, I. Fleischmarkt 1, Depot 241.

Ügyeljünk a védjegyre, a mely a Máriaczei Szűz Máriát ábrázolja, a vörös színű csomagolásra, és az aláírásra; mely az oldal levő kép másolata.

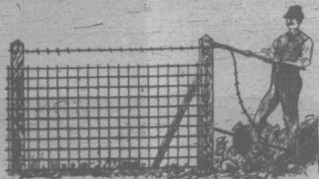
HIRDETÉSEK

jutányos áron felvételek a kiadóhivatalban.

Bámulatosan olcsó kerítések!

Hazai gyártmány! — Nem tévesztendő össze a 6 szögletes osztrák gyártmánnyal!

**Mezőgazdák és
szőlősgazdák
figyelmébe!**

**Baromfi-és nyul-
tenyésztők
figyelmébe!**

A mai kor legolcsóbb, legjobb és legkönnyebben kezelhető sodronyfonata, mely az összes eddigi sodronyfonatokat felülmulja és az összes európai államokban, valamint az Északamerikai Egyesült Államokban szabadalmazva van a

Hungária sodronyfonat, (Horganyozott sodronyból készül.)

Szállítja: ROTTER BERNÁT NAGYATÁD vaskeres-
kedő cég.

Gazdasági és varrógépek gyári raktára.
A világhírű John-féle szab. mosógépek kizárólagos helyi raktára.

Mindenemű takaréktűzhelyek, a leg-
egyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig.

Építésvasalások, vasgerendák.

Szab. bácskai ekék és alkátrészek. Gaz-
dasági vetőmagok.

„Cornélia” és „Sophiana” permetezők és
alkátrészek. 1. kekkő és raffiaháncs.

Szénkénevezők.

ÉPÍTKEZÉSI ANYAG NAGYKERESKEDÉS.

Jegyzői nyomtatványok nagyraoltára.

KÖNYVNYOMDA.

KÖNYVKÖTÉSÉZT

BENYÁK JÁNOS
NAGYATÁD.

KÖNYV-, PAPIR-, ÍRÓ
ÉS RAJZSZER
KERESKEDÉS.

Levélpapírok nagy választékban.

RAKTÁRON TARTOK:

Imakönyveket egyszerű és finom
kivitelben. Üzleti, jegyzet és zsebköny-
veket. Író, fogalmi, itatós és ívlevélpapírt.
Rajzpapírt és kartont egész ívekben
és felvágva.

Egyszerű és finom dobozlevélpapírt
fényképalbum emlékkönyv stb. nagy vá-
lasztékban, nemkülönben mindenemű
írókészletek és rajzszerkeket.

ELVÁLLALOK:

Gazdasági, ügyvédi és pénzügyi:
nyomtatványok, művek értesítők, gyász-
lapok, eljegyzési és esketési meghívók
a legizlésebb kivitelben.

Értesítések, körlevelek, levélpapírok,
a legdivatosabb báli meghívók, névjegyek
szóval mindenemű alaku és kivitelű
nyomtatványok pontos és izléses elké-
szítését jutányos árban.

Könyvkötészeti munkák kifogástalanul a legolcsóbb áron készíttetnek.

Hirdetések jutányosan felvétetnek a kiadóhivatalban.

NAGYATÁDI HIRLAP.

NAGYATÁD ÉS VIDÉKÉNEK TÁRSADALMI, GAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAPJA.

A »NAGYATÁD ÉS VIDÉKE GAZDAKÖRÉNEK« HIVATALOS KOZLONYA.

Előfizetési árak: egész évre 8 kor., félre 4 kor., —
gyedőre 2 kor., egyes szám ára 20 fillér.
Megjelenik minden csütörtökön

FELELŐS SZERKESZTŐ:

dr. NEUBAUER FERENCZ

Szerkesztőség és Kiadóhivatal: Nagyatád, Széchenyi-lár.
Előfizetést és hirdetéseket elfogad még: Benyák János
könyvkereskedése.

Tandij nélkül.

Szeptember elsejétől fogva ingyen méri a tudásnak azt a mértékét, amelyért az állam a törvény ostarával hajtotta be — vagy legalább igyekezett behajtani — az iskola karámjába minden fiát, de amelyet aztán a karámban nem akart adni csak pénzért.

Nem mondja senki, hogy naivitás örüljön azon, hogy nem kell azt a pár forint tandijat esztendőnkint leszurni.

Azzal ne jöjjön senki, hogy az analitabéka nagy számának nem a tandij volt az oka, hanemegység di. Az a bér, melyet a jog és törvény szerint iskolás gyerek csak úgy adhatott át a szüleinek, csak úgy kereshetett meg, ha — nem járt iskolába. Mindenből igaz valami s ez a csöpp igazság fog ezentul is még valamelyes perszázszázot jelenteni az analitabéka statisztikájában, de ez a perszázszáz a maga alacsonyágában jelezni fogja, hogy immár csak maradéka a naivak, a nagynak, az elrettentőnek, kulturálanságunk jiszto bizonyosságának.

Illek egyszer már megállapítani, hogy az iskola nem csupán a tudás hajléka s még csak nem is elsősorban ez. Dehogyan akarjuk, mi a tudást

egy cseppet is lebecsülni azzal, hogy kijelentjük, hogy nyújt nekünk az iskola még a tudásnál is jóval becsesebbet. Nagy dolog is ez, hogy a gyermek megtanulja azt ami a betüvetésen és a betük összerakásán kezdődik, de az állam nem azért alapít iskolákat, a szülők nem azért küldik beléjük gyermekeiket. A betüvetést is azt is ami ennek folytatása, megtanulná a gyermek tán ott

hon is s könnyebb is volna tán úgy is az eddiginél nem is drágább. Csak-hogy ennél a pusztá tudásnál többet az otthon való tanítás nem nyújtana neki. Azt a tudatot, vagy annak a homályos (részét bizonyosan nem, hogy vannak itt bizonyos feladatok, melyeknek megoldására egybe kell fognunk, egybe mindazoknak, akik, bizonyos területen belül élnek nyugtunk. S hogy ezeket aztán az aközös köteleesség, a közös mult és a fokozottan közös jövő egy nagy érdek és lelki közösségbe kapcsol s ez a kapocs, amit egyfelől elválassz bennünket más ilyen közösségektől, másfelől itt, eg máshoz szorosan fúz talán még a vérbeli kapcsol is. A nemzeti közösség érzése az iskolában éled, itt táplálkozik és nő nagyra és válik oly erőssé, hogy dacol tud aztán minden külső ellenséges hatalommal.

Eddig az iskolában láttunk, tür-

tünk egy ilyen ellenséges hatalmat. Ott terpeszkedett a felekezetiiség, hirdetvén, hogy nagy és elsőrangú érdek az embernek szeméjválasztása, sőt egymással szembeállítása. Hogyan lehetett itt szó a nemzeti eszme egyesítő erejéről és hogyan arról, hogy az együvé tartozandóság érzete nevelődött, holott szabadon hirdethette bo tót tanait még a gyűlölet is?

Most nincs tandij, tehát összeomlanak a felekezeti iskolák. Nem mind de jó egynehány és nyomukban ott emelkedik majd az állami iskola, a nemzeti iskola. Kivonul a bontó, bomlasztó felekezetiiség és helyébe jön az egyesítő nemzeti eszme. És mivel egy új generációt, melynek egyes tagjai keresik és megtehetik egymásban a küzdőtársat, az érdekétársat, a honfiktársat a polgártársat. S ez a generáció telkesülni fog és dolgozni értük. S munkája nyomán talán kiélel és tesebélyes fává lombosodik a rég áhitott magyar kultúra. Az ingyenes oktatásnak nem közvetlen folyamánként de mégis úgy, hogy enélkül amaz sem sarjadhatott volna ki.

Most lép életbe az ingyenes oktatás s mi látjuk már mint fog szülni: S nagy a mi örömrünk.

Nagyatádi Hirlap tárcája

Megy a hajó.

A zöld vizen reng-ring a hajó. Füstje, mint hosszú, lilára festett, selgempuha árvalánghajbokréta, odaháttal szimul Szello legény karjaiba. A kerekék buzogon veredése a vizet, amely haragosan tájtézik.

A fehér hajótest könnyéden, karcsun siklik tovább és hosszú ívet hajt a parti olajfák szifinkszárnékeiba.

Finom csöppekben lassú eső szitál a napfényes égről. Veri az ördög a feleségét. A csöppekben megtört fényugarak tarka szivárvány-ívet írnak a víz fölületére, amelynek apró hullámai gyűrűző fényugarak tarka szivárvány-ívet írnak a víz fölületére, amelynek apró hullámai gyűrűző fényörvényeket fodrozznak.

A városnak ezer változatu képe csak elmosdó, finom körvonalakban látszik. A végtelenbe vesző sok torony, s fekete kémenyek fölött a százféje, százlábú mesebeli sárkány terjeszkedik. Száz hétélős szajból fekete füstöt erget. Néha el-elbődöl, hogy megrémítsen élőket-holtakat.

Bömbölése megriasztja a parti fak csón-

des országai és e nek lakói rebbenve riadnak fel fészükéből. Az acélfényű fecske a nagy kavardásban sem mulasztja el a alkalmat és egy ifju szungog után kap. Sok beszédű vén jóasszony: a kakuk dohog magában.

A fehér testű hajó ring tovább a fényörvényeket fáltoltató zöld vizen.

Két asszony ül a fedélzeten. Levették fejükről tolas, hosszufátyolos kalapjukat. Sápadt homlokukat, halovány arcukat leggyezgetli a hús szelőd.

— Milyen jól esik ez a nyugalom, — kezd az egyik szöke. Mintha az anyám fehér keze simogatná a szívemet. Most olyan jónak érzem magam, mint valamikor gyerekkoromban, mikor még édes anyám igazított a meg fejem alatt esténként könnyű pelyhegyvosomat. Legjobb szeretnék most az éggel szembe feküdni, arcomra fehér selgemyfátyolt borítani és azt gondolni, hogy meghaltam. Alattam a Slix fekete vize és reng rajta búzske hajóm. Evezősom, vén Káron békén hágy, egy obolusz borraivaló kapott.

— De egyszer mégis csak a kikötőbe értél, amint látod és, csak úgy tudnak befelé a partról, akik — szintén megváltottak

jegyüket az ostoba oboluszért és nincs annyi integritásuk a jámboroknak, hogy tudnak, hogy, ók most ja Slix vizen hajóháznak. Ók azt hiszik, hogy a békés Duna ölen élvezik a vasárnapi kirándulást — feleleli lona.

— Mennyi inéptőbe öltözött ember. Te lónka, nézd milyen kémgelmetlenül érzik magukat. Szorítja lábukat az új cipő. A fölök eléli a kalap alól. A ruhájokat feltűti, a keztyű oldalvarrása széles kezük fejére huzodik. Az a három szál virág szégyenkezve kongol le forró markukban. — Olyan mindegyik! a saját ruhájában, mint az lága kosber az ispen ur vendégzobájában. Az ember tényleg nagyfőn ostoba módon szer megának ünnepi pihenést és élvezetet. Ahelyett, hogy otthon maradna és kedvére beszélne, innék, aludnék, szoval tenné azt, ami jólesik neki, magára úgy ruhát, ami úgy illik rá, mint a tanjast kondorra az uri öleb selgemybokréta és ki-megy a nagy nyilvánosságra, ahol azt sem tudja, hogy melyik lábára álljon és általában olyan benyomást tesz a szemlélőre, mintha a feje fordítva lenne beigazítva.

— És ami a fő, megzavarja a te hangulataidat. Ha, haj asszonyi önzés. Kigunoloz, megvádolsz egy csomó jobb sor-

A zseniális emberek serdülő kora.

Írta: dr. Lombroso Cézár

Hogyan meggyarazhatjuk meg a zseniális emberek oly nagy változatosságát, különféléseit? Homann van az, hogy míg egyik a művészet, közelebbről pedig például a festészet terén remekel, addig a másik a történelem vagy az archeológia terén válik tekintélyesé? A probléma egészen új s az örökösödés egymagában nem képes azt megoldani. Ha a különböző zseniknél, Darwinnál, Musset-nél, Rafael-nál, Saint-Hilaire-nél, Bernoulli-nél, ez a tény, hogy festészeti, csillagászati, naturalista stb. családi milióban születtek, meggyarazza is az ő pályájukat, mert a saját törekveiket befolyásoló örökítői hajlamaikhoz hozzájárul a milió akciója, is, amelyben első éveiktől kezdve, határozott inspiráció szellemét magukba szívják, de ez mégsem áll mindegyikre. A tudományos zseninél az örökösödés inkább kivétel, mint szabály.

Ugyanezt mondhatjuk a körítvevő miliónek nevezett gazdasági és társadalmi viszonyokra nézve is, amelyeknek gyakran tulajdonítani kell a zseni által válasszott utat. Piemontban — amely örökké hadiállamban állott-sok lángszűz katona volt; Olaszország egyes vidékein, ahol sok büntető és bűnper, nagy a büntetőjogászok száma, is. Így meggyarazhatjuk meg azt is, hogy a főként kereskedelemmel foglalkozó zsidóság körében hogyan születnek kiváló nemzetgazdászok. Erre nézve elég, ha Marxot, Ricardót, Lorát, Luzzatt említi. Ricardó bizonyára nem az atyja inspirálta s nem mondhatjuk, hogy a zseni örökösödésében lett volna része; kétségtelen azonban, hogy részt vett atyjának a kereskedelmi spekulációban, csak hogy az ügyek egyszerű gyakorlati vitéleiből felemelkedett a gazdasági alkalmasság s az elméleti nemzetgazdászok — az ő elődeinek — sok tevékenységének az okaira jött rá. Minden munkáján érezni lehet gyakorlati inspirációt. A zseniális emberek története gazdagabb a rájuk néz-

ve kedvezőtlen, mint a kedvező körülményekben.

Igy Boileau, Lesage, Descartes, Racine, Lafontaine, Boerhave, Goldoni, Themis szulog fogájába, illetve a papistólába temették a Muzsát. Poissont a szülői sebének, Lalandet, Lacordairet ügyvédnek, Vauclint földművelőnek, Herschelt és Cellinét muzsikusként, Michel Angelót klasszikus archeológussá — nem pedig képmázolóként — akarták nevelni.

Berlioz egy zseniális orvosnak a fia volt, aki kitűnő munkát írt a tüdőtorozásról s aki abban a reményben, hogy utódja lesz, fiat is a maga pályájára nevelte; fia, hogy utódja lesz, fiat is a maga pályájára nevelte; fia, hogy apjának kedvében járjon, tul-tette magát a boncolóterem iránt érzett undorán. Mindön azonban tizenhét éves korában hallotta Salieritől a Danadiktát, abba-magolt mindent s komponista lett. Ugyan-ilyen a Falubert esete is, akinek viszont ügyvédnek kellett volna lennie.

Galilei-nek igen sok fölmenő elődje volt kiváló bölcsész és gondolkodó, akiknek sprát 1539-ig lehet visszavinni. Atyja, Vincenz, azonkívül, hogy igen eredeti muzsikusként, nagy kedvvel művelte a geometriát és azte a kereskedést.

Azonban a zseni különös hajlandóságának a meghatározására nem elegendő a hálós és láto központok ilyen uralkodásának és a képzelet olyan élénkségének a kiemelése, amelyet mi grafikailag és könnyedséggel illusztrálhatunk a stílusban. Mindezen körülményeknek órási befolyásuk van a zseninek az eredetire, de gyenge a hatása a zseni változatosságaira. Egy jószemű ember lehet költő, szobrász, histológus, vagy bűnügyi számoló, ép úgy egy jó hallású ember lehet zenész, szónok, költő, kritikus, vagy regényíró. Egy igen predomínátó tehát csupán önmagában nem elegendő arra, hogy a zseni változatosságait nekünk meggyarazza. Ez a változatosság szerintünk — anélkül, hogy elhanyagolják az örökösödést, a környezetet és az egyéni hajlam fon-

tosságait — egy másik igen fontos tényezőnek van alapelve, amely szerintünk a legfontosabb szerepet játsza a zseni keletkezésében: ez a tényező egy, a serdülő pillanatában föllépő erős felhevülés.

Aki a nagy emberek életrajzát elemzi, tényleg úgy találja, hogy talentumoknak az elhatározó ok a — legtöbb esetben — korai fűségükben jelentkezik s hogy azt valamely igen erős az egyéni hajlamokkal összhangban levő föllúdás idézte elő.

Így például Segantini a meisi falakon adta jelt fétől zsenijének, 'ahol zátonyra jutott, előjáró — a maguk bölcsességében erőszakkal 'foltozó vargát akartak belőle csinálni. De ő elmenekült szerencsétlen protektorától, visszament szülőföldjére, ahol a nyáját őrizte s ott, öntudatlanul s anélkül, hogy nagyon fontosságot tulajdonított volna neki, elkezdett birkákat és szalmakunyhókat festgetni. Tizenhét éves korában tanuja volt egy kis leány halatának; hogy az anyja mily kétségbeesett volt, amiről nem volt neki arcképe a leánytól, a kis pástör fogta magát, elkészítette az arcképet s kész volt a nagy Segantini. Egy eleven erkölcsi benyomásnak a serdülőkor kezdetével való összelátalkozása hatására meg, egy rendkívül hatalmas látási intelligenciában, a festészet zsenijének a szárnnyalást.

Proudhon egy favágó fia volt, a plebános megantotta egy kis latirra s a clunyi benécsék rajzolás elemeire. Tizenegy éves korában a kolostor roz képeinek másolásával foglalkozott; ő maga készítette a festéket növénynedvből s az eszetet ösvérszörrel fókéletesbítette. Egy alkalommal az egyik szerzetes azt a megjegyzést tette előtte, hogy olyan furcsa eszközökkel nem fog sikerülni a festés, mert az eredeti képek olajjal vannak festve. Ez a megjegyzés elég volt Prohudonnak, hogy újra fölállja az olajfestést.

Stuart Mille-re, tizenkétéves korában oly nagy hatással voltak India történelmének egyes epizódjai — amelyeket atyja írt

ra érdemes halandót, csak azért, mert nem akarás alkalmazkodni, hanem azt szeretnéd, hogy körülötte keringjen az egész világ sőt a Stixen büszkén rengjen hajód és a vén Káron keszes pluietel, mosolyogva fogadjon.

— Dehogyan. Csak fáradt vagyok. Nem akarok más, csak nyugalom. Én megbosztalak a világnak mindent, csak hagyjon engem békében.

— Hah... A-nyul oldalba rugja a bokrot, megvél a medve a róka elöl. Hogy itt áll az életben, amelybe mintha aszkéta az édenbe, vágyva-vágytál, hogy itt vagy a révben, amelybe viharzó tengereken át jutottál, most vándor és panaszokod. Mit akarsz hát? Nézd azt az asszonykát ott, a szemben lévő-pádon. Kis papírdarabkáival, amit úgy szedelt itt föl, lisztogatja a kis fiának fehér cipőjéről a sarat. Hallod, a kis lány azt kérdi: "Angus szabad itt szemtelni?" Mit gondolsz hány-szor - mondta el az ellenkezőjét, míg ennyire beleszorult abba a buksiba? Most a kirándulás előtt volt otthon nagy fűrésztés, kis sírás, lázas izgatott áltozgatés; végre készen a familia ünneplőben apraja nagyja és a karaván elindul. A gyerekek utközben félre léptek. Nosza most le kell húzni a selmekesztűt és cipőt takarítani. A másik fölmaszt a padra, az azt kell visszarángatni. Míg az anyja ennek beszél a lelkerre, amaz meg már el-

elkószál. Most az ura kérdez tőle valamit. Ez az ugynevezett kél kirándulás. Ez a szórakozás. A családi örömlök. Csak az a csudálatos, hogy mi, akik mindezekben — ahogy mondani szokták — föllemelkedtünk, mi vagyunk a hisztérikusok, az idegessé, a sápadtak, a soványak és vérszegények és ez a jó asszonyka pedig rózsásra gömbölyödött. A fölvilágosodottság magasabb szférák igazán nagyon legiesekké tesznek bennünket, hogy úgy mondjam, tulajdonosan lélegiesekké.

— Igazán nemértelek lona.

— Ezt nem csudálom. A — egyszeri ember sem látta a fától az erdőt.

Elhallgatott. Odátamozdított a korlátos és nézte a víz hullámkarikáit. Gyönyörű kis tászkája furcsa foltokat vetett a vízre.

— Cátod, — kezdte hirtelen lona — alapjában véve minden nagy dolog semmiségre vezethető vissza. Most itt van újalm közét és a kis táska. Lóballom ide-oda. Csak ép a mutató ujjamat kell a vízbe. Egy pár hullámgyűrű, ami gyorsan elsimul és vége. Én pedig itt maradnék a legnagyobb zavarban. Számításaimat egy egész ónspra megzavarná, felforgatná egy szempillantás, egy ostoba véletlen. Ez ember egész élete csupa ilyen véletlen. Vé-

leljen találkozások, elröppent párbeszéd-ek jelenetek, szavak, melyek közt ide, oda-himbalógnunk tehetetlenül, mint ez a kis csallógó jószág a kezembem, kicsit már öltött kopottan és így fut le apró darabkákká tagozódva az életünk. És mi ahetgett, hogy lgyekneznék, mentől nagyobb harmoniába hozni ezeket az életrekezet, még problémát csinálunk az életünkéből. Látod, ennek az asszonykának van életcélja, az legalább tudja, miért él. Ott van mellette az a két apróság. De Mi? Miért vagyunk mi? Félig asszonyok volnánk, félig robot-ba szegődöttünk. De mindent csak félig. Mikor az uram megakar ölelni, akkor öklülés és szekundagó vagyok, mikor meg a kathedrán ülök, akkor akkor az jár a fejemben, hogy az a fizeteli ellenség mit fész mit pusztít otthon amig itt fűök.

A hajókötél nagy lrvén repült a part-ra, és akaratlanon hánykolódott rajta a hajó míg végre engedelmesen megállt.

— Nézd szolt a barna — ott vár az urad.

— Látom. Most majd megyünk sétálni a szép virágos természetbe. Egy veszem észre, neki ragyognak a szemek és én... eh...

Írta: Harasztyné Szederkényi Anikó.

meg — hogy attól a percétől fogva a történelmi és gazdasági tudományok szentel-
te életét. Arago: egy ügyvédnek a fia, ele-
inte zenével: a klasszikus szépirodalommal
foglalkozott, a matematika iránti égő sze-
reket akkor támadt benne, midőn egyszer
egy mérnökárki tiszt elbeszélte neki, hogy
mily gyors karriert köszönhet annak, hogy
a polytechnikai iskolában az exakt tudomá-
nyokat tanulja. Elhagyta tehát Corneille-
t és a klasszikus és kizárólag a mathe-
matikának szentelte magát s tizenhat éves
korában már vizsgára ment a polytechnikai
iskolában. Young Tamás, aki már két éves
korában tudott olvasni s öt éves korában
már sok angol és latin verset tudott, kilenc
éves korában egy földmérővel találkozott,
aki megmutatta neki a hivatásához szüksé-
ges távolságmérő eszközeit. Young azonnal
megkereste egy tudományos szótárban a
látott eszközök szerkezetének a magyará-
zatát, nemskora készített egy mikroszkópot,
s hogy a mechanikát tanulmányozhassa,
megtanulta a differenciális számítást.

Ezen esetekben nem a föltámasztás pro-
vokálta a zsenit, hanem azt az alkalom
nyilatkozta ki s ugyancsak az alkalom
határoztai el egy, szervezettleg predispo-
nált egyént arra, hogy törekedjék bizonyos
cél felé, a melytől őt a körül-ények, mint
a nevelés stb. eltávolították.

Igy Darwin-nek atavikus öröklődése
volt a természeti tudományok nagy pro-
blémájára nézve, mert elődei között számos
természettudós volt. Azonban — mint ő
maga mondja — nevelése nem volt be-
fojással tanulmányainak az irántulása; sze-
mélyi munkásságának igazi kiinduló pontja Be-
arle utazása volt, akinek könyvét olvasva sa-
nak az útját ő is nagyon szerette volna
megtenni. Borhava papnak készült s föl is
vette a kisebb rendeket, az az eszméje tá-
madt, hogy csak ő tudja elmulasztani azt a
feladást, amely a kezén volt s amely kilenc
év óta kínozza; elhagyta pályáját s orvos
lett. Lalande, Lagrange, Young mértékfe-
kedv tanultaitok a klasszikus tanulmá-
nyok iránt, adta a pillanatot, amíg a vé-
telien geometriai demonstrációkat kezükbe
nem adta. Gianni, aki női vállfűzők készí-
tésével foglalkozott, Ariosto olvasása után
lett költővé.

Sok egyénnel a zsenialitás első im-
pulzusát a szépségnek vagy a szerelemnek
kell tulajdonítani. Petrarca s Laura első
látásakor — 1327 április 6-án lett költővé,
akkor tizennégy éves volt. — Nem titko-
lom — ugymond — hogy kicsi vagyok ah-
hoz, hogy feleségem legyen, ha van részem
tízletében, ha eljutok a dicőség útjához,
ugy azt annak a kis erénygarnak kell ugyan
tulajdonítani, amelyet a természet vetett
el a felkembem, de amelyet a szerelmem
tudott mívelni.

Neuctoni említi, hogy első verseit,
husz éves korában, egy szép fiatal leány-
nak a látása inspirálta. De Amicis beszéli
hogy huszonkét éves kora előtt egy sort
sem írt. Egy alkalommal a véletlen úgy
akarta, hogy egy olyan szép és jóhisű hölgy-
gyel találkozott, mint a milyen után már
régóta vágygokozott: midőn egy alagutba
érek, hirtelen a sötétben kezét csókolni a
hölgynek, jelleve ezzel szerelemet, amelyet
a hölgy is osztott.

Fordította: Tóth László dr.

Panamák.

Valóban az emberek kezdenek
csodálatosakká válni. Felfedeznek
olyan dolgokat, a melyek már régen
köz tudomásuk. Cook és Peary küz-
delme az északi sark felfedezésének
elsőbbségeért juttatják eszünkbe azok
a csatalkodások, melyek mostanság
a napisajtó hasábjain minduntalan
felénk harsognak. Csak most kezdik
észrevenni a politika berkeiben a
panamák mérges gombáit. Hát hiszen
ha ez valami nagy ujdonság volna,
mi sem vonnók ki magunkat a han-
gos megbotránkozók váratlanul me-
növedkedett csapatjából. De enged-
tessek meg nekünk, hogy mine azon
csodálkozunk, hogy nálunk a kor-
mányzati rendszer talpkőve panama
hanem azon, hogy: nini! mekkora
azon naiv emberek száma, kik ed-
dig az ellenkezőjé hitték. Isen ments,
ne merj senkisémet feltételezni rólkuk,
hogy mi gunyolodunk, sem szatirikus
kedvünkben nem vagyunk.

Egész komojsággal tétélezzük
fel azt, hogy az emberek mindidőig
semmit sem tudtak a közérkölcök
romlottságáról. Mind a mai napig
senki sem tudta azt, hogy a legtöbb
lap a mindenkori kormány által pa-
sualéza van. Kérdjük, mit csinál-
na különben a mindenkori kormány,
ha egy bizonyos lap a busás pausál-
dét nem úgy szolgálja le, hogy már
eleve gaz rágalomnak minősít min-
den olyan nyilvános felszólalást,
mely a közérkölcök puritánságát
célozza. Az is igaz ugyan, hogy a
házőrög kuvaszt-zerlet-tartja a gaz-
daja, hogy megugyan mindenkit, a
ki bár jó szándékkal, de kiváncsian
közeledik a ház téjéke felé.

Továbbá azt sem tudta senki
különk, hogy vannak emberek, a
kik előbbi minőségüket ügyvédi gya-
korlatukban nagyon előnyösen tud-
ják kihasználni: hogy vannak em-
berek, a kik ma még koldusok, is-
meretlenek, semmik holnap pedig
már hosszabban-szélteben ismeretesek,
nevesek és nagy vagyonnal rendel-
kezők. Régi óta ez már, a mely min-
dennap más és más változatban és
ugyanazon tartalommal jár szájról
szájra. Miért tehát ez a nagy hüho,
ez a nagy műfelfáborodás!

Minden embernek maga felé
hajlik a keze s mi sem természetese-
bb, hogy az éhes ember nem nézi,
hogy mit mond a morál, hanem
mindenekelőtt jól akar lakni. Aztán
meg az ember természetrajzához tar-
tozik hogy evés közben jó meg az
étvágy. A jólakott ember már hol-
napra, sőt holnaputánra is gondol.
Az igények megnőnek és az ember-
nek azt is fontolóra kell vennie, hogy
nem mindig csak ő fog a husos fa-
zék mellett lebészni, eljöhét még
az az idő is, a mikor mások elfog-
ják onnan kergetni. Ime, így vezet-
hető a panamázás lélektani okokra
is vissza. Szóval atanulj minden-
ből az, hogy az emberek mindidőig
panamázni fognak, a meddig erre
alkalmuk nyílik. Ha azt akarjuk te-
hát, hogy a panama kitöröltsék a

politika szótárából, akkor az alkalmat kell előbb eltüntetni.

Előszörban nem az embereket
kell támadni, hanem a rendszert, a
mely a visszaéléseket lehetővé teszi.

A míg az ország vezetése csak
egyes kiváltságos osztályok hezében
lesz, mindig fognak találkozni olyan
politikai egyedárusítók, a kik köz-
leti szereplésükben nem a közjót,
hanem egyéni hasznukat és érve-
nyesülésüket fogadják szem előtt tar-
tani. Ha majd egyszer az ország
lakosságának minden rétege részt
fog venni az országvezetésében, a
különböző érdekelteket nagyobb,
nyilvánosabb ellenőrzést fognak ma-
guk után vonni, a mi természetesen
a mai értelemben vett panamát
mindenkora lehetetlenné fogja tenni.

HIREK

— A német császár Somogyban. Vil-
mos német császár, szeptember hó 15-én
utazik Bécstől Frigyes főherceg belligi ur-
adalmaiba, ahol négy napon át szarvasokra
fog vadászni. A császár ez utjában Somo-
gyot is érinteni fogja, ismert fehér udvari
vonata Bécstől Nagykánczban Gyűkényesen,
Barcson, Szigetváron át teszi meg az utat
Mohácsig és onnan hajón utazik Frigyes fő-
herceg belligi vadászokstájába.

— Áttelezett szolgabírók. Mint érte-
sülünk, a főispán Weisenbach Iván báró
szigetvári szolgabírót Marcella és Nagy
Árpád szolgabíróit pedig Szigetvárra áttele-
lyezte.

— Emlékereszt a tisztviselőknék. A
király uralkodásának hatvanadik évfordulója
alkalmával emlékeresztet alapított a köz-
tisztviselők számára. Az emlékeresztet az
igénygősolgaltat között ez évben fogják ki-
osztani. Jelenkezni lehet szeptember 8-ig
a vármegye elnökségénél.

— A kizsákdák országos szövetsége.
F. hó 21-én Budapesten tartotta meg évi
rendes közgyűlését. melyen Szabó István
és Herceg Sándor orsz. képviselők megbi-
zaltak az alapszabályoknak a somogy-
megye kizsákdák egyesületének mintájá szerint
való kidolgozásával, a minek megtörténte
után a kizsákdák országos szövetsége
Kaposváron, szeptember havában ország-
os nagygyűlést fog tartani. Ugyanakkor
fogja gyűlést tartani Kaposvárott a somogy-
megyei kizsákdák egyesülete is. A gyűlés
napja és tárgysorozatának megállapítása
véget a somogymegyei kizsákdák egyesü-
letének vezető 1910 évi augusztus 28-án
Belegben érkekezetet tartanak.

— Meghívó. Ötvös-Könyöl község hazafias
polgársága Szabó István országgyűlési ké-
pviselő ur arczképének telepeznél ünnep-
élyt f. évi augusztus hó 28-án délután 3
órákor tartja. Sorrend: I. ünnepi megnyitól
II. ünnepi beszéd III. alkalmi beszéd IV.
zárszó Zárszó után társasvacsora. Ünnepély
után a Bauer József vendéglőjében a Pol-
gári olvasókör saját könyvtára javára zené-
vel egybekötött tánczenyalmat rendez. Be-
lépti díj azemlyenkint 40 fill. családjegyi I.
korona. Fellátizetések közsmittel fogad-
tatnak. Kezdeté délután 6 órákor, jó ételek-
ről italokról valamint jó zeneről gondos-
kodva van. A Rendezőség.

— Tüzek. Oriási tűz pusztított folyó hó
17-én hajnalban Görgetegen Gerét József
malmban. Az egyik hajtó szíj elszakadt s
a falra akasztott petróleum lámpát ledobta
s szétfolyt petróleum meggulladt és a liszt
felhőrdő deszka oldalát elől pedig a padlás
deszka meggulladt és pár percz alatt a
malom lángtergében volt, menteni már nem
lehetett — az összes berendezéssel együtt
az épület is legett. A kár 8000 korona,
biztosítva volt 7665 koronára.

— Eltűnt egyének. Melics Antal barcsi
borbély tanoncz gazdájától megszokott szar-
nyoma veszett. Vince Lajos hedráhelyi lakos

Rendelésszerűen

készült

átmeneti kabátok

felöltők,

utczai öltönyök,

elsőrangú kivi-
telben és jutá-
nyos áron

kaphatók

Deutsch F. Károly

és Társa

főfiszabóknál

BUDAPEST,

IV., Ferenciek-tere 2.

neje elleni válópérbén f. hó 16-án tárgyalásra ment Kaposvárra a törvényszék elé, szüleitől azzal búcsúzott el, hogy a tárgyalás után pár napig kaposvári rokonánál marad, — azonban másnap — szülei levelet kaptak tőle melyben elbúcsúzott tőlük azzal, hogy őt felejtsek el, mert többé nem látják. Szülei most kétségbeesetten kutatják, a hatóságok nyomozzák, öngyilkosságtól tartanak, de eddig még semmi nyoma sincs, valószínű, hogy külföldre szökött ki.

Petraska Juliska k. a. angol és német örökölő és előnyös feltételek mellett. Tálalható Nagyatádon Kossuth Lajos utca 179 sz. alatti egész nap. Házukhoz is elmegy.

— Ahol nem szabad férjhez menni. A csanádi római kat. elemi iskolánál egy tanítónői állás szervezését határozta el az iskolaszék, feltételül azonban kikötötte, hogy a megválasztandó tanítónőnek férjhez menie nem szabad, mert állását veszti. Pénteken foglalkozott ezen kérdéssel a közigazgatási bizottság s a feltétel törleszté hozta javaslatba a miniszternek.

— Az önkéntesek tisztí vizsgája. Az új védőrendvény-javaslat, mely ebben a ciklusban kerül a Ház elé, lényeges változásokat fog a tisztí/vizsgálat tekintetében előidézni. Minthogy eddig minden önkéntes kénytelen vizsgázni és így a tartalékos tisztok túlságosan elszaporodtak, az új védőrendvényt kimondja, hogy ezután a vizsgálat letétele nem lesz kötelező és csak azok tehetnek le, akik a vizsgálat-bizottság véleménye szerint kiváló katonai képességgel rendelkeznek.

— I. A Pécsi Püspöki Jogakadémiában a Dunántúl és Délmagyarország ezen egyetlen jogi főiskolájában az 1910-11. tanév I. felére szóló beiratások 1910. évi szeptember hó hó 1-től szeptember hó 15-ig bezárólag, naponta délelőtt 10 órától 12 óráig, az intézet igazgatói helyiségében (Pécs, Kúria-utca 42. szám alatt) eszközöltetnek. A késelem-igazolás esetén szeptember hó 16-tól október hó 15-ig bezárólag utólagos felvételnek van helye. Az előadások 1910. évi szeptember hó 16-án kezdődnek. II. Rendes hallgatóknak azok vétettek fel, a kik vagy teljes főgymnásiumi érettségi vizsgát vagy főreáliskolai teljes érettségi és ezen felül főgymnásiumi latin nyelvi és irodalmi pótlóérettségi vizsgálatok sikeres letételéről bizonyítványokat tudnak felmutatni. Ily bizonyítványok hiányában csak rendkívüli hallgatóként való felvételnek lehet helye, a kinek azonban, ha utóbbi az érettségi képestést megszerzi és jogi tanulmányait külön szorgalommal és jó előmenettel folytatja, a fennálló gyakorlat szerint a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter engedélyével a rendkívüli hallgató minőségben előtört idő a rendes jogtanulmányi időbe beszámíthat. A kik hely és időközött állandóan foglalkozás miatt az előadásokat rendszeren nem látogathatják, a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter engedélyével a tanfolyam hallgatói nélkül tehetnek alap- és államvizsgálatokat. III. Tandíjját annyszoroként kóróna fizetendő, a hánj heti órára a hallgató beiratkozik. Szegénysorsu, de szorgalmas és jó előmeneteli hallgatókat a tanári kar teljes vagy féltandíjmentességben részesít. IV. A pécsi jogakadémia hallgatói a jogakadémiai könyvtárt, nemkülönben a rendkívüli gazdag tartalmú püspöki könyvtárt díjtalanul használhatják és különösen az alap- és államvizsgálatokhoz szükséges könyveket, jegyzeteket és térképeket ingyenesen kölcsönvehetik. V. Szegény, de szorgalmas és jó előmeneteli hallgatók részint a m. kir. kormány által adományozandó országos

jellegű és részint a pécsi jogakadémiához kötött és csak ennek hallgatói által élvezhető ösztöndíjakban részesülnek. VI. Az önnálló tudományos bűvárkodás előmozdítására a tanári kar évenként írásbeli tételek kidőgőzására díjakkal egybekötött pályázatokot hirdet. VII. A pécsi jogakadémia rendes és rendkívüli hallgatói a pécsi akadémiai diákszállalon (mensa académica) ebéd és vacsorából álló ételmezést nyerhetnek havi 20 koronáért olyképen, hogy a tanév I. felében a szeptember hó 10-től december hó 25-ig terjedő 3 és fél hónapra 70 korona és a tanév II. felében a január hó 15-től június hó 15-ig terjedő 5 hónapra 100 korona fizetendő. A diákszállalon való részvételre előjegyzéseket az akadémiai igazgatóság már 1910. évi június hó 1-étől elfogad. VIII. Egészes és utánjás bűtorozott szobák esetleg teljes eláttással jegyzéke az igazgatóságnál betekinthető. IX. A pécsi joghallgatók különböző érdekeinek és igényeinek kielégítésére a jogakadémia keblében fennálló hét ifjúsági egyesület szolgál: 1. Pécsi Jogakadémia Olvasókör. Tagas és Ginozan bűtorozott helyiségekkel a jogakadémia palotájában, a hol szépirodalmi és jogi szakkönyvtár, folyóiratok és lapok, szórakoztató játékszerek biliárd, sakk stb. állnak a tagok rendelkezésére. 2. Pécsi Jogász Segélyző Egyesület. Jelentékeny tőkevagyonnal és jövedelmekkel. Szegénysorsu joghallgatókat képzésszerűséggel és tankönyvekkel lát el, továbbá joghallgatók részére mellékfoglalkozások irodá; korrepetitor stb. vállaltat díjtalanul közvetíti. 3. A Dunántúli Széchenyi-Szövetség felolvasó- és vitatársaság a társadalmi tudományokat művel. Felolvasó asztalán időnkint országos nevű előadók működnek. 4. A katolikus hallgatók vallási életének belterjesebb tétele érdekében a jogakadémiai Maria-Gyülekezet buzgólkodik. 5. Az éneket kedvelő hallgatók a Pécsi Jogász Dalárdában fejtenék ki, gyakran a nagy nyilvánosság előtt, számot fevő működést. 6. A Pécsi Jogász-Banda a zenéről joghallgatókból alakult; ezen egyesület művészeti buzgó tevékenysége Pécs szab. kir. város közönségének kedvenczévé lették. X. Minden a pécsi jogakadémiára vonatkozó ügyben bővebb felvilágosítást az igazgatóság nyújt. Kelt a pécsi püspöki főiskola jog- és államtudományi karának Pécsen, 1910. évi május hó 20-án tartott rendes havi ülésénél. — Az igazgatóság.

— Halasztási kedvezmény az adófizetésre. Megszűnt az exlex, fizetni kell a portót. Bizony nemzetszerűt dolog ez, de hát mit tegyen az ember. A pénzügyminiszterium úgy látja, jól tünosított ellenszenvét, most úgy látszik, mint a beteg emberrel szokás, pirulást édesen adja be. Nem követeli egyszerre, enged halasztást, de csak az egyenesadóra ha 500 koronát meghaladja, arra is csak az I. és II. negyedévre. Ha valakinek még a múlt évről hátraléka van, halasztást csak akkor kaphat, ha azt az aró határidő alatt befizeti. A halasztásra engedélyt a pénzügyigazgatóságok saját hatáskörükben adnak, ha az illető adózók szeptember 10-ig folyamodnak. A folyamodvány a városi hatóságnál is benyújtható. S mondja meg valaki, hogy a kincstár nem humanusan hatja az adót.

— Kellemetlen vendég közlekedésről olvasunk a napi lapokban. A cholera asiátika az emberiségnek az a réme, Oroszországból a hol 3 év óta otthonosan érzi magát állandóan-készül hozzánk is. A saját jól felfogott érdekünk, hogy a mennyire lehetséges be ne eresszük a hivatalos-látogatót, akik ha beeresztünk, igazán kiver bennünket a házaikból, ki a szomorú füzes, árnyas dombol-

dalba. Ám a mai forgalmi és közlekedési viszonyok mellett nagyon könnyen megeshetik minden öv-rendszabály ellenére, hogy bekapotgat hozzánk a fekete, halál réme: a kis kotyma-bacilusz a cholera korokozó csirája. És akkor szorgosan arra kell figyeljünk, hogy a hivatal vendégnek mentől előbb ajtót nyitfussunk. Ez pedig csak egy módton tehető: a közegészségügyi s közisztasági rendszabályok szigorú betartásával, végrehajtásával. E sorok írójának volt alkalmam látni és tapasztalni, hogy mily sikeresen lehet védekezni, ép a cholera ellen tudván azt, hogy a cholera csirája csakis a szájon át és pedig étel és ital felékel fertőzi az embert, s hogy a cholera bacilus főtáplálója a víz, a nyers gyümölcs, a tej, a melyek valamiképen cholérás beleg ürülékével fertőzhetnek. A belvizek levezetése, árkok tisztítása, a kutyának trágya-fertőzéstől való megóvása, az élelmi szerek s azok tartására szolgáló edények tisztán tartása stb-stb. mind oly rendszabályok, melyeknek rigorozus betartásával bátran nézhetünk a cholera veszedelmével szembe. Hála közgazgatásunk

előre látásának, járásunk is kellőleg készült fogadni az esetleg fellépni készülő ragályt, vármegyénk alispánja legutóbb s azt megelőzőleg már járásunk főszolgabírája erélyes rendelkezésekkel hívták fel a közgazgatás végrehajtó szerveit a kellő övrendszabályok megtételére s most már csak a községi előjárásokon mullik, hogy a bölcs előrelátó és hasznos intézkedések végrehajlassanak, s a közisztaság követelményeinek egy a magán lakások, mint a közhelyek, utcák, terek stb. a legszigorúbban megfeleljenek joggal elvárhatjuk a közönségtől, már csak azért is, mert hiszen első sorban az ő, úgy mondjuk, bórórtól van szó, hogy közgazgatásukat s járásunk körül tekintő vezetőjét a cholera elleni védekezésben támogatja, úgy szinte az előjáráságonkötő is, hogy az elsőfokú közgazgatási hatóság anyira szükségeselelő látó rendelkezésnek mindenben de különösen a közhelyek: vendéglők, terek, utcák, árkok stb. tisztántartásával, megjelöl. Ha így lesz, s reméljük hogy így lesz, bátran nézhetünk arosz vendég látogatása elé, hiszen megtudjuk védeni házukunkat a fekete halál álatomos támadásával szemben.

— **Jogászok figyelmébe.** Üggyvédi és bírói vizsgára, az összes jogi szigorlatokra, Budapestre, Kolozsvárra, államszámvetésre, államvizsgára és alispánvizsgára sikerrel, gyorsan készült elő dr. Erős Vilmos jogi szemináriuma, Budapest, VII. Wesselenpáti u. 13. Jegyzetek kikölcsönözhetők. Felvilágosítás díjtalan.

— **Modern hirdetési iroda.** Ugy a bel-földön, mint a külföldön előnyösen ismerik Leopold Gyula hirdető vállalatát (betéti társaság) Budapestben Erzsébet-kört. 81. A legnagyobb hirdető czégek e megbízható iroda után eszközölhetik az összes hirdetéseiket, mert kiváló szakértelemmel, odaadó lelkiismeretességgel és felelősséggel pontosan teljesíti az összes megbízásokat.

Olajprés

Igen erős, fekvő, két pogácsaszerítővel és kettős pirítóval, minden hozzávalóval családhiány miatt
— eladó —
Nagyatádon 265 házszám alatt.

Benyák János, Nagyatád.

Könyvnyomda, könyvkötészet, könyv-, papír-, író- és rajzszer kereskedés.
Országos nyomtatványraktár. Raktáron nem levő nyomtatványt leggyorsabban szállítok.

RAKTÁRON TARTOK:

Imakönyveket egyszerű és finom kivitelben. Üzleti, jegyzet és zsebkönyveket. Író, fogalmi, itató és ívvelpapírt. Rajzpapírt és kartont egész ívekben és felvágva. Egyszerű és finom doboz-levelepapírt fényképalbum emlékkönyv stb. nagy választékban, nemkülönbön mindennemű írókészletek és rajzszerkezet.

ELVÁLLALOK:

Gazdasági, ügyvédi és pénzügyi, nyomtatványok, művek értesítők, gyászlapok, eljegyzési és esketési meghívók a legizlésebb kivitelben. Értesítések, körlevelek, levelepapírok, a legdivatosabb béli meghívók, névjegyek szóval mindennemű alaku és kivitelű nyomtatványok pontos és izléses elkészítését.
... jutányos árban. ...

Kérem a nagyközönséget arra, hogy nyomdámát felkeresni szíveskedjenek.

A REKLÁM

Állandó, egyszerű és ügyes reklámozás minden gyári, kereskedelmi, ipari vállalatnak, üzletnek a lelke, rugója, az étető eleme.

Hogyan, hol és mikor hirdethető a legkisebbben legjobban és legolcsóbban, megtudható

LEOPOLD GYULA

hirdető vállalat betéti társaság-nál
BUDAPEST, VII. Erzsébet-kört 41.
ahol kiváló szakértelemmel, odaadó lelkiismeretességgel és pártatlan pontossággal eszközölnek hirdetések és reklámok az összes budapesti és külföldi lapokban és napitárakban.

250 kltónó naptár kizárólagos bérlete!

Költésgutóések és... Telefon
tervezetek ingyen! 12-08

Köhögés, rekedtség és hurst ellen nincs jobb a Réthy-féle

PEMETEFÜ CZUKORKÁNÁL.

Vásárlásán azonban vigyázzunk és halizottan Réthy-félet kérjünk, mivel sok haszontalan utánzat van.

1 doboz ára 60 fillér.

Csak Réthy-félet fogadjunk el!!

BRÁDY-féle gyomor-cseppek
A MÁRIACZELI SZŰZ MÁRIA védjegyével ellátva, melyeket Máriaczell gyomor-cseppeknek nevez a nép. barmint esztendő óta úgy beváltak, hogy nélkülözhetetlenek minden háztartásban. E cseppeknek előírtatásánál 10 halálos van mindennemű gyomorfertőzés, gyomorégés, azékrekedés, tej- és gyomorgörccsök, hányás, almatlanúság, vérszegénység és sápadt ellen.

"Kapható minden gyógyszerárban". Egy kis üveg 80 fillér, nagy üveg 1 K 40 fillér, 6 üveg 5 korona, 3 duplatéveget 4 K 50 fillérért frakko kltid a készítő BRÁDY K. gyógyszerára a "Magyar Királyhoz", Wien, 1. Fleischmarkt 1, Depot 241."

Ogyljünk a védjegyre, s mely a Máriaczell Szűz Máriát ábrázoló, a város azzal csomogolásra, és az alátírás, mely az oldalt levő kép másolata.

HIRDETÉSEK jutányos áron felvételek a kiadóhivatalban

AJANLHATÓ BESZERZÉSI FORRASOK.

E rovatban közölt hirdetés
csak egész évre adható
fől.

A hirdetések szövege időközönként tetszés szerint megváltoztatható.

E rovatban közölt hirdetés
minden egyes megjelenése
20 fillér.

VÁGÓ ÖDÖN

borbély és fodrász
üzlete Nagyatádon, a Széchenyi-téren
a régi takarékpénztár mellett.
Alapított 1870 ben.

Kiadó!

Kiadó!

Férfiruhákat

modern kivitelben és jutányos
áron készíti:
Császár Lajos
szabómeister.
Nagyatádon, Kossuth Lajos utca.

Kiadó!

Órás és ékszerész.

Raktáron tart mindenmennyiségű szemüveget. Arany és ékszer forrasztását, jegy-gyűrűk készítését névbevéssel és órák javítását jódtólással azonnal, pontosan. Hányadi-utca.
Ferhódi János ó. és sz. m. ház.

Forró Ferenc vendéglője a „Szarvashoz“

Nagyatádon, Kossuth Lajos utca 254 szám.
Gyönyörű, modern, tágas
étterem
Kittűnő, házias étkezés, elsőrendű, közvetlen a termelőktől beszerezett italok
Vasár- és ünnepnapokon
zeneestély.

Kiadó!

Csokrok és koszorúk

készítését elővirágból szallag és feliratú legcsibb kivitelben jutányos árral elvállalja.

HORVÁTH GYÖRGY, kertész
NAGYATÁD, Petőfi utca. 154 sz.

SZIJGYÁRTÓ- és NYERGES

munkákat kitűnő kivitelben és megrendelés szerint készíti
Sárdinecz József

Nagyatádon, Kossuth Lajos utca.

Kiadó!

Kiadó!

Hölgyeim! Nagyatádon, a Széchenyi-téren a „Korona-szálloda“ szomszédságában legkisebb méretű
Nagyatád látványosságai női és férfi
Krammer Sándor divattüzlete,
a káposztáz.

Kiadó!

UJ. Temetkezési vállalat. UJ.

diszes ültetvényekkel díszített sírterület. EÖE.

SZÉNY UJ. HÉRSZÁR.

MEZEY GÉZA

Nagyatádon, a Járás i. takarékpénztár épületében. — Temetkezési rendszert a hozzá szükséges összes kellőképpen együttesen és a legutóbbiakban vállalja.

ÓRIÁSI nagy VÁLASZTÉK

Állandóan fali-, zseb-, inga- és dísz-órakból, valamint arany és ezüst dísz tárgyak, a legújabb és legcsibb kivitelű ékszerek,

SOMOGYI ELEK

órák- és ékszerész
Nagyatádon, Kossuth Lajos utca.
Órák javítását gyorsan és jutányosan jótállással eszközözi.
Tört arany és ezüsttel becsürel és bevall.

Kiadó!

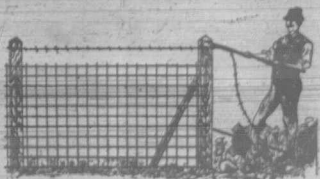
Büky József

cs. és kir. uradalmi cserépi és fedőmester
Raktáron tart mindenmennyiségű fedőanyagot. Elvállal a szakmába vágó mindenmennyiségű munkát és javításokat.
Nagyatád, Kossuth utca.

Bámulatosan olcsó kerítések!

Hazai gyártmány! — Nem tévesztendő össze a 6 szögletes osztrák gyártmánnyal!

Mezőgazdák és szőlősgazdák figyelmébe!

Baromfi- és nyul-tenyésztők figyelmébe!

A mai kor legolcsóbb, legjobb és legkönnyebben kezelhető sodronyfonata, mely az összes eddigi sodronyfonatokat felölmúlja és az összes európai államokban, valamint az Északamerikai Egyesült Államokban szabadalmaztatva van a

Hungária sodronyfonat, (Horganyozott sodronyból készül.)

Szállítja: ROTTER BERNÁT NAGYATÁD vaskereskedőeg.

Gazdasági és varrógépek gyári raktára.
A világhírű John-féle szab. mosógépek kizárólagos helyi raktára.

Mindenmennyiségű takaréktűzhelyek, a leg-egyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig.

Építetvasalások, vasgerendák.

Szab. bácskai-ekék és alkatrészek. Gazdasági vetőmagok.

„Cornélia” és „Sophiana” permetező és alkatrészek, P. kekkő és raffiahálócs.

Szénkénegek.

ÉPÍTKEZÉSI ANYAG NAGYKERESKEDEÉS.